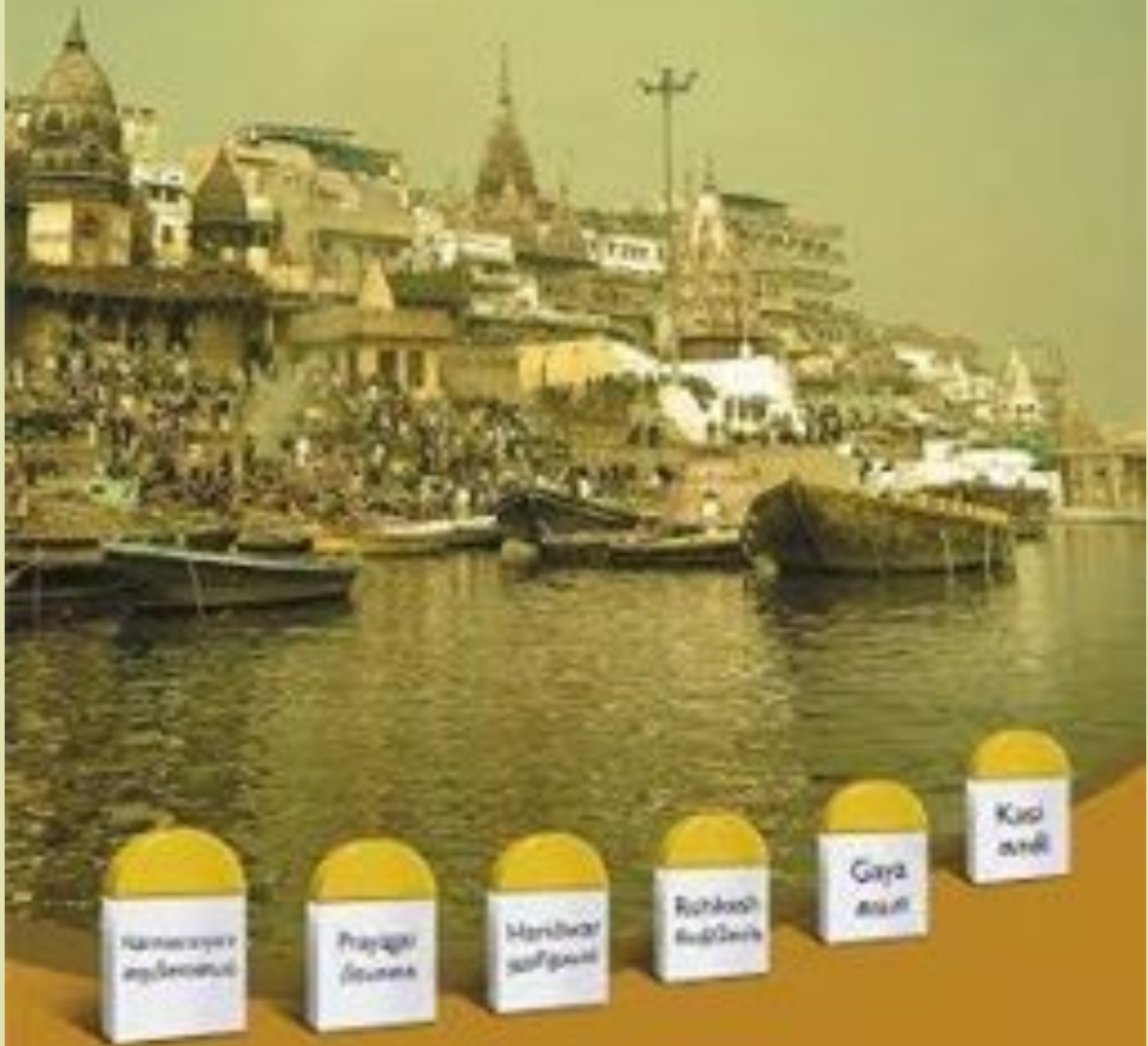

A journey through Holy places

சேஷத்ராடனம்

Sarma Sastrigal

சர்மா சாஸ்த்ரிகள்

PREFACE

Our country - hamara Bharat mahaan - is a truly glorious nation in the domain of spirituality and religion. It has the dust from the feet of Gods, Rishis and very great Yogis and Gnanis. What is even more fortuitous for Indians living in this century is that quite a few of the punya kshetra-s - holy destinations - have still preserved their sanctity and spiritual magnificence.

I consider myself very lucky in that I have been able to go to a number of these places and absorb every little bit of the spiritual aura in them. My natural instinct urges me to share with as many other Hindus as I can the happiness, the bliss I have been able to attain during all these pilgrimages. The book is the outcome of this urge of mine to write down all I have seen and experienced in six different punya kshetras.

In this slim volume, both in English and Tamil (bilingual), I have covered Naimisaranyam, Gaya, Kasi, Triveni Sangamam, Hardwar and Rishikesh. Apart from talking about how I went and what I did at each of these places, I have tried to include the sthala puranam (legends about the place) and the significance of the kshetram as a pilgrimage centre. I have also included tips and advice on travel.

I have attempted to capture and pass on the magic of each of these sthala-s to the reader. Of course the written word can only go some distance in describing spiritual experiences, but I will be happy if the book excites the interest of readers to undertake the travels themselves. I also hope that for people who are helpless and cannot travel, the book can serve as an effective alternative to actually seeing the place.

Sarma Sastrigal

15th September 2014

Chennai

SIGNIFICANCE OF TEERTH YATRA

Teerth Yatra or as we say in Tamil '**teertha yaaththirai**' is much, much more than a trip to a holy place and even the English word 'pilgrimage' does not evoke the full power of this spiritual activity that all devout Hindus undertake at some time of their lives. I would like to dwell briefly on the sanctions that teerth yatra gets from the Vedas and the Puranas, and how it has been integral to every Hindu, be it the common man or a Mahatma.

Teerth Yatra is a Vedic tradition, no less. See how Avaniyavitta sankalpam systematically is dedicated to many teertha-s and kshetras! One is compelled to recall all these holy places during the sankalpam. Our sins are absolved by the mere smaranam or memory of Punya kshetras and teertha-s. This is evidenced by the words "**gange gangeti yo bhruyat..., ham kashim gamishyami atraiva nivasamyaham...**"

Then we have the Kasi yatra ritual in a marriage which emphasizes the place of teerth yatra in a ghrasta's life. Teertha Yatra is mentioned in all major scriptures. Vedas have mantras like '**imamme gange yamune...**' and '**devaanaam pUr Ayodhya**'. In Ramayana Sitadevi actually looks forward to her sojourn into the forests with Rama because she equates it to teerth yatra. In Kamba Ramayanam also, the Kavi refers to '**puNiya pulangaLaadi...**' meaning "**travel to holy places**".

In the Mahabharata the teerth yatra of Pandavas is elaborately described and has a whole parva dedicated to it. All puranas contain sections on kshetra mahatmiyam or significance of holy places. In particular, Skanda Purana includes several sthala puranas on kshetras like Kasi, Rama setu, Venkatachala and so on.

The importance given by all our sages and mahatmas is another powerful indicator of the role of teerth yatra in a Hindu's life. Shankaracharya walked the length and breadth of Bharata 'Punya bhoomi'. Ramanuja, Madva, Chaitanya Mahaprabhu, Sri Vallabha and many others have travelled to all holy places of our great country.

In the recent past the **Kanchi Sage Maha Periyava** walked to Kasi, and **Sri Jayendra Saraswati Swamigal** has traversed the nation entirely by foot three times. Apart from the dharmika facet of teerth yatra, let us look at the laukika side as well: teerth yatra exposes us to different ways of lives and brings diverse people together with one motive. Though India was divided into 46 desas (Chola, Chera, Pandya, Saurashtra, Utkala and so on) you could see integration – with people travelling from Kasi to Rameswaram and several sthalas in between.

India was visualized as a single country for thousands and thousands of years purely by the process of teerth yatra which occupies a preeminent place in a Hindu's calendar. In comparison, I am told, we have Europe which has a new country every 100 miles and they are still looking for a unifying force.

நாமிசாரண்யம்
NAIMISARANYAM

Sarma Sastrigal

சர்மா சாஸ்திரிகள்

A VISIT TO NAIMISARANYAM

ABOUT NAIMISARANYAM

Naimisaranyam..... ah! The very thought of the name sends a shiver of anticipation and deep bliss through one's body. Naimisaranyam is one of the principal places of pilgrimage for Vaishnavas, Smarthas and Saivites. The place is also known as Nimkhar or Nimsar and is located on the banks of the river Gomati. In every ancient literary composition (grantha) starting from Srimad Bhagavatam to the subsequent Sri Ram Charit Manas, Naimisaranyam has been described. The rich mythology of Naimisaranyam is believed to have existed with the onset of the universe. The truth and significance of this sacred place was revealed to the saints and sages of that period and divine knowledge has percolated down to us by word of mouth through successive generations. It is believed that knowledge regarding benediction of humans was imparted here along with the simplest and easiest methods of puja (worship) and its importance.

NINE TAPOVANAMS

There are nine sacred Tapovanams in India of which Naimisaranyam is considered the most important. The nine Tapovanams are: Dandakaranyam, Saindhavaranyam, Jambhukaranyam, Pushkararanyam, Utpalaranyam, Badrikaranyam, Gurujangalaranyam, Aruputharanyam and Naimisaranyam. It is believed that the Goddesses reside here taking the form of a forest.

ARANYA SWAROOPHI

Maha Vishnu is considered to be an Aranya Swaroopi meaning the forest incarnation. Naimisaranyam, hallowed earlier by discourses on the great epics of India by Vyasa Muni and Suka Muni, is regarded as a manifestation of Vishnu and held in great reverence. The Lord, known by the name Devaraja Perumal or Sri Hari, is believed to have manifested Himself in the form of a forest here. The Thayar is called Sri Hari Lakshmi Thayar. On the other side of the town is the Purana Mandir where one can have a darshan of Suka Brahman (with a parrot's beak). A little away from here on a hillock is a huge idol of Hanuman with Rama and Lakshmana on his shoulders.

There are two pushkarnis - the Gomati river and Chakra tirtha.

DIVYADESAM AND MANGALASASANAM

Naimisaranyam is among the 108 Divyadesams of Sri Vaishnavas. Divyadesams are 108 temples of Maha Vishnu revered by the 12 Vaishnavite saints known as Azhwars. Tirumangai Azhwar was the only Azhwar to have done the Mangalasaranam, benediction, on this Sthala Perumal. The Azhwar had explained the life led by the human beings at that time in a grantha which we know today as Divya Prabandham. (Tirumangai Azhwar – Pasuram numbers are 998-1007 as found in Naalaayira Divya Prabandham) Naimisaranyam temple is also said to be one of the 8 Swayam Vyakta kshetras. The other Swayam Vyakta kshetras are Srirangam, Srimushnam, Saligramam, Thotadri (Vanamamalai), Tirupati, Pushkaram and Badrinath. The temple at Naimisaranyam is regarded as 'Tapovanam'.

OTHER PLACES TO VISIT

Once you are in Naimisaranyam, you have several places to visit: Veda Vyasa Gaddi, Chakra Tirth, Sri Hanuman Gaddi, Pancha Pandav Kund, Dadichi temple, Sita Kund, Ahobila Mutt and Lalita Gaddi are some must-see places. Two of these places merit description – Chakra Tirth and Vyas Gaddi.

CHAKRA TIRTH

This is a major landmark in Naimisaranyam, situated around 2 km from the centre. It is a medium-sized hexagonal tank around which many temples like Chakra Narayana Bhagvan Mandir, Satyanarayan Bhagvan Mandir, Ramlakshman Mandir and Radheshyam Mandir are located. The Chakra Tirtha is considered very holy and a dip here is mandatory.

VYASA GADDI

Vyas Gaddi is situated around one km from Chakra Tirth and is another important place in Naimisaranyam. It is located on a mound and the surroundings resemble a serene forest. It is believed that all desires of the person who recites or hears Bhagavata Purana or Vishnu Sahasranama at Vyas Gaddi are fulfilled. It is believed that Vyasa Maharishi, who classified the Vedas into four, viz., Rig, Sama, Yajur and Atharva, had chosen this place for carrying out this great work – and hence the name Vyas Gaddi.

VEDA PARAYANAM

People who visit this place are permitted to sit near the Vyas Gaddi and meditate awhile. During our visit at the request of the local caretaker and some others present there I had the good fortune of chanting some portions of the Vedas. There is also the Suta Gaddi, the seat of Sage Suta where he used to recite the Bhagavata Purana and clear the doubts of Maharishi Shounak. There is a very large tree known as "Vata Vruksh" which is also very sacred. Mishrik, another place located about 11 km from Naimisaranyam, is where the Dadich Kund is situated.

THE TRIP DETAILS

Naimisaranyam is in Sitapur district of Uttar Pradesh. The nearest railway station is Sitapur which can be reached by a passenger train from Lucknow. From Sitapur one can take a bus to reach Naimisaranyam (around 25 km). By road it is 90 km from Lucknow. The nearest airport is Lucknow. From Sangamam in Allahabad, we travelled to Lucknow and had a comfortable overnight stay. We took a local cab the next morning and started our journey to Naimisaranyam by road. The roads are well laid and our journey was comfortable. On the way, thanks to the local cab driver, we had tasty chai and pakoras from a roadside vegetarian Punjabi dhaba.

On the way to Naimisaranyam, it was but natural for me to assume that we would visit a place surrounded by an 'aranyam' (forest), but this was not to be. As with other holy places, time has changed its hues, size and shape. Naimisaranyam too is today a village and no longer a forest. On reaching Naimisaranyam, we engaged a local guide who described the places we visited in a mix of broken English and the local UP Hindi dialect. We returned to Lucknow well on time to catch the flight back to Chennai via Mumbai.

SOME TIPS FOR TRAVELLERS

- All the places in and around Naimisaranyam can be covered by walk and may take around 2-3 hours depending on the time spent at various places.
- Naimisaranyam is a typical village with a lot of activity due to the large number of pilgrims moving around.
- A dip in the Chakra Tirtha is very important.
- Do not miss the opportunity to meditate in Vyasa Gaddi.
- Since it is a small village one may not get regular food, so be prepared to manage with snacks and water.
- There are very few street lights, and you are well-advised to visit these places in the day and return by sunset.
- Engage a local guide to learn the sthala Puranas and things to be done when you are there.

Here is the phone number of the caretaker of the Ahobila Mutt Sri. Lakshmi Narasimhan : 09936040748. For any enquiries he may assist you.

STHALA PURANA

We can come across references to Naimisaranyam in several of our Puranas like Skanda Purana, Linga Purana, Vayu Purana, Matsya Purana, Shiva Purana, Varaha Purana, etc. In Mahabharata and Srimad Bhagavatam also there are events and stories extolling the significance of this Kshetra. The very first sloka of Srimad Bhagavatam, after the dhyana slokas, speaks about this holy place:

**naimishe animishakshetre rshaya: saunakAdaya: |
satram svargAya IOkAya sahasrasamamAsata | |**

In Naimisharanya, the sacred land of Lord Mahavishnu, the revered sage Saunaka and other Rishis performed a Satra Yaga, Dirgha Satram, over a period of thousand years, for universal wellbeing.

This place has been sanctified by several sages, munis and rishis who had done tapas here for the wellbeing of humanity in all the earlier yugas. Varaha Purana says that Lord Vishnu threw His chakra and the entire army of Danavas, the demon king was destroyed at this place in one 'nimisha', hence the name Naimisaranyam. Rama is supposed to have taken bath in the Hatyahaana Tirtha here, to purify himself of the sin of having killed Ravana. The main temple here is of Lalita Devi, and there is a large congregation of pilgrims on New moon days.

THE LEGEND OF NAIMISARANYAM

Naimisharanya is the Holy forest where Veda Vyasa taught the Vedas and Puranas to his disciples. Later it was in this place that Romaharshana, Veda Vyasa's disciple, narrated the Puranas, and Suta Maharishi, the son of Romaharsana, the story of Srimad Bhagavatam, to several Rishis. According to legend, in the Satya Yuga, the first of the four yugas, the Rishis wanted to perform uninterrupted yagyas for the benefit of mankind and asked Lord Brahma for a suitable place. Lord Brahma created a huge wheel out of 'Darbhai', released it and instructed the sages to follow it. He also told them that the place where it broke down would be auspicious for doing penance.

The sages followed the chakra, which after travelling for a long time fell down on a large segment of land and its circumference (Nemi) broke down as predicted by Lord Brahma. This segment of land became famous as Naimisharanya. Another version of the legend has it that Lord Brahma, the Creator, had himself foretold that in Kaliyuga, Naimisaranyam would be the holiest place for meditation because of its historic importance, and that people from all over India will visit the place. Legend also has it that Sage Dadichi gave up his human body here so that his bones could be used in the preparation of a missile to destroy demons. The Hatyahaarana Tirtha here at Mishrik is of great importance; Sri Rama is believed to have bathed at the Tirtha to purify himself of the sin of having killed Ravana. It is said that Naimisaranyam is the place of origin for Sri Satyanarayana Vrata Katha and related Puja. Pandavas are believed to have visited this place during their exile, and that Lord Balarama made it a point to come to this place in his pilgrimages. It is also said that Tulsidas wrote Sri Rama Charit Manas here. The lore about Naimisaranyam is indeed wondrous and makes us truly proud to be Hindus.

OTHER IMPORTANT PLACES : A few other places to be seen during the trip to Naimisaranyam are worth speaking about.

AHOBILA MUTT - This is situated a few steps from the Nepali Mandir towards Chakra Tirth. This is more commonly known as Narsing Mandir. There is a large courtyard at the entrance and a Sannidhi for Lakshmi Narasimha Perumal. The math has good arrangements for accommodation. This temple is very near Chakra Tirth on the way to Hanuman Gaddi. The 43rd Jeer of the Mutt attained Paramapadam in this sthala and his Brindavan is also in the same complex for pilgrims to have darshan. We understand that Ramanuja Koodam and Vanamamalai Jeeyar Mutt are also situated nearby, helping the devotees who come to this sthala to get the darshan of Perumal.

TOTADRI MUTT (NEPALI MANDIR) - This is on the same street where Naimish Nath Mandir is situated. This temple is known as Sesh Lakshmi Venkatesh Mandir.

SRINIVASA PERUMAL TEMPLE - Known as Balaji Mandir, this is situated about 2 km from the town. This is a large temple maintained by the Vijayawada Vaikhasana Samajam. There is a garden at the entrance along with a Goshala. Srinivasa Perumal is in Ninra Thirukkalam and sannidhis for Lakshmi Devi and Bhoodevi are grand spectacles here. Good arrangements are available for accommodation.

HANUMAN GADDI - This is situated within a km from Ahobila Mutt. One has to climb a few steps to reach the Sannidhi. There is a giant sculpture of Lord Hanuman in Hanuman Gaddi. Lord Hanuman's Thirumugam faces south. It is said that any person suffering from the effects of the malefic position of the stars particularly "Rahu" can mitigate the effects by worshipping Lord Hanuman at Hanuman Gaddi.

EPILOGUE - Pilgrimage for Hindus is a regular affair – almost yearly, in fact, after a certain age and certainly for the more devout among us. The reason for this becomes abundantly clear when one visits Naimisaranyam, for this holy Tirtha reminds you that our great nation abounds in such punya sthalas with epic lore all around them. It is no wonder that great Hindu saints have bemoaned the fact that one janma is hardly sufficient to do justice to even a small percentage of the pilgrimages that a Hindu can do. I feel truly beholden to the Almighty for the great fortune of not only visiting Naimisaranyam but being able to share the joy of the visit with readers.

VEDIC RESONANCE at NAIMISARANYAM A spiritual experience for every curious mind.

Every year, May is a month that brings a variety of sweltering memories to the average Indian – scorching summer, power-cuts, pressure-cooker heat, dry and dusty country-sides. May 17, 2013 was no different in these aspects, but it also saw a unique spiritual event in a village in central Uttar Pradesh that gave the participants a sense of blissful fulfillment that made every other experience pale into insignificance. A 74 year old railways retiree, a Vice President in the R&D section of a Pharma major, an ex Air Force squadron leader, an entrepreneur, an SAP consulting head were amongst a motley group from Chennai that accompanied over a dozen acclaimed Vedic scholars to chant the complete 'Yajur Veda' at Naimisaranyam, a small village near Lucknow in UP on the 17th of May 2013. Vedas were codified by Vyasa here. Naimisaranyam is considered amongst the holiest places in Hindu lore, for it is here that the Four Vedas which are the pillars of Hinduism were codified by the great Maharishi Vyasa.

Sampoorna Samhita Parayanam: The village was Naimisaranyam on the banks of the river Gomati, about 90 kms from Lucknow, and the participants, a band of thirty spiritually-inclined people from Tamil Nadu of whom fifteen were learned vedic scholars. The event was a Sampoorna Yajur Veda Samhita Parayanam – comprehensive chanting of the Yajur Veda. What made this event absolutely unique was that it took place at the same spot that had seen a unique divine event several thousand years ago. This is the spot where the venerated sage Vyasa is said to have meditated several thousand years ago and classified the Vedas into the four – Rig, Yajur, Sama and Atharva Vedas. A grand banyan tree stands majestically at the spot today, and on May 17, while the sun shone with all its ferocity, the shaded canopy of its branches offered the group of vedic scholars a spot of divine hospitality for their chanting. This would be a humble initiative to connect with the glorious past and thereby perpetuate the glory of the Vedas for future generations.

How the idea emerged?

The idea itself was born a few months earlier when I visited the Kumbh Mela at Allahabad. As a person passionate about propagating the glory of the Vedas and their infinite and universal applicability, I decided that my Kumbh Mela trip would culminate with a visit to Naimisaranyam, a place referred to in multiple spiritual texts. 'If these texts were themselves thousands of years old, and referred by specific name to a place that existed today by the same name, there should indeed be an unfathomable depth of spirituality associated with the place', was my thought as I made my way to Naimisaranyam. What I personally experienced on reaching the place and meditating at the spot called Vyasa Gaddi (Vyasa's Resting Couch) made me realize that indeed, this was a place that retained the energy of a glorious spiritual event of thousands of years ago.

It would be one thing for a simple vedic priest in Chennai to have a desire and quite another to execute such an initiative in a far-away place more than a thousand kms away. On my return to Chennai, I shared the thought with Sri Gururama Ghanapadigal. Ghanapadigals, as you are aware, are vedic scholars who have spent between twelve to fourteen years in the detailed study of the Vedas.

Ghanapadigals from Chennai: To the average reader not familiar with the hierarchy of vedic scholastic, they may be likened to scientists who are double-doctorates. Sri Gururama Ghanapadigal's spontaneous response was to wonder if simple priests had the means to execute such a pioneering initiative. After a discussion, it was decided to share the idea at an informal get-together with a few like-minded people, some of whom were retired govt servants while others were active professionals from the corporate world. The idea was readily endorsed and the train of thought towards planning, budgeting got rolling. It was mid-March and after a quick discussion amongst the participants, it was agreed that May 16-17 would be the suitable dates. Identifying the Vedic scholars, flight bookings for travel, prior arrangements at Naimisaranyam etc were meticulously discussed and planned with full enthusiasm.

It would be relevant to examine what makes the Vedas so attractive to the spiritually-inclined common man.

Divine sages were no ordinary human beings: Hinduism believes in the eternal universality of Energy and every form of creation to be a manifestation of this divine Energy. Every form of Energy itself is expressed in vibrations. The Vedas are divine vibrations, received and given a grammar and syntax by the divine sages who were no ordinary human beings – they were ordained by the Supreme Being to play that role of 'receivers and interpreters' for the rest of mankind. To the lay person it could be explained by a rather simplistic analogy of an advanced radio-receiver in Chennai receiving the music of a concert playing in Los Angeles – the music creator is thousands of kilometres away, the music travels across in the form of radio vibrations and the radio-receiver converts the vibrations back to a form that a listener can enjoy.

Maharishi Vyasa was one such sage, and several scriptures reveal the extent to which he codified the divine vibrations. And, all this happened thousands of years ago. Put simply, Sage Vyasa and the Vedas represented the origin of all knowledge of Creation itself, and it is only natural for a normally curious man being to be interested in knowing more about his origins. That is how an introduction to the vedic principles gets an interested person to get thirsty for more.

How the Parayanam was conducted? To this band of thirty people including Vedic scholars under the leadership of Sri Gururama ghanapadigal, this trip to Naimisaranyam was an exciting opportunity to be part of such a quest towards knowing 'what would have been', those thousands of years ago. It is often seen that today's generation tends to be dismissive of anything that is not physically seen or experienced by them personally. This temperament is a socio-educational aberration that would need to correct itself at some point of time in the future. An example would explain the fallacy of such a temperament.

When one sees a river these days, it is often seen as a narrow strip of flowing water within the width from bank to bank. But looking at the distant bank on either side, is it not obvious that the river should have flowed in full glory, bank-to-bank? How else would the banks have been created if this glorious flow had not actually happened many, many years ago? Would it not be fallacious to presume that the narrow stream as seen today was the only river, when the distant banks beckoned to a glorious river of earlier centuries? This group of thirty people including 15 Vedic scholars of high eminence represented a bunch of people who believed that the Vedic past was indeed a glorious certainty.

Loka kshemam & the Sankalpam:

'Lokah Kshema' or the benefit of this entire world. The Sankalp, the purpose, for this event was 'Lokah Kshema' or the benefit of this entire world. Specific portions of the Sankalp were also dedicated to honourable treatment of women and facilitating the evolution of mankind from gross sensual acts to more dharmic motives that benefit all humanity.

The various programmes in addition to the main event of the Sampurna Yajur Veda samhitha Parayanam conducted include:

1. Sankalpam
2. Sampurna Yajurveda Parayanam
3. Arunaprashnam parayanam
4. Rudram-Chamaka parayanam
5. Avahanti Homam
6. Vishnu Sahasranamam Parayanam.
7. Annadanam for locals and the entire pilgrims assembled there.

The Vedas and their chanting are a sure way for anyone to first sample and eventually attain the bliss that we all seek. In this day and age when there are seemingly irresistible ephemeral attractions of the material kind, the Vedas and their recitation are the 'Constant' that give succour and guidance to better deal and understand the world around and within. The evening of the 16th had everyone taking a dip in Chakra Teerth, followed by group chanting of Vishnu Sahasranamam at Vyasa Gaddi. Vishnu Sahasranamam is an extremely important hymn representing Bhishma's replies to Yudhistira's queries while the Kurukshetra war is raging.

The morning of the 17th saw the group trooping to the River Gomati for a holy bath. The depth at the bathing spot is just about chest-deep, the current is gentle and clean and flowing eastward. It was a wonderful experience that everyone would have loved to continue much longer, if not for the larger all important Veda Parayanam that was to commence around 8 am. It was interesting to see how the Ghanapadigals, the Vedic scholars, arranged themselves in pairs to chant specific chapters of the Yajur Veda. Some of the non-priestly members of the group were familiar with chapters such as Sri Rudram-Chamakam, Surya Namaskaram and chanting of these chapters was assigned to these groups.

Lifetime experience:

By 12 noon, when the individual groups had completed chanting their respective chanting, the final stretch was one single, combined chanting of the final chapter. To even the uninitiated person, the sheer music, tone and tenor of the final chant by the highly learned scholars was divinity re-visited. The Sampurna Yajur Veda Parayanam had been successfully completed. To the simple band of priests and enthusiastic participants, it was a fulfilling experience of a lifetime.

I can only conclude it with humility, 'it was Maharishi Vyasa himself who bestowed his grace on us with the blessings of the Supreme Being!'

HARIDWAR AND RISHIKESH A MEMORABLE EXPERIENCE

HARIDWAR and RISHIKESH

In the middle of the Tamil month of Vaikasi (end-May) I had the grace of God and the blessing of my Gurunathar to accompany a family – of a couple and their three children – on a pilgrimage of Haridwar and Rishikesh. The couple learns Bhagwad Gita from me, so you can see their spiritual orientation. In the following pages I would like to share my experience covering the travel, the itinerary, the sthala-purana (history of the places visited) and other nuggets. Haridwar and Rishikesh are two outstanding religious centers of India, both situated on the banks of the river Ganges (Ganga) and separated by a mere 24 Kms. It is no exaggeration to say that a visit to these two kshetras is ennobling and uplifting.

Mind you, each place has its own eminence, history and ritualistic detail. But what makes people always refer to them in unison is the river Ganga. In fact most Hindus conclude their entire visit to Hardwar-Rishikesh by spending the whole time on the banks of Ganga and do not even see the temples (some of which have great significance) in these towns. I must admit that even though I did see some of the temples in Hardwar-Rishikesh, it was more as a tourist than as a devout pilgrim. For me also the prize catch was Ganga Mata.

First the coordinates of Haridwar-Rishikesh: They are situated in the state of Uttarakhand, almost abutting the Himalayas. Haridwar is 210 Km from Delhi by road. You can alternatively take a train from Delhi or fly to Dehra Dun and travel by road from there. Hardwar is just a 45-minute drive from the Dehra Dun airport.

HARIDWAR

We flew from Chennai at 8 am via Delhi to Dehra Dun and it was 1pm when we reached the guest house at Hardwar where we were to stay. An energising cup of hot tea awaited us when we reached, and cool juice was also available. However well you make tea in Chennai, it can't compare with the chai they make in the North.

After resting awhile and finishing my Saayam Sandhya (evening nitya karma) I joined the group at 6pm and we headed out to the Ganga, with the particular object of seeing the 'Ganga Aarti'. The way to the banks of Ganga was through a labyrinth of lanes with small and big shops on either side selling all kinds of stuff – items for puja, food, sweetmeat, textiles, cooking utensils and so on. The adroit manoeuvring by two-wheeler drivers amid the thronging crowd on these narrow ways took my breath away. I could see brisk business at some small shops selling high quality milk and curds.

I learnt that in both Hardwar and Rishikesh all establishments can sell only vegetarian food. Non-veg fare is strictly forbidden even in star hotels. I believe this is the case in a few other Hindu pilgrim centres in India. But every other thought was banished from my mind as I turned a corner and espied the magnificent Ganga. There she was in all her glory. The sight sends a thrill through your entire body, a feeling of pride and self-respect for having been born an Indian and a Hindu.

The expression that kept ringing out very often from the huge mass of people there was "Ganga Maiyaki Jai!" and it sounded to me practically a synonym for "Bharat Mata ki Jai!" Yes! Ganga plays the role of an equaliser: I could see no difference among the people there, representing every State of India, all walks of life and hugely varying social strata. They were all united by their devotion and complete surrender to Ganga Maiya. I asked a local the name of the 'ghat' on which we were standing and not only did the reply come promptly – 'Hari kiBowri' – but all historical details associated with the place started pouring into my eager ears. Simultaneously I could see the multitude expressing their bhakti in myriad ways.

Some were singing bhajans, and quite a few were floating small boat-like saucers with diya or lights. The grace with which all the tiny boats adorned the Ganga was indescribable. You felt like a child, wanting to float a few lamp-boats of your own. A few even went for a bath in the holy Ganga, though that was not the usual time allotted for bathing.

The Ganga Aarti

As the throng pushed and heaved to make sure that they got vantage positions from which they could see the Aarti wholly and comfortably, I was instinctively doing the same. The purohits started chanting the sankalpa mantras for starting Ganga Puja at the Ghat where the aarti was to be shown. I could hear them chanting Sri Suktam in their own fashion. I say this because the swaras were not the same – in fact I thought they did not give much importance to the swaras. The devotees were being told to come out of the water as it was time for the aarti, but as usual you could see some who ignored the advice and kept on bathing, and had to be forcibly removed. I guess a common ‘quality’ we have as a nation is indiscipline.

And then the time came when we could see the Aarti. It was a magnificent sight accompanied by a special chanting that took my breath away. I saw the Russian couple mesmerized by the spectacle. Here they were, with no knowledge of the language or the customs – and if they were spellbound watching the aarti, you can appreciate what I felt. Just imagine hundreds of lamp-boats being dropped into the water from different Ghats and lighting up the waters, and in the background the sweet chanting of mantras with occasional shouts of “Harhar Gange” and “Ganga Mata ki jai”. It was indescribable. We got back to an excellent and simple dinner of chapatis, a sweet and milk. I could see the Ganga from our room and watch the beautiful flow endlessly. I don’t think I slept that night. Hardwar (or Haridwar as some people refer to it) is the door or the gate through which we start our spiritual journey. An exclusive feature of Hardwar is the Kumbh Mela, a preminent festival that takes place once in 12 years.

In the olden days the Kumbh Mela was a totally spiritual affair. Sadhus and Yogis would land up for the festival from their abodes in the Himalayas where they performed tapas and mounvrat (penance of silence). At the Mela they would preach to the hordes of lay people coming together and clarify their spiritual and religious doubts. People who came to the Mela would observe abstinence and do special prayers for at least a paksha (fifteen days) before coming to the Mela. They would serve the Naga Sanyasis and all the Sadhus with devotion, do dana-dharma (philanthropy) and sadhana (focused prayer). It was a pilgrimage and not a sightseeing tour. But this is no longer the case, unfortunately. Huge masses of people throng Kumbh Mela now with the sole object of “being there”. It is more of a “Bhakti Fair” than the spiritual quest it used to be.

Ganga Snana

The next morning I took vibhuti, panchapatra-uddharani (the aids required for Sandhyavandana) and change of clothes in a bag and prepared to walk down to the Ganga for the holy bath. I couldn’t resist the temptation of a hot cup of tea from one of the scores of small shops on the way to the banks. You could even finish your morning ablutions on the shores in the open as no one notices you. The arrangements for safety of bathers are excellent: iron chains are hung all around from the steps going down to the water. Despite the strong current one can feel safe gripping the chain and stepping into the cool water. The bath is an exhilarating experience. After returning from the bath I had a hot breakfast and we all left for Rishikesh at 11 by road. The journey was completed in quick time, so quick that I couldn’t catch up with my sleep in the car as I had planned to.

RISHIKESH

What are the three things that come to our mind when we mention ‘Rishikesh’? For sure the Himalayas, the Ganga and the hanging Lakshman Jhoola are the things that characterize Rishikesh. There is something about Rishikesh that enchants you, doesn’t allow you to leave. You feel that you can see the Ganga forever, keep taking dips in the river perennially, or even simply sit and meditate.

I chose Triveni Ghat as the bank on which to take bath, and left our room at 5.30 in the morning. The roads in Rishikesh are wider and you get transport more easily than at Hardwar. I could reach the bank in ten minutes flat. But I did not get into the water directly. I sat on the shore looking all around me, drinking in the beautiful river, the massive Himalayas, the lush growth descending from the mountains to the land: the whole scene is etched in my mind. I don’t know how long I kept absorbing the peaceful beauty of the place before I reluctantly dragged myself into the river. As I got into the cool water I thought of the importance of Ganga Mata to Hindus, of how it symbolises the nonstop flow of our own lives, and of the parallel between its ultimate surrender to the sea and ours to the Almighty.

What does Ganga Mata teach us by her relentless and powerful torrential flow from the upper reaches of the Himalayas down to our land, for us to see and worship? How many obstacles does she cross to give us the benefit of her darshan! And how she uses all the tricks in the book to surmount each block and reach us! Circling here, gliding there, overflowing elsewhere, breaching at some places but she does not lose sight of her lakshya, the objective.

The message to us is very clear: the path to spiritual salvation is tough and is strewn with many difficulties. But we should not lose heart, we should not give up. We have to recognize and remember that God is with us the whole way and will assist us when we need. The mukti or salvation that we strive for is such a lofty goal that the effort is worthwhile, however hard and tiresome it may be. Ganga in a way personifies the relentless progress that life is, that life should be. It tells us to keep going regardless of obstacles that will surely come - especially when we are engaged in community work or social service. Ganga enjoins on us the indomitable spirit to face all odds and push ahead on our chosen path.

These thoughts that traversed my mind gave place to a sense of loss, a low feeling that I have wasted my life. My mental eye stared at the triviality of what I had achieved in this janma, and the huge arrears of what I must do. It was at once humiliating – that so much of my life has been wasted – and ennobling in the sense that the realization had come to me. As they say, better late than never. It struck me that the people who come here – especially the North Indians – show genuine devotion, bhakti to Ganga Maiya. The sincerity and complete adherence to the procedure they show in the Ganga snana is fascinating to watch. There is no show, no put-on. They keep chanting the mantras and slokas they know, do argya pradaana (pouring water), archana (worship with flowers) and snana in proper order, with no small talk. The river is kept clean too – no use of soap or tooth paste, no rinsing into the river – these are instinctively avoided by everyone considering the purity of Ganga.

I performed the snana as prescribed, starting with acharya and sankalpa on the shore before stepping into the cold water. I believe this system should be faithfully followed when we do Ganga snana. As I got into the water, an elderly gentleman came running to me with a sombu (pot) and said “the current is swift and the river here is deep. Kindly use this and don’t go inside the water”. His concern for a stranger was touching. Rishikesh, it would seem, brings out all that is good inside us.

The pandas – local purohits – do not come to the banks of the river. I could comfortably finish my bath, wear the change of cloth I had brought along, and do my anushtanas (puja rituals) on the shore. When I completed what I had come to do, I saw at a distance some kind of a religious function in progress in a make-shift tent and went closer. These chanting of Vishnu Sahasranama parayanam was going on. Here again it was chanted in their own style, not like in these southern parts of our country.

A sadhu saw me and invited me inside. I went inside and sat there. After a while, I gathered strength and made bold to ask the main Sadhu if I can chant the Vishnu Sahasranama parayanam (the chanting of the 1,008 names of Lord Vishnu) at the mike. Immediately I was seated before the mike. Everyone was very glad to listen. As it concluded everyone in the assembly was delighted and the sadhu gave me special prasad, and made it a point to ask me in Hindi “I hope you will come tomorrow too, Panditji? We have this ceremony for the whole week.” I departed with a suffused heart.

The South Indian thali that I was offered when I returned was just right for my hunger, and after a nap and a cup of chai, we went around Rishikesh in the evening. Lakshman Jhoola was our first stop. It is said that Lakshmana did tapas here. Monkeys are in plenty at the Jhoola leaping all over the place but they do not bother us.

We then visited several Ashrams, including Sivananda Ashram and Dayananda Ashram. As I stepped into Sivananda Ashram, my mind flew back 50 years – to 1963 in fact – when my revered father Brahmasri Srinivasa Sastrigal brought me to Rishikesh and to the same Ashram. I could see in my mind’s eye Swami Sivananda Maharaj sitting in a wooden chair and blessing all of us. I made obeisance to him and he asked about us in Tamil and gave us ashirwad. This towering personality – in body and mind – has been my mentor and my Vedanta teacher through his books and speeches. He had the amazing gift of being able to expound Vedanta in simple terms that even lay people could understand.

Yoga is a major feature of Rishikesh. There are advertisements all over the place of Yoga classes. Quite a few of these are targeted at the foreign visitors who unfortunately get a warped idea of what Yoga is, thanks to these commercial practitioners. Yoga is as much a mental exercise as physical. And without dhyana – communication with God on a spiritual plane – Yoga is incomplete. How many of the Yoga centres teach Yoga in all its aspects correctly is a question best left unanswered.

Foreigners throng Rishikesh mostly it would appear in quest of shanti (inner peace) and not as tourists. If they are fortunate they get good gurus who start them on the path. I could revisit Triveni Ghat the next morning too, bathe and complete my anushtanas in complete peace. I felt truly blessed and thanked my dear parents for their anugraha (benediction). As I sat on the banks of Ganga in quiet contemplation nothing else occupied my attention – it was just Ganga Mata. The splendid scenery around paled into insignificance before the grandeur of the Ganga. What a hallowed tradition have we Hindus inherited, my God! We can sit and meditate at the place that has seen the tapajapa performed by the greatest of Sages. The mere thought sent a shiver through me. If the bath in Ganga was an experience of divinity, to me the hour I spent watching her was divinity of a different kind. Words cannot easily do justice to what I felt, what I went through.

Enroute back to our place of residence I had the delightful experience of tasty Rishikesh cuisine at a throwaway price. One of the many food stalls offered me puris with mouth-watering side dishes that made my day. We left Rishikesh at 11am and returned to Dehra Dun, whence the rest of the group took off to Shimla and other sightseeing spots. I got a flight back to Chennai via Delhi and was at home well in time for my Sayam Sandhya.

GAYA SRAADDHA

Sri Sarma Sastrigal

In the Aadi month of Khara varsha (July 2011), accompanied by my wife, I went on a pilgrimage to Gaya, Prayaag and Varanasi (or Kasi), to fulfil the religious duties including sraaddha, and returned with great peace and tranquillity. Naturally many friends came to enquire about the tour and I gave them the details of where I went and what I did. Subsequently quite a few people asked me to write about my experiences in these places and publish it as a booklet, and add on other facets like sthala puranas (history or legend of the place), and I obliged. I must caution the reader that this is by no means an exhaustive treatise on Gaya Sraaddha. I have only tried to paint a sketch, give you a feel for the 'Gaya magic'.

For a Vaishnavite the Gaya pilgrimage is considered complete with the Sraaddha and related Pitru karyams at Gaya, and it is not mandatory to cover Kasi and Prayaag.

For a Smartha however, a tour to Gaya for performing 'Gaya sraaddha' is not complete without covering Prayaag (also known as Triveni Sangam) in Allahabad and Varanasi (also called Kasi).

As a rule an Iyer therefore undertakes a package tour of all the 3 places.

Accordingly our program – we being Smarthas – was modelled on the following lines:

- Reach Varanasi at 8 am travelling by Ganga Kaveri Express from Chennai
- Day 1: Visit temples, tour Varanasi and participate in the Ganga Harati at night
- Day 2: Leave for Prayaag by Road, about 125 km. away, early morning and return to Varanasi the same night
- Day 3: Perform Ganga snana (bathe in the river Ganga) under the Mahasankalpa, do Tirtha Sraaddha etc. at Kasi, leave for Gaya (240 km. away) in the evening by Road and reach in about 7 hrs
- Day 4: Perform Gaya sraaddha, starting at 7 am and concluding by 5 30 pm, get back to Varanasi by midnight
- Day 5: Perform Pancha Ganga ghat sraaddha and Dampati puja (worship by a couple), and fly back to Chennai after lunch and reach the same evening

Pilgrims to Gaya can avail themselves of the services of purohits and guides who will help them perform pitru karma as specified. All that is required of the Karta is sincere and steadfast focus on doing the karma. You can in fact experience the awesome power of our pitrus when you undertake a Gaya trip – they make sure that you conduct the entire pilgrimage with comfort and without any hitch. The active participation of the karta's wife is absolutely essential for the success of a Gaya sraaddha. Generally for proper fulfilment of any vaidika karma the lady of the house has to be totally involved, but this is even more crucial for Gaya pilgrimage. It just won't do if the karta decides to undertake the tour – the wife's willing cooperation is a must. The benefits to the lady from actively enjoining the efforts of her husband in a Gaya sraaddha are immense: it has far-reaching favourable impact on her health and the well-being of her family. The position allotted to women in our Sastras is truly exalted.

Another sine qua non for a satisfactory Gaya sraaddha is total and unquestioning trust that our pitrus exist, albeit in a different form, that we can communicate with them and seek their blessings, and that they are in some respects Godlike and can give us the boons we ask for. Gaya sraaddha is not to be done out of fear that pitrus will otherwise curse us – no! We have to learn to view them as our friends and facilitators for leading the Brahmin's life as ordained, to the extent feasible in today's world.

We should know and believe that the pitrus will sense our visit to Gaya even as we are packing our bags and will be ready to receive and accept our karmas. The contentment of pitrus from our deeds results in an impressive basket of goodies for us – health for the karta and his family, progeny, knowledge and wisdom, and wealth and prosperity.

If my writing of this chapter gives a fresh impetus to persons who are thinking of a trip to Gaya and makes them act on it with anticipation and joy, I shall consider myself blessed.

GAYA – THE PITRU KSHETRA

The very mention of Gaya invokes in us a sense of devotion suffused with pride and excitement. It is every son's duty to go to Gaya after the demise of his parents and conduct Gaya sraaddha. Apart from delighting the pitrus his act bestows eminence on his family as well. "Jeevator vaakya karanaat, Pratyabdam Bhuri bhojanaat, Gayayaam pinda daanaat, tribhi: putrasya putrata" say the Sastras. "When the parents are alive, obey their commands. When they die, perform their annual sraaddha properly. And go to Gaya and offer pindas for them. You can be called a son to your parents only when you do all these three things."

Gaya is in the state of Bihar. It is located on the Kolahaala Mountain in a beautiful place called Champaka. God is ensconced here as Gadaadhara. How many sraaddhas do you have to do at Gaya? As per the sastras you will require at least six days to complete all the sraaddhas required of you. But over the years mandatory observances have been reduced to two Hiranya sraaddhas and one Paarvana sraaddha. This is the least one has to do at Gaya.

The modus operandi for this 'minimum' observance is described below.

1. **At Phalguni River:** You should go to the Phalguni River and bring the water, and on the banks of the river itself your lady will make the havis, with help from the locals. She will then take out one part of the broth and make 17 pindam-s from it. You will do pinda pradaana of the 17 pindams with sankalpa mantras right there on the banks, and after doing 'yataasthana' you will give the pindas to the cows there.

2. **At Vishnu Paada:** This is where you go next, to do pinda pradaana. You may recall that when we do sraaddha at home we chant "Vishnu paadaadi samasta paadeshu dattam" at the time of Brahmana bhojana. You literally do this now. You take the remainder of the havis cooked at Phalguni River and make 64 pindas, and do pinda pradaana with sankalpa mantras. And you have the great fortune of reaching these 64 pindas directly to Vishnu paada (the feet of Mahavishnu), instead of imagining it. The satisfaction you get when you do this is indescribable.

3. **Paarvana sraaddha:** You may undertake the next part of your observance, the Paarvana sraaddha, in the place in which you are staying. We stayed at Karnataka Bhavan, which offers the facility. You should do a sraaddha with homa, with five Brahmins present. At the end of the sraaddha again you have to make 64 pindas out of the havis cooked here, and take them to Akshaya Vata.

4. **Akshaya Vata :** You may recollect that in the course of our annual sraaddha we say 'Akshaya Vata' when doing the namaskara (obeisance) at the end of Brahmana bhojana. This is the place to which you now take the pindas made out of the paarvana sraaddha havis. Akshaya Vata is a huge peepul tree and you offer the pindas in the shade of this tree. A speciality of the pinda pradaana here is that 16 of the 64 pindas you offer are for the mother and are referred to as 'maatru shodasi'. You can sense an exhilarating, almost supernatural vibration as you enter Akshaya Vata. Another feature of Akshaya Vata is that you can offer pindas not only for your forefathers of your Gotra but even others and pray for their journey to pitruloka.

This can include your near and distant relatives, friends, even your enemies. So it would be wise to prepare a list of people for whom you would like to do pinda pradaana, note their gotra, sarma nama (the name by which they are supposed to do their karmas) etc. and have the particulars ready. We are told in the Ramayana that Rama and Sita offered pindas there for King Dasaratha. You should consider it as nothing short of a divine blessing that you are doing pinda pradaana at such a sanctified spot.

5. A vegetable, a fruit and a leaf: At Akshaya Vata, you usually take a pledge to drop a vegetable, a fruit and a leaf from your diet and not eat these for the rest of your life. You decide the names and inform a Purohit there, and he will do the sankalpa for you. At the end of the sankalpa you offer a Brahmin there the consecrated water (tirtha) which he takes confirming your pledge. When you finish all the foregoing observances you realize that it is far beyond your usual lunch time, and you didn't even feel hungry! Now that you have completed this leg of your stipulated rituals, you eat the pitru sesha bhojana (the remainder of the Sraaddha food).

The legend of Gaya:

Gayasura was a great Asura whose powers of tapas (penance) were comparable to those of Hiranyaksha and Hiranyakasipu. The Devas approached Brahma, Siva and Vishnu – in that order – to make him desist from his penance, as they feared he would ask for boons that could be their undoing. Brahma tried to convince them that Gayasura was of a noble mind and would not ask for anything deleterious to their welfare, but their fears remained. They watched with trepidation as Vishnu offered boons to Gayasura. Gayasura asked the Lord: “Make mine the most sanctified, the purest body on this earth, much purer than even those of devas, rishis and other sanyasis. And anyone who touches me should be cleansed of all his sins and become pure.” He further prayed: “All Gods, with or without form, should be consecrated at this place as long as this Universe exists. This sthala could be named as Gaya, after me. People who come here to do sraaddha and pinda pradaana should get promotion to Brahmaloaka after their death, in spite of any sin that they might have committed on the earth.”

Mahavishnu, who had expected Gayasura to ask for mukti (freedom from rebirth) was pleased that he had prayed for something that would benefit the world at large, and gave him the boon. He was wonderstruck at the sacrificing nature of Gayasura's boon-seeking. But the Devas realized that the boon would be a double-edged sword, and could do great harm. This was because one key deterrent to wrongdoing is fear of hell, fear of being condemned. If people were to be rid of this fear by the knowledge that anything they do can be absolved with a visit to Gaya, sins would escalate and the very foundation of Creation would be shaken. They approached Vishnu again. Mahavishnu conveyed their view and anxiety to Gayasura and asked him to offer his body for a yaga (penance). Gayasura was delighted to submit to the Lord's wishes and lay down across the Madhuban called Champaka aranya, with the Kolahala Mountain for a pillow. This became what is Gaya today.

Buddha Gaya: If you have the time and the inclination, do visit Buddha Gaya and the Bodhi tree under which Gautam Buddha got his realization. You can also go to the Buddha temple in this place. Pratyabdika sraaddha and Gaya Sraaddha: It is absurd to think that doing Gaya sraaddha exempts you from doing pratyabdika sraaddha or the annual ceremonies for your departed parents. This is quite contrary to what the sastras say. Sraaddha at Gaya is a very fulfilling ritual, and one should try to do it in one's lifetime. But it has no correlation to the pratyabdika sraaddha that you have to do annually. When you complete the Gaya sraaddha and touring around Gaya, you will find it difficult to leave Gaya, the place renowned as 'Pitru Kshetra'. We had to be literally wrenched away, for the second leg of our tour – Kasi, which we reached after midnight, leaving Gaya at 6:30 in the evening.

PRAYAAG (TRIVENI SANGAMAM)

Prayaag derives its name from a magnificent Yaga conducted in this city by Brahma with three agni's (fires) – Aahavaneeyam in the east, Gaarhapatyam in the west and Dakshinaagni in the south. Prayaag, also called 'Tretagni Prayaag' for this reason, is situated to the west of Ganga, north of Yamuna and south of Akshaya Vata. The Rig Veda accords Prayaag a very special place. Bhagiratha, as we all know, was responsible for bringing Ganga to the earth. Thanks to his prodigious achievement, not only did the pitrus of Bhagiratha but those of countless other human beings since then have been blessed by Ganga Mata. When we read some of the Rig's in Rig Veda about Triveni Sangam or the confluence of Yamuna and Ganga, which generated from the head of Lord Shiva, we can sense the greatness of Prayaag.

Normally pilgrims from south come to Prayaag first after alighting in Allahabad, complete the rites here and then proceed to Kasi. However we went to Kasi first and then to Prayaag from Kasi by car, a distance of 3 hours. Prayaag is the confluence or Sangam of not just Ganga and Yamuna, but the river Saraswati also. But to the human eye only Ganga and Yamuna are visible: Saraswati flows as an undercurrent and cannot be seen. Worship together by a couple is recommended at Prayaag. The man shaves, takes a bath in the Triveni and does Hiranya Sraaddha. After this the couple perform the puja at the Triveni with the assistance of the Panda. The wife personifies her husband as Madhava and he accords her the status of Veni, combs and pleats her hair, cuts off an inch at the tail of the pleat and offers it to the Panda with kunkuma, chandana and akshata (saffron, sandal and rice pellets), which the Panda proffers to the river. While all the other things float, the hair-piece alone gets sucked into the water and disappears.

The word Veni has the meaning of Triveni, and it also connotes the plait of hair. And just like Triveni Sangam, where one of the three merging rivers is not seen, one of the three strands of the pleat is not visible – only two strands are seen. This analogy explains the procedure described for the Dampati Puja. Bathing in Triveni Sangam: This is a memorable experience. Even as we walk on the shore towards the boat we can feel the sanctity of the occasion. The Panda also gets into the boat with us, as the boat takes off in the Yamuna, and does sankalpa (pledge) for us. Vapana or shaving is also a key aspect of the rite, and so the barber travels with us as well. The boat is brought to a halt at the point of the Sangam, and while you see water all around you, the place where your boat is parked is shallow and you can see the sandy floor of the river. The boats are fastened on to wooden poles specially erected for this purpose. A platform is also erected on the water, on which you can stand and take bath. Collecting Ganga jal (water from Ganga): It is here that you collect Ganga jal or the water of sacred Ganga and not in Kasi, as some people believe. You get containers of all shapes and sizes here itself, and the shopkeeper seals the container for you after you have filled it. To get Ganga jal, your boatman takes you a little further into the river after you finish your bath, and you collect the sacred water of Ganga in the receptacle you have brought. It is believed that after the bath you should discard the dhoti, saree and blouse etc. you had worn.

The legend of Prayaag :

After the 18-day war of Mahabharat Yudhishtira takes a tally of lives lost in the war on either side. When he realizes that along with his brothers he has been responsible for the deaths of countless blood relations of theirs, he is dumbstruck by the enormity of the sin that would accrue to them. He seeks from Markandeya the way for absolution of the sins. Markandeya tells Yudhishtira that going to Prayaag is the surest – nay, the only way to absolve himself and his brothers of the killing of his blood relations. He explains to Yudhishtira that Prayaag is called 'Tirtha Rajan' because it has the power to remove your ignorance and cleanse you of all your sins, and the mere setting of foot on its soil has the force equal to the conduct of an 'Aswamedha Yaga'.

Accordingly Yudhishtira goes to Prayaag and performs penance as directed, and acquires the power and glory that equip him with the ability to do great Yagas later, including the Rajasuya Yaga. He also gets the title of 'Dharma Raja', or Rightful King. The poetic beauty of Triveni Sangam: It is said that Ganga was exuberant when she saw the earth and leapt to the ground right away and started flowing with abandon till she reached Prayaag. At that point Yamuna accosted Ganga and implored her to halt awhile and take her along. Ganga refused, saying "I can't stop. Do you know what a tremendous job Bhagiratha has had to do to bring me here? I have to finish the duty of absolving and liberating the souls of all my sons. I have no time to wait".

Yamuna responds: "You don't even have to wait. Just let me flow with you". Again Ganga demurs, saying "if you flow with me, my name won't be singled out for the absolution that I'm doing". But Yamuna wins her over by saying "I don't want my name to be included. Let it all be to your credit. Unlike you, I have come to the earth of my own will and not after being entreated to do so by Bhagiratha. I am the daughter of Sun God, but I seek no glory – I only wish to serve for the benefit of humankind, and in the bargain realize my own life's purpose". Ganga is awed by the selfless and lofty goals of Yamuna and embraces her with sisterly affection.

The indescribable emotional current that passes through them when they embrace is Saraswati, who emerges and tells both Ganga and Yamuna: "I am the karta, the creator, of this fusion of soul and wit – emotion and intelligence – of you two. Your Sangam or confluence is therefore incomplete without me, and I will also be coming along. It will be Triveni Sangam, the confluence of three rivers. But I will continue to be an undercurrent and shall not be seen."

Ganga is white in colour, and pure of heart and mind. Yamuna is black in colour being the progeny of Surya, and again of a spotless, pure mind. Saraswati is grand, impressive and colourless. Such a combination cannot but be stupendous – and it is no wonder Prayaag is such a holy spot.

Kumbh Mela:

The Kumbh Mela is one of the most prestigious happenings at Prayaag. It occurs once in 12 years, the precise date being decided by stellar configuration, and is simultaneously held at Nasik, Haridwar and Ujjain. The legend of Kumbh Mela is interesting and worth a narration. The legend of Kumbh Mela: When the celebrated 'Amrit Manthan' (the stirring of the Sea of Milk to get nectar) took place, the asuras fought with devas and managed to take possession of the pot. Seeing this, Brihaspati or Garuda snatched it from them and flew to Heaven, to get it back to the devas, with asuras in hot pursuit. On the way, a few drops of the nectar fell in these four places, and sanctified the spots immediately. To commemorate the occasion and to celebrate the holiness of these four spots Kumbh Mela is performed. Devout Hindus throng in their millions to take the holy dip on such occasions and seek absolution for their misdoings.

If you have the time and the inclination, the following spots in Prayaag are worth a visit :

1. Bharadwaja Ashram
2. Veni Madhava temple
3. Akshaya Vata
4. Adi Sankara temple (Kanchi mutt)
5. Hanuman temple

KASI (VARANASI)

KASI (VARANASI)

The sacred river Ganga comes to our mind as soon as we say ‘Kasi’ or ‘Varanasi’. Though Ganga is revered as holy wherever she flows, nowhere is Ganga snana (bathing in the River Ganga) more sacred than at Kasi.

Three Vaidika karmas are preeminent at Kasi :

1. Ganga snana
2. Tirtha sraaddha
3. Darshan of Annapoorna Visalakshi sameta Viswanatha Swami and of Kala Bhairava (the worship of Lord Siva along with His consort Annapoorna Visalakshi, and of Kala Bhairava)

Ganga snana (bathing in the Ganga) :

There is no limit to the number of times you can take a dip in holy Ganga – and strangely, your yearning for a dip never seems to ebb, to go down: the theory of marginal utility does not work here. The very first bath in Ganga that you take should be as directed by a priest, as a ‘pavitra-paani’ (a person with the Darbha-pavitra on his hand i.e. finger). Subsequent baths can be as many as you want, and there are few rules on how. The craving for a dip in Kasi Ganga of the average devout Hindu is too well-known to need repetition. That is perhaps why the happiness and contentment arising from Ganga snana is incredible.

Witness the power of Ganga Mata, who unites people from all over the nation who speak different tongues and are of varied castes and sub-castes with the one common goal of a dip at Kasi, and you get a feel for the command of Kasi as well as Ganga. No one seems to mind the crowd, the filth, the stench, the narrow lanes and by-lanes etc. They have only one thing on their minds while at Kasi – Ganga snana.

Ganga, the perennial river, sanctifies everyone who bathes in it. She absolves you of sins accumulated over the years, asking in return for just one thing from you : humility and unquestioning devotion. The mere sight of Ganga gives you peace and tranquillity, helps you find answers for the umpteen problems you face in day-to-day life, and – most important – makes you take your first steps in spiritual awakening. Kasi, after all, means light – so here is where you ‘see the light’.

We took our Ganga snana at Kedar Ghat, collected Ganga water in pots and came to our place of stay to perform Tirtha Sraaddha immediately. This is the recommended routine.

Tirtha Sraaddha: This sraaddha is like any pratyabdika sraaddha (annual death ceremony that we do for deceased parents). Except for a slightly different sankalpa, the procedures are similar. Five brahmins are invited for the bhojana (eating).

Pancha Ganga Sraaddha: This sraaddha involves pinda pradaana at five ghats while you are in motion – that is, on a boat ride, sitting in the boat itself. On the appointed dates we cook pindam’s, take and keep them in a boat, and offer 17 pindam’s at each of the five ghats with pinda pradaana sankalpa. Ubhayavamsa tila tarpana has also to be done – this is the tarpana for pitrus of the vamsa’s of both the husband and wife. Occasionally the placid Ganga gets flooded and the authorities refuse permission for doing the pancha Ganga sraaddha in motion, from the boat. This happened to us, unfortunately. We therefore had to engage a rickshaw, go to each of the ghats and perform the pinda pradaana and tarpana on the shores.

Boat rides on the Ganga: The predominant emotion you have when you go for a boat ride on the Ganga is devotion or bhakti. It is nothing short of a spiritual experience and involves the darshan or viewing of all the 64 ghats slowly, one by one. The boatman takes us to within 100 feet of every single ghat, and the names of all ghats are etched in his memory. It is a ride guaranteed to suffuse you with an exalted feeling. The sights are truly unforgettable – of the temples and other buildings around each ghat, of the hordes of people bathing or praying or otherwise in communion with God. We started our ride with Asi Ghat and I remember some names: Tulsi, Riwa, Chasing, Anadamayi, Kedar, Tripura Bhairavi, Hanuman, Vijayanagar, Chowki, Kshemeswar, Mansarovar, Narada, Pandya, Munshi, Darbhanga, Ahilyabai, Seetala, Dasaashwamedha, Prayaag, Manmandir, Mir, Lalita, Manikarnika, Durga, Brahma, Lal, Trilochan, Naya, Raj, Prahlad, Harishchandra....

Manikarnika Ghat: This is a cremation ghat, to which dead bodies are brought, presumably of people dying in Kasi. We do not hear lamentations and sorrowful crying when bodies are received here for cremation. Only chants of Rama nama or salutations to Mahadeva. The body is first immersed in the Ganga, and after it dries the paanda does the cremation to the accompaniment of mantras. In a short while the body is reduced to ashes, which are then immersed in the Ganga. Harishchandra Ghat is another such cremation ghat.

Though you see death and karmas for departed souls all around you, you never feel the heaviness or trepidation that death usually evokes. Instead your mind switches to the philosophical mode, about the inevitability of death and what you can and should do in your lifetime to make sure of a safe passage for your soul after death. This is a truly defining moment in one's life. As you travel across Kasi on the boat along the river, you wonder if it is Ganga that adds piety to Kasi, or it is the other way round. As you debate this within yourself, the truth dawns on you – the two are seamlessly intertwined and the sanctity is a blend that owes as much to Kasi as it does to Ganga Mata.

The other striking feature of Kasi, which has been written and argued about endlessly by different people with different personal agendas, is the essential purity of the Ganga. The river presents a weird coexistence of the sublime and the earthy. You see scenes of Harati and pious offerings immersed in the river, and at the same time bodies being burnt and ashes immersed, people bathing and washing their dirt into Ganga, and the waste of the town merging into the river. How can Ganga be then called 'pure'? It is not even clean, let alone pure. My wife instinctively asked me this question as a welter of happenings around her smote her sensibilities. I could offer only one response: with all the impurities dissolving into the waters of Ganga, do we ever hear of anyone being infected as a result of a dip in Ganga? At least I have not. Is that a clinching argument in favour of Ganga's chastity? I think so. I don't know.

Ganga Harati: An awesome sight not to be missed by visitors to Kasi is the Ganga Harati celebrated with gaiety and splendour at Manikarnika Ghat at 7 p.m. every evening. This and the performance of Dampati Puja should be definitely on your schedule while in Kasi.

The legend of Varanasi: River Varuna from the north of Kasi and river Asi from the south merge into the Ganga inside the city, and it is said the city got its name Varanasi as a result, right from Sat Yuga. Kasi is a renowned place of pilgrimage for all Hindus. The Sastras aver that Lord Siva created the city standing atop his Trishul. It is believed that Bhagvan Sankara still lives here, and that anyone dying in Kasi is sure to attain Sivaloka (moksha). There are many who come to Varanasi in the last stage of their lives in the hope that they will breathe their last here and their souls will be liberated forever from the cycle of birth and death.

Kasi Viswanatha temple:

Kasi, one of the seven 'Mukti sthalas' in India for Hindus, hosts one of the Jyotirlingas at the imposing Viswanatha temple. The darshan of the temple and Jyotirlinga is a dream come true for every devout Hindu. It is here that you get decisive proof of the unity of our nation in the backdrop of its massive diversity. Young and old, male and female, poor and rich, north and south, educated and illiterate – they all mingle freely here, and are as one before God. You should see the narrow two-way lane that takes you to the temple, called Viswanath Galli. You jostle with one another, make snail's progress on important days and at important times, you are subjected to quite a lot of inconvenience – but it simply does not affect you. The anticipation of seeing the Linga when you are going to the temple and the exhilaration of having seen it when you return overshadow all your physical and mental tribulations.

The legend of the temple :

The Viswanatha temple you see now is a small one, but the original temple was a huge edifice. It was razed to the ground and all its wealth and riches looted and taken away in 1193 AD by Qutbuddin, the lieutenant of Mohammed Gori. The Viswanatha linga alone was somehow saved and worshipped secretly for many years. Raja Todarmal built a new temple in 1585 AD and the Linga consecrated, but even this temple was destroyed by Aurangzeb and a mosque constructed in its place. So what we now have is a mosque in the location earlier occupied by the Viswanatha temple. After Aurangzeb left, a small temple was built and the Linga was consecrated again, and this is now the Kasi Viswanatha temple we all go to and pray at. The Linga and the temple have lost none of their glory, though. Millions of devotees offer devout prayers every day and take away devout memories.

Sri Annapoorani temple:

Situated towards the south of Viswanatha temple, Sri Annapoorani temple is a must-see for every devotee. Naturally the beautiful Annapoornashtakam composed by Sri Adi Sankara comes to our mind when we enter this temple. We start chanting and singing: "Krupavalamba nagari Kasi puraadheeswari / Mata Annapoorneswari bhikshan dehi". While Jaganmata Annapoorna is resplendent in the bright light, we also get the darshan of the golden Annapoorani behind the screen.

Sri Kala Bhairava temple :

We have heard of Kasi kayiru (the Kasi thread, a black thread we wear around our wrist). This is sold at this place. The thread is supposed to be worn on the right wrist by men and on the left wrist by women, and is reputed to have powers of 'dosha-nivrutti' or removal of defects in our horoscopes or stellar placements. A Panda who stands there lightly pats us on the back with a peacock feather, and that is said to take care of the defects.

Rameswaram visit in the first and the last leg of the tour :

A typical Kasi pilgrimage begins with a visit to Rameswaram to offer prayers to the Gods for the subsequent Kasi yatra. At Rameswaram you take a handful of sand and keep it, for dissolving in Triveni Sangam at Prayaag, in the second leg of your tour. At Prayaag you collect Ganga jal (water from the Ganga) and take it back to Rameswaram in the third and final leg of the pilgrimage for doing abhisheka of Ramanatha Swami. This ancient process has endured down the ages and is followed even today.

Recommended procedure after returning: On returning from a tour of Prayaag-Gaya-Varanasi or any of these sthala's, you may perform a Samaaraadhana followed by Brahmna Bhojana. The puja and archana, replete with Ashtotra chanting in praise of Ganga Mata, Kasi Viswanatha and Bhageerathi, will be a fitting finale to the pilgrimage. It is at this function that you can also distribute Kasi kayiru, Kasi sombu and other memorabilia that you may have bought for your friends and relatives.

TIPS/NOTES

1. Advance planning: For a package tour of Gaya, Kasi and Prayaag, you are well-advised to keep Kasi as the centre-point or hub and decide the place of stay at Kasi well in advance. Similarly, it is important to know the cost options and select the option that best fits your budgetary and other constraints. You should keep as little room as possible for on-the-spot decisions, because these can prove prohibitively costly.
2. Sequence: And please remember the sequence: Prayaag, Gaya and Kasi is the right order in which you should undertake the pilgrimage. And without including the travel days, the minimum time you should set aside for the entire program is five days, preferably six.
3. Dana materials including Veshti: For the Paarvana Sraaddha at Gaya and Prayaag you may take the dhotis (9x5 veshti) to offer to vaidikas there instead of buying them there, as it could save you quite a penny. You may require 12 dhotis in all. You may also buy and take dana materials like tirtha patra etc. from home if you wish.
4. For the Dampati Puja at Kasi again, you may want to take the required items – sari and related clothing, metti (ornament for the toes), tirumangalyam (ornament around the neck) and other mangala dravya's (pristine articles for good augury) – from home after buying them locally where you live, instead of buying them in Kasi. Some people pay money in lieu of the materials.
5. Importance of local Purohits: Some devotees take their own Vadhyar (Family sastrigal) along with them for the entire tour, and offer them Acharya Sambhavana on return. This is perfectly in order; but at different places on the tour the karmas have to be carried out only with the local pandits/vadhyars at the respective places.
6. Can be done on any day: Unlike in the case of the Pratyabdika Sraaddha (annual ceremony), tithi or paksha need not be taken into consideration for performing sraaddha at Gaya. We can perform the Pitru karma at Gaya on any day.
7. Our attitude: As far as possible you should take the rough with the smooth on a typical Gaya-Kasi pilgrimage. There will be plenty of things you will need to outsource to the locals, be it karmas to be done by the Kasi Pandas or Gaya purohits, or tours to be organized by your local contact. And quite possibly some of these may not be turn out as you would have liked. On such occasions, you should take it in your stride and be satisfied with what you got, instead of making a song-and-dance. After all you have travelled all the way for cleansing your dosha's, and for attaining the mature wisdom that man proposes and God disposes, and it is His supreme will that shall prevail. So it would be sensible not to add to your dosha's by criticising someone or hurting others in the process of the yatra.

8. Less luggage makes travel a pleasure – this dictum is particularly worth emulating for a Gaya tour.

9. Madi, Acharam and Kaalam: Like tithi and paksha, which do not matter here, you may have to make exceptions in regard to kala (time), madi (personal sanctity) and aahara (food) as well. None of these are entirely in your control during the trip and so it would be best not to be too fi nicky. You may end up eating at all kinds of times, or doing pinda pradaana after madhyahnikam, which you would normally not do.

10. Remembering and constantly practising two things will make your Gaya-Kasi trip wonderfully satisfying: fi rst, you are in an alien place and so learning and adopting their rules and regulations; and second, where you are not sure of the process, go with your guide’s directions and in the absence of these, simply listen to your heart and do its bidding.

நெமிசாரண்யம்
NAIMISARANYAM

Sarma Sastrigal

சர்மா சாஸ்திரிகள்

நைமிசாரண்ய யாத்திரை

நைமிசாரண்யம் - நைமிசாரண்யம்... ஆஹா, இந்தப் பெயரை நினைத்த மாத்திரத்திலேயே நமது உடலில் ஒருவிதமான எதிர்பார்ப்புத் தூண்டப்பட்டு பேரானந்தம் ஏற்படுகிறது. வைஷ்ணவர்கள், ஸ்மார்த்தர்கள் மற்றும் சைவர்கள் என அனைத்துப் பிரிவினருக்கும் முதன்மையான யாத்திரைத் தலங்களில் ஒன்றாக நைமிசாரண்யம் திகழ்கிறது. கோமதி ஆற்றின் கரையில் அமைந்துள்ள இந்த இடம் நிம்கார் அல்லது நிம்சார் என்றும் அழைக்கப்படுகிறது. ஸ்ரீமத் பாகவதம் தொடங்கி, ஸ்ரீ ராம் சரித மானஸ் வரையில் நமது பண்டைய கிரந்தங்களில் நைமிசாரண்யம் குறித்த விளக்கம் இடம்பெற்றுள்ளது. இந்தப் பிரபஞ்சம் தோன்றியது முதலாகவே நைமிசாரண்யம் இருப்பதாக நம்பிக்கை காணப்படுகிறது. இந்தப் புண்ய சேஷத்ரத்தின் உண்மை மற்றும் சிறப்பு குறித்து அந்தக் காலத்தில் வாழ்ந்த மகரிஷிகள் மற்றும் முனிவர்களுக்கு உணர்த்தப்பட்டு, அந்த புனித ஞானம் நமக்கு வழிவழியாக சொல்லப்பட்டு வந்துள்ளது.

நவ தபோவனங்கள் : பாரத தேசத்தில் ஒன்பது புண்ணிய தபோவனங்கள் உள்ளன. இவற்றில் நைமிசாரண்யம் முக்கியமான தபோவனமாக கருதப்படுகிறது. தண்டகாரண்யம், சைந்தவாரண்யம், ஜம்புகாரண்யம், புஷ்கராரண்யம், உத்பலாரண்யம், பத்ரிகாரண்யம், குருஜங்கலாரண்யம், அற்புதாரண்யம் மற்றும் நைமிசாரண்யம் ஆகியவையே நவ தபோவனங்களாகும்.

ஆரண்ய ஸ்வரூபி - மகாவிஷ்ணு இங்கு வன வடிவத்தில் (ஆரண்ய ஸ்வரூபியாக) உள்ளார் என கருதப்படுகிறது. வியாஸர் மற்றும் சுகர் ஆகியோர் தங்களது இதிகாசங்களில் நைமிசாரண்யத்தை ஒரு புண்ணிய ஸ்தலமாக குறிப்பிட்டுள்ளனர். இந்த இடம் மகாவிஷ்ணுவின் அவதாரமாக போற்றப்படுகிறது. தேவராஜ பெருமாள் என்றும் ஸ்ரீ ஹரி என்றும் அறியப்படும் பகவான் தாமே இங்கு வனமாக அவதாரம் எடுத்திருப்பதாக நம்பிக்கை உள்ளது. அம்பாள் ஸ்ரீ ஹரி லட்சுமி தாயார் என்றழைக்கப்படுகிறார். இந்த நகரின் இன்னொரு பகுதியில் பழைய ஆலயம் உள்ளது. இங்கு சுகப் பிரம்மனை (கிளி மூக்குடன் காட்சி அளிக்கிறார்) தரிசிக்கலாம். இங்கிருந்து சற்று தொலைவில் ராம லட்சுமணர்களை தனது தோளில் சுமந்தபடி பிரம்மாண்டமாக அனுமன் காட்சி தருகிறார். இங்கு கோமதி நதி மற்றும் சுகர் தீர்த்தம் என இரண்டு புஷ்கரினிகள் உள்ளன.

திவ்யதேசமும் மங்களாசாசனமும் - ஸ்ரீ வைஷ்ணவர்களால் பெரிதும் போற்றப்படும் 108 திவ்யதேசங்களில் நைமிசாரண்யமும் ஒன்றாகும். திவ்யதேசங்கள் என்பது 12 ஆழ்வார்களால் மங்களாசாசனம் செய்யப்பட்ட 108 வைணவ ஸ்தலங்களாகும். இந்த ஸ்தலத்தில் உள்ள பெருமானை திருமங்கை ஆழ்வார் மங்களாசாசனம் செய்துள்ளார். திவ்யப் பிரபந்தத்தில் அந்தக் காலத்தில் இந்த ஸ்தலத்தில் மக்களின் வாழ்க்கை குறித்து ஆழ்வார் விளக்கியுள்ளார். (நாலாயிர திவ்யப் பிரபந்தத்தில் திருமங்கை ஆழ்வாரின் 998 & 1007 வரையிலான பாசுரங்கள்) எட்டு ஸ்வயம்வியக்த சேஷத்ரங்களில் ஒன்றாகவும் நைமிசாரண்ய ஆலயம் அமைந்துள்ளது. ஸ்ரீரங்கம், ஸ்ரீமுஷ்ணம், சாலிக்ராமம், தோதாத்ரி (வாணுமாமலை), திருப்பதி, புஷ்கரம் மற்றும் பத்ரிநாத் ஆகியவை மற்ற வியக்த சேஷத்ரங்களாகும். நைமிசாரண்யத்தில் உள்ள கோயில் தபோவனமாக போற்றப்படுகிறது.

பார்க்க வேண்டிய மற்ற இடங்கள் – நைமிசாரண்யத்தில் நாம் தரிசிக்க வேண்டிய பல இடங்கள் உள்ளன. வேத வியாசர் கோயில், சக்ர தீர்த்தம், ஸ்ரீஹனுமான் கோயில். பஞ்ச பாண்டவ குண்ட். ததீசி கோயில், சீதா குண்ட், அஹோபில மடம் மற்றும் லலிதாம்பிகை கோயில் ஆகியவை கண்டிப்பாக தரிசிக்க வேண்டிய இடங்களாகும். இவற்றில் சக்ர தீர்த்தம் மற்றும் வியாசர் கோயில் பற்றி குறிப்பிடுவது முக்கியமாகும்.

சக்ர தீர்த்தம் – நைமிசாரண்யத்தில் ஒரு முக்கிய இடமாக உள்ள இது மையத்திலிருந்து இரண்டு கிலோ மீட்டர் தொலைவில் உள்ளது. நடுத்தரமான அளவில் ஷட்கோண வடிவத்தில் அமைந்துள்ள இந்த குளத்தைச் சுற்றி சக்ர நாராயண பகவான் மந்திர், சத்யநாராயண பகவான் மந்திர், ராம்லட்சுமண் மந்திர் மற்றும் ராதேஸ்யாம் மந்திர் போன்ற கோயில்கள் அமைந்துள்ளன. புண்ணியத் தீர்த்தமாக போற்றப்படும் சக்ர தீர்த்தத்தில் கட்டாயம் ஸ்நானம் செய்ய வேண்டும்.

வியாஸ கட்டி– சக்ர தீர்த்தத்தில் இருந்து ஒரு கிலோ மீட்டர் தொலைவில் அமைந்துள்ள வியாஸ கட்டி நைமிசாரண்ய சேஷத்ரத்தின் இன்னொரு முக்கியமான இடமாகும். ஒரு குன்றின் மீது இக்கோயில் அமைந்துள்ளது. இதன் சுற்றுப்புற அமைப்பு வனத்தில் இருப்பது போன்ற உணர்வை நமக்கு ஏற்படுத்துகிறது. வியாசர் கோயிலில் பாகவத புராணம் அல்லது விஷ்ணு சஹஸ்ரநாமத்தை ஜபித்தாலோ அல்லது ஜபிக்கப்படுவதை காதால் கேட்டாலோ ஒருவரது வேண்டுகோள்கள் அனைத்தும் நிறைவேறும் என்பது நம்பிக்கை. வேதத்தை ருக், யஜுர், சாம மற்றும் அதர்வணம் என நான்காக வகுத்தளித்த வேத வியாஸர், இந்த இடத்தில் இருந்துதான் அந்தப் பெரும் பணியை மேற்கொண்டார் என்று நம்பப்படுவதன் காரணமாகவே இந்த இடம் வியாஸர் கோயில் என்று அழைக்கப்படுகிறது.

வேத பாராயணம் – இங்கு வருபவர்கள் வியாஸர் கோயிலில் உள்ள சன்னதி முன்பாக அமர்ந்து தியானம் செய்ய அனுமதிக்கப்படுகின்றனர். இந்தக் கோயிலைப் பராமரித்து வரும் உள்ளூர் பொறுப்பாளர்கள் மற்றும் அங்கிருந்த மற்றவர்களின் வேண்டுகோளை ஏற்று வேதத்தின் சில பகுதிகளைப் பாராயணம் செய்யும் பாக்கியம் எனக்கு கிடைத்தது. மகரிஷி செளனகரின் சந்தேகங்களைத் தெளிவுபடுத்தும் வகையில் சூதர் பாகவத புராணத்தை விளக்கிய இடத்தைக் குறிக்கும் வகையில் சூதர் கோயிலும் இங்கு அமைந்துள்ளது. இங்குள்ள வட விருக்ஷம் எனப்படும் பெரிய மரம் ஒன்றும் மிகப் புனிதமானதாக போற்றப்படுகிறது. நைமிசாரண்யத்திலிருந்து 11 கிலோ மீட்டர் தொலைவில் மிஷ்ரிக் என்ற இடம் உள்ளது. இந்த இடத்தில் தான் ததீசி குண்டம் எனப்படும் புனித குளம் அமைந்துள்ளது.

பயண விவரங்கள் – உத்தர பிரதேச மாநிலம் சீதாபூர் மாவட்டத்தில் நைமிசாரண்யம் உள்ளது. சீதாபூர் அருகில் உள்ள ரெயில் நிலையம். லக்னோவிலிருந்து சீதாபூருக்கு பாசஞ்சர் ரெயில் வசதி உள்ளது. சீதாபூரில் இருந்து நைமிசாரண்யத்திற்கு பேருந்து மூலம் செல்லலாம் (சுமார் 25 கிலோமீட்டர்). லக்னோவிலிருந்து சாலை மார்க்கத்தில் நைமிசாரண்யம் செல்ல 90 கிலோ மீட்டர் பயணிக்க வேண்டும். நைமிசாரண்யத்திற்கு அருகில் உள்ள விமான நிலையம் லக்னோ. அலகாபாத்தில் உள்ள சங்கமத்திலிருந்து நாங்கள் லக்னோ சென்று இரவு தங்கினோம். அடுத்த நாள் காலையில் உள்ளூரைச் சேர்ந்த வாடகைக் காரில் நாங்கள் நைமிசாரண்யத்தை நோக்கிப் புறப்பட்டோம். பெரும்பான்மையான பயணப் பாதை தேசிய நெடுஞ்சாலையாக இருந்ததால் பயணம் சுகமானதாகவே அமைந்திருந்தது. செல்லும் வழியில் சைவ பஞ்சாபி தாபா ஒன்றில் காரை நிறுத்திய டிரைவர், நல்ல டீ கிடைக்கும் என்று கூற, நாங்களும் மொறுமொறு பக்கோடாவும் சுவையான டீயையும் சுவைத்தோம்.

நைமிசாரண்யம் என்ற பெயருக்கேற்ப நாம் முற்றிலும் வனம் சூழ்ந்த ஒரு பகுதிக்கு செல்லப் போகிறோம் என்று நினைத்தேன். ஆனால் அது அப்படி இருக்கவில்லை. மற்ற புண்ணிய ஸ்தலங்களைப் போன்றேதான் காலம் அதன் அளவையும் வடிவத்தையும் மாற்றியிருந்தது. நைமிசாரண்யம் வனமாக இல்லாமல் ஒரு கிராமத்தைப் போல்தான் காட்சி அளித்தது. நைமிசாரண்யத்தை அடைந்த நாங்கள் உள்ளூர் கைடு ஒருவரை உதவிக்கு அழைத்துக் கொண்டோம். அவர் உள்ளூர் இந்தியும், உடைந்த ஆங்கிலமும் கலந்த மொழியில் எங்களுக்கு நைமிசாரண்யத்தில் நாங்கள் தரிசித்த இடங்களில் பெருமைகளை வர்ணித்தார். நைமிசாரண்யத்தில் நேரம் கிடைத்த வரையில் நாங்கள் பார்த்துவிட்டு சென்னை விமானத்தைப் பிடிக்க லக்னோ திரும்பினோம்.

யாத்ரிகர்களுக்கு சில குறிப்புகள் - நைமிசாரண்யத்தில் உள்ள எல்லா இடங்களையும் நடந்தே சென்று பார்க்கலாம். ஒவ்வொரு இடத்திலும் நாம் செலவிடும் நேரத்தைப் பொறுத்து இரண்டு முதல் மூன்று மணி நேரமாகலாம். ஏராளமான யாத்ரிகர்களின் வருகை காரணமாக பல கடைகளுடன் ஒரு கிராமமாகவே காட்சியளிக்கிறது நைமிசாரண்யம். வியாஸ கட்டியில் தியானம் செய்யும் வாய்ப்பை தவறவிடாதீர்கள் இது சிறிய கிராமம் என்பதால் வழக்கமான உணவு கிடைப்பது சிரமம். தண்ணீர் போன்றவைகளை நாம் கையுடன் எடுத்துச் செல்வது நல்லது. குறைந்த அளவிலேயே தெரு விளக்குகள் உள்ளன என்பதால் பகல் நேரத்திலேயே சென்று பொழுது சாயும் முன் திரும்பிவிடுவது சௌகரியம். ஸ்தல புராணத்தைத் தெரிந்து கொள்ளவும், அங்கே வழிபாட்டு முறைகளைத் தெரிந்து கொள்ளவும் உள்ளூர் கைடு ஒருவரை அழைத்துக் கொள்வது சிறந்தது. நைமிசாரண்யத்தில் உள்ள அகோபில் மடத்தின் பொறுப்பாளரான திரு. லட்சுமி நரசிம்மனை 09936040748 என்ற மொபைல் நம்பரில் தொடர்பு கொண்டால் பயணத்திற்கு தேவையான உதவிகளை அவர் செய்து கொடுப்பார்.

ஸ்தல புராணம் - ஸ்கந்த புராணம், லிங்க புராணம், வாயு புராணம், மத்ஸ்ய புராணம், சிவ புராணம், வராஹ புராணம் உள்ளிட்ட நமது புராணங்களில் நைமிசாரண்யம் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளன. மகாபாரதம் மற்றும் ஸ்ரீமத் பாகவதத்திலும் இந்த சூழ்நிலையின் முக்கியத்துவத்தை எடுத்துக்கூறும் நிகழ்வுகள் மற்றும் கதைகள் இடம்பெற்றுள்ளன, ஸ்ரீமத் பாகவதத்தில் தியான ஸ்லோகத்திற்கு அடுத்தபடியாக வரும் முதலாவது ஸ்லோகமே இந்தப் புண்ணிய ஸ்தலம் பற்றி குறிப்பிடுகிறது.

நைமிஷே அனிமிஷாசூதரே ருஷய: செளணகாதயஹ சத்ரம் ஸ்வர்காய லோகாய ஸஹஸ்ரசமமாசத

(மஹாவிஷ்ணுவின் புண்ணிய பூமியான நைமிசாரண்யத்தில் உலக சூழ்நிலையிற்காக செளணகர் மற்றும் இதர ரிஷிகள் பல்லாயிரம் ஆண்டுகள் சத்ர யாகம், தீர்க சத்ரம் ஆகியவற்றை மேற்கொண்டனர்) முந்தைய யுகங்களில் மக்கள் நலனுக்காக ஏராளமான ரிஷிகள். முனிவர்கள் இந்த இடத்தில் தபஸ் புரிந்து இந்த இடத்தை புனிதப்படுத்தியுள்ளனர். மகாவிஷ்ணு தனது சக்ராயுதத்தை ஒட்டுமொத்த ராட்சஸப் படையை நோக்கிய வீசியதாகவும், அவர்கள் அனைவரும் ஒரே நிமிஷத்தில் அழிக்கப்பட்டதாகவும் அதன் காரணமாகவே இது நைமிசாரண்யம் என அழைக்கப்படுவதாகவும் வராஹ புராணத்தில் குறிப்பிடப்படுகிறது. ஹத்யஹரான தீர்த்தத்தில் ராமபிரான் தீர்த்தமாடி, ராவணனைக் கொன்ற பாவத்தைப் போக்கிக் கொண்டதாக கூறப்படுகிறது. இங்கு லலிதா தேவியின் கோயில் பிரதானமானதாக உள்ளது. பெளர்ணமி நாட்களில் ஏராளமான பக்தர்கள் இங்கு கூடி அம்மனை தரிசிக்கின்றனர்.

நைமிசாரண்யத்தின் வரலாறு - நைமிசாரண்யம் என்பது ஒரு தபோவனம். இங்குதான் வியாசர் தனது சிஷ்யர்களுக்கு வேதங்கள் மற்றும் புராணங்களை போதித்தார். பின்னர் இந்த இடத்தில் வேத வியாசரின் சிஷ்யரான ரோமஹர்ஷனர் புராணங்களை விளக்கினார். ரோமஹர்ஷனரின் மகனான சூத மகரிஷி ஏராளமான ரிஷிகளுக்கு ஸ்ரீமத் பாகவதத்தை விளக்கினார். சதுர் யுகங்களில் முதலாவதான சத்ய யுகத்தில் மனிதகுலத்தின் மேன்மைக்காக எந்த விதமான இடையூறும் இன்றி யக்ஞங்கள் செய்ய விரும்பிய ரிஷிகள், பிரம்மாவிடம் அதற்கு ஏற்ற இடத்தை வேண்டினர். பிரம்மாவும் தர்ப்பையைக் கொண்டு ஒரு பெரிய சக்கரத்தை உருவாக்கி ஏவினார். அதைப் பின்தொடர்ந்து செல்லுமாறு ரிஷிகளிடம் கூறினார். இந்தச் சக்கரம் விழுந்து நொறுங்கும் இடம் யக்கும் செய்வதற்கு ஏற்ற இடமாக இருக்கும் என்றும் ரிஷிகளிடம் அவர் தெரிவித்தார். பிரம்மா கூறியபடி ரிஷிகளும் அந்தச் சக்கரத்தைப் பின்தொடர்ந்து சென்றனர். நீண்ட நேரம் சென்ற அந்த சக்கரம் ஒரு பெரிய நிலப்பகுதியில் விழுந்தது. பிரம்மா கூறியது போலவே அந்த சக்கரத்தின் சுற்றுப்பகுதி (நெமி) உடைந்தது. அந்தப் பகுதியே நைமிசாரண்யம் எனப்படுகிறது.

சிடுஷ்டி கர்த்தாவான பிரம்மா. கலியுகத்தில் நைமிசாரண்யம் அதன் வரலாற்று முக்கியத்துவம் காரணமாக தியானம் செய்வதற்கான புண்ணிய ஸ்தலமாக திகழும் என்றும். பாரத தேசம் முழுவதிலும் இருந்தும் மக்கள் இங்கு வருகை புரிவார்கள் என்றும் கூறியதாகவும் ஒரு கதை உண்டு. இந்த இடத்தில் தான் ராட்சதர்களை அழிப்பதற்காக தனது எலும்புகளைக் கொண்டு ஆயுதம் செய்ய ததீசி முனிவர் தனது உடலையே தானமாக அளித்தார் என்றும் கூறப்படுகிறது. மிஷ்ரிக்&ல உள்ள ஹத்யஹரண தீர்த்தம் முக்கியத்துவம் வாய்ந்ததாகும். ராவணனை வதம் செய்த பாவத்தைப் போக்கிக் கொள்ள ஸ்ரீ ராமபிரான் இங்கு தீர்த்தமாடியதாக நம்பிக்கை உள்ளது. சத்யநாராயண விரத கதை மற்றும் அது தொடர்பான பூஜை தோன்றிய இடமும் நைமிசாரண்யம்தான் என கூறப்படுகிறது. பாண்டவர்கள் வனவாசம் மேற்கொண்டபோது இந்த ஸ்தலத்திற்கு யாத்திரை செய்ததாக நம்பிக்கை உள்ளது. மேலும் பலராமர் இங்கு யாத்திரை செய்ததாகவும் கூறப்படுகிறது. துளசிதாஸர் இங்கிருந்தபடி தான் ஸ்ரீ ராம் சரித மாணஸ் எழுதியதாக உள்ளூர் கைடு மூலம் தெரிகிறது. நைமிசாரண்யத்தின் பெருமைகள் நமக்கு ஆச்சரியத்தை தருவதாக அமைந்திருப்பதுடன் ஹிந்துவாக இருப்பதில் நம்மை பெருமையடையவும் செய்கிறது.

இதர முக்கிய இடங்கள் - நைமிசாரண்யத்திற்கு யாத்திரை செய்யும் போது தரிசிக்க வேண்டிய மற்றும் சில இடங்கள் இதோ:

அஹோபில மடம் - நேபாளி மந்திரில் இருந்து சில அடி தூரத்தில் சக்ர தீர்த்தத்தை நோக்கிச் செல்லும் வழியில் அஹோபில மடம் அமைந்துள்ளது. நுழைவு வாயிலில் ஒரு பெரிய மண்டபமும். லட்சுமி நரசிம்ஹ பெருமாளின் சன்னிதியும் அமைந்துள்ளன. இந்த மடத்தில் தங்குவதற்கான சிறந்த ஏற்பாடுகள் உள்ளன. அனுமான் கோயிலுக்கு செல்லும் வழியில் சக்ர தீர்த்தம் அருகே இது அமைந்துள்ளது. இந்த மடத்தின் ஜீயர்களில் ஒருவர், 43&வது ஜீயர், இந்த ஸ்தலத்தில்தான் பரமபதத்தை அடைந்தார் என்னும் தகவலும் எங்களுக்கு இங்கு கிடைத்தது. இங்கு அவரது பிருந்தாவனம் அமைக்கப்பட்டுள்ளது. அருகிலேயே ராமானுஜ கூடம் மற்றும் வானமாமலை ஜீயர் மடங்கள் அமைந்துள்ளன, பெருமாளை சேவிக்க வரும் பக்தர்களுக்கு இங்கு தேவையான வசதிகள் செய்து கொடுக்கப்படுகின்றன.

தோதாத்திரி மடம் (நேபாளி மந்திர்) - நைமிஷ நாத் மந்திர் அமைந்துள்ள அதே தெருவில்தான் இதுவும் அமைந்துள்ளது. இந்த கோயில் சேஷ் லட்சுமி வெங்கடேஷ் மந்திர் என்றும் அழைக்கப்படுகிறது.

ஸ்ரீநிவாச பெருமாள் கோயில் - பாலாஜி மந்திர் என அழைக்கப்படும் இக்கோயில் நகரில் இருந்து 2 கிலோ மீட்டர் தொலைவில் அமைந்துள்ளது. பிரம்மாண்டமான இந்தக் கோயிலை விஜயவாடா வைகானஸ சமாஜம் நிர்வகித்து வருகிறது. கோயிலின் நுழைவுவாயிலில் கோசாலையுடன் கூடிய நந்தவனம் அமைந்துள்ளது. ஸ்ரீநிவாச பெருமாள் நின்ற கோலத்தில் காட்சி தந்து அருள்பாலிக்கிறார். லட்சுமி தேவி மற்றும் பூதேவி சன்னதிகள் பார்க்க பரவசத்தைத் தருவதாக அமைந்துள்ளன, தங்குவதற்கான வசதிகளும் இங்கு உள்ளன.

அனுமான் கோயில் - அஹோபில மடத்திலிருந்து ஒரு கிலோ மீட்டர் தொலைவில் இது அமைந்துள்ளது. சந்நிதியை அடைய சில படிக்கட்டுகள் மேலே ஏறிச் செல்ல வேண்டும். அனுமான் கோயிலில் பிரம்மாண்டமான ஹனுமான் சிற்பம் உள்ளது. ஹனுமான் தெற்கு நோக்கி காட்சி தருகிறார். ராகு தோஷத்தால் அவதிப்படுபவர்கள் இங்குள்ள ஹனுமாளை வழிபாட்டால் அவர்கள் தோஷம் விலகும் என்ற நம்பிக்கை உள்ளது. மேலும் 108 ஆழ்வார்களுடன் நாரத முனியின் ஆலயமும். 1008 சிவலிங்கங்களுடன் சிவாலயம் ஒன்றும் இங்குள்ளது, நான்கு வேதங்கள். புராணங்கள் மற்றும் ஸ்ரீமத் பாகவதம் இங்கு செதுக்கப்பட்டுள்ளன.

அடியேனுடைய பாக்கியம் - ஆண்டுக்கு ஒரு முறை, குறிப்பாக குறிப்பிட்ட வயதுக்கு பின்னர் ஏதாவதொரு புண்ணிய ஸ்தல யாத்திரை மேற்கொள்வது இந்துக்களிடையே காணப்படும் வழக்கமான ஒன்றாகும். இதற்கான முழுமையான காரணம் ஒருவர் நைமிசாரண்யத்திற்கு யாத்திரை மேற்கொள்ளும் போது நிச்சயம் தெளிவாகும். இந்தப் புண்ணிய ஸ்தலமானது நமது நாடு இத்தகைய புண்ணிய ஸ்தலங்கள் நிறைந்தது என்பதை நினைவுபடுத்துகிறது. நமது நாட்டில் அமைந்துள்ள எல்லா புண்ணிய சேஷத்திரங்களிலும் ஒருவரால் இந்த ஒரு ஜன்மத்தில் தரிசிக்க இயலுமா என்பது சந்தேகம்தான். நைமிசாரண்யத்திற்கு யாத்திரை மேற்கொண்டது மட்டுமின்றி அதுபற்றிய எனது அனுபவத்தை இந்த சிறிய நூலின் வாசகர்களுடன் பகிர்ந்து கொள்ள வாய்ப்பு கிடைத்திருப்பதை எனக்கு கடவுள் அளித்த பாக்கியமாகவே கருதுகிறேன்.

ஹரித்வார், ரிஷிகேஷ் யாத்திரை

ஹரித்வார், ரிஷிகேஷ் யாத்திரை

ஜய வருஷம் வைகாசி மாத நடுவில், என்னிடம் கீதை கற்கும் ஒரு குடும்பத்தினரின் அன்பு வற்புறுதலுக்கு இணங்க, ஹரித்வார், ரிஷிகேஷ் புண்ணிய சேஷத்ரங்களுக்கு சென்று வரும் வாய்ப்பு கிடைத்தது. சென்னையிலிருந்து மிக சௌகரியமாக, ஃப்ளையிடில், அழைத்து சென்றனர் அக்குடும்பத்தினர். அவர்களின் மூன்று குழந்தைகளும் கூட வந்திருந்தனர். ஸ்வாமி அருளாலும், எனது குருநாதரின் கடாசூத்தினாலும் யாத்திரை நன்கு முடிந்து சௌகரியமாக ஊர் திரும்பினேன். எனது பிரயாண அனுபவங்களையும் அதனுடன் சேஷத்ரங்களின் வரலாறுகளையும், நான் புரிந்துகொண்டவரையில், எனது பார்வையில், சில வரிகளில், இங்கு தர முயற்சி செய்வதே எனது தற்போதைய நோக்கம். ஹரித்வார் என்று சொல்லும்போதே ரிஷிகேஷும் கூடவே ஞாபகத்திற்கு வரத்தான் செய்கின்றது. இந்த இரண்டு சேஷத்ரங்களும் கங்கை கரையில் அமைந்திருப்பது மட்டுமல்லாமல் இரண்டுமே வெகு அருகாமையில் உள்ளது. ஹரித்வாரிலிருந்து 24 கிலோமீட்டர் பயணித்தால் ரிஷிகேஷை அடைந்து விடலாம். ஹரித்வார், ரிஷிகேஷ் சேஷத்ரங்களுக்கு சென்று வந்தவர்களுக்கு அங்கு ஏற்படுகின்ற ஆன்மிக அனுபவமும் உத்வேகமும் அளவில்லாதது என்றால் மிகையாகாது.

இரண்டு சேஷத்ரங்களும் இணைத்து பேசப்பட்டாலும் இரண்டிற்குமே தனித்தனி மகத்துவங்களும், தனித்தன்மை வாய்ந்த புராணப் பின்னணிகளும் காணப்படுகின்றன. இவ்விரண்டு இடங்களிலும் மகத்துவம் வாய்ந்த ஒரு சில கோவில்கள் இருந்தாலும்கூட, பிராதான்யம் என்னமோ ஒன்றே ஒன்றுக்குதான் அதுதான் கங்கா நதி. கங்கைக் கரைதான் ஹரித்வாரிலும் ரிஷிகேஷிலும் முக்கியத்துவம் வகிக்கிறது. பலரும் அங்கிருக்கும் மற்ற ஆலயங்களையும், இடங்களையும் பற்றி அதிகம் கவலைப் படுவதே இல்லை. நானும் அப்படித்தான் எனது யாத்திரையை முடித்துக்கொண்டேன். கங்கை கரையை தவிர மற்ற சில இடங்களுக்கு நான் செல்லாமல் இல்லை. ஆனாலும் அவைகள் எல்லாம் ஏதோ சுற்றி பார்ப்பதற்கு சென்றமாதிரிதான் இருந்தது. சரி, இந்த ஹரித்வார், ரிஷிகேஷ் ஊர்கள் எங்கே இருக்கிறது? உத்தராகாண்ட் மாநிலத்தில் உள்ளது. கிட்டத்தட்ட ஹரிமாசல மலைச் சாரலுக்கு அருகாமையில் கங்கை நதியின் கரையில் இத்திருத்தலங்கள் அமைந்துள்ளது. ஹரித்வாருக்கு ரயில் மூலம் செல்லலாம். டில்லியிலிருந்து தரை வழியாக (தீஹ் கூஷீஷீணீபீ) ஹரித்வார் செல்லுவதாக இருந்தால் 210 கிலோ மீட்டர். ஹரித்வாருக்கு அருகில் உள்ள விமான நிலையம் டெஹ்ராடூன் ஆகும். டெஹ்ராடூனிலிருந்து ஹரித்வாருக்கு காரில் செல்ல சுமார் 45 நிமிடங்கள்தான் ஆகின்றது.

இந்த இரண்டு புண்ணிய சேஷத்ரங்களை பற்றி இப்போது பார்ப்போமா.. முதலில் ஹரித்வார்.

ஹரித்வார் - சென்னையிலிருந்து காலை 8 மணி அளவில் கிளம்பினோம். டில்லி வழியாக டெஹ்ராடூன் ஏர்போர்ட் வந்து அங்கிருந்து கார் மூலம் ஹரித்வார் சென்றடைந்தோம். ஹரித்வாரில் இறங்கியவுடனேயே மனத்தில் ஒர் உத்வேகமும், கங்கையை தரிசிக்கப் போகிறோம் என்ற ஆவலும் அதிகரிக்கின்றது. டெஹ்ராடூன் ஏர்போர்டிலிருந்து தங்கும் இடத்திற்கு போய் சேரும்போது மதியம் சுமார் 1 மணி இருக்கும். எங்களது அலுப்பை போக்கும் வகையில் ஒரு கப் தூடான 'சாய்' வழங்கப்பட்டது. ஜில்லென்று ஜூஸை விரும்புகிறவர்களுக்கு அதுவும் தயாராக இருந்தது. என்னதான் நம் ஊரில் நாம் தேநீர் சாப்பிட்டிருந்தாலும் ஒரு விஷயத்தை நாம் ஒத்துக்கொண்டுதான் ஆக வேண்டும். இங்கு கிடைக்கும் 'சாயின்' 'டேஸ்ட்' தனி சுவைதான். சந்தேகமில்லை.

பிறகு கை கால்களை அலம்பிக்கொண்டு அப்பாடா என்று 'செட்டில்' ஆன மறு நிமிஷமே என் மனத்தில் தோன்றிய எண்ணம் 'எப்படா கங்கைக்கு செல்லப் போகிறோம்' என்ற நினைப்புதான். மனது தவித்தது; உடனே கங்கை கரைக்கு செல்ல மாட்டோமா என்று. இருந்தாலும், என்ன செய்வது, கூட வந்தவர்கள் 'இப்போ மணி மாலை 3 மணிதானே ஆகின்றது சாயந்திரம் 6 மணிக்கு மேல் செல்லலாமே' என்று ஆலோசனை வழங்கவே சரி என்று பேசாமல் அங்கிருந்த சோபாவில் சாய்ந்து விட்டேன். குட்டி தூக்கமும் போட முடிந்தது.

மாலை நேரம். தங்கின இடத்திலேயே அந்த இடத்திலேயே சாயம் சந்தியை முடித்துவிட்டு, கூட வந்தவர்களுடன் சுமார் 6.15 மணி அளவில் கங்கைக் கரையை அடைந்தேன். அனேமாக கரையை நோக்கி போகும் பாதைகள் எல்லாம் சந்துபொந்துகள்தாம். அந்த பொந்துகளில் ஜனங்கள் நடமாட்டம் ஒரு பக்கம் இருக்கட்டும்; அதில் உள்ளூர்வாசிகள் 'ஓ விலர்களையும்' ஓட்டி செல்லும் அந்த சாமர்த்தியத்தை என்னவென்று சொல்லுவது? குறுகிய சந்துகளின் இருமருங்கிலும் பலவிதமான கடைகள்; விதவிதமான ரெடிமேட் துணிமணிகள், டிசைன் டிசைனாக புடவைகள் கொண்ட சிறிய பெரிய 'ஷோ ரூம்கள்', வட இந்தியாவிற்கே உரித்தான 'ஸ்பெஷல்' இனிப்பு வகைகள் விற்கும் ஸ்டால்கள், பூஜைக்கு உரித்தான பித்தளை சாமான்கள் கிடைக்கும் கடைகள் என நிறைய உள்ளன. வழியில் அருமையான பால், கட்டி தயிர் போன்றவைகளை விற்கும் சிறிய கடைகளிலும் நல்ல வியாபாரம் நடப்பதை பார்க்க முடிகின்றது.

நீங்கள் கேள்விப்பட்டதுண்டா? அசைவ உணவிற்கு 'நோ'. சைவ உணவிற்கு 'யெஸ்'. ஆம். ஹரித்வாரில் சைவ உணவிற்கு மட்டும்தான் ஹோட்டல்களில் அனுமதி. ஹோட்டல்களில், நகூத்திர உணவு விடுதிகள் உள்பட, அசைவ உணவு அரசாங்கத்தினால் தடை செய்யப்பட்டுள்ளது. ரிஷிகேஷிலும் இப்படித்தான். வட இந்தியாவில் மேலும் ஒரு சில புண்ணிய சூழ்நிலைகளில் இந்த பழக்கம் அமலில் உள்ளதாக கேள்வி படுகிறோம்.

கங்கை ஆரத்திக்கு நேரம் ஆகிவிட்டதே என்ற பதட்டத்தில் நம் நடை வேகம் அதிகரிக்கின்றது. யோசித்துக் கொண்டிருக்கும்போதே கங்கை கண்ணில் பட்டுவிடுகின்றது. தூரத்திலேயே கங்கை கண்ணில் பட்டதும் நம்மை அறியாமல் நம் உடலுக்குள் ஒரு உத்வேகமும் புத்துணர்ச்சியும் ஏற்படுவது திண்ணம். அப்பப்பா, என்ன கூட்டம்! சற்றும் நான் அந்த எண்ணிக்கையை அங்கு எதிர்பார்க்கவில்லை. எங்கும், எந்த திசையிலும், எந்த படித்துறையை நோக்கினாலும் பக்தர்களின் கூட்டம்தான். வேற்றுமைகள் பல; ஆனால் ஒரே எண்ணம். எல்லோரும் நடக்கவிருக்கும் 'கங்கா ஆரத்தியை' காண பக்தி பரவசத்துடன் கூடியிருக்கின்றனர். மொழிகள் வேறுபட்டாலும், பலப்பல மாநிலங்களிருந்து வந்திருந்தாலும், பழக்க வழக்கங்களில் வேறுபாடுகள் இருந்தாலும் ஏழை பணக்காரன் மற்றும் ஜாதிகள் போன்ற சமுதாய பிரிவுகள் பல இருந்தாலும் அவை எல்லாவற்றையும் மறந்து விட்டு, எதை பற்றியும் கவலைப்படாமல், அங்கு கூடியிருந்தவர்கள் மனதில் ஒன்றைதான் பார்க்க முடிந்தது. அதுதான் பக்தி.

கங்கையிடம் அளவில்லாத கௌரவமும் மரியாதையும் முகத்தில் பளிச்சிட கூடியிருந்தோர் அத்துணைபேர் நடுவில் ஒருவனாக நானும் நின்றபோது நமது புண்ணிய பாரத பூமியின் பெருமையும் அருமையும் மனத்தில் உற்சாகம் பொங்க எனக்கு கிடைத்த அனுபவம் வார்த்தைகளால் விவரிக்க முடியாது. சனாதன தர்மத்தின் பிரதிநிதிகள் அல்லவா நாம் என்ற "மமதையும்" ஒரு சூழ்நிலை மனத்தில் தோன்றி மறைந்தது.

எங்களுக்கு வழிகாட்ட கூடவந்த உள்ளூர்வாசி நாங்கள் நிற்கும் துறையின் (காட்) பெயர் “ஹரி கி பெளடி(ரி)” எனும் தகவலை காதில் போட்டார். அதன் முக்கியத்துவத்தை கேட்க, அவரும் விவரங்களை அள்ளி வீச தொடங்கினார். ஒரு பக்கம் அவற்றை காதில் வாங்கி கொண்டிருந்தாலும் கண்கள் மட்டும் சுற்றுமுற்றும் அங்குமிங்கும் அலைபாய தொடங்கின. அந்த சமயம் அந்த ஜன சமுதிரத்தில் அங்கு நான் கண்ட காட்சிகள் பல. ஒரு சிலர் அவ்வபோது பக்தியுடன் ‘கங்கா மையாக்கி ஜெய்’ போன்ற கோஷங்களை எழுப்பி தங்களது பக்தியை வெளிப்படுத்திக்கொண்டிருந்தனர். ஒரு சிலரோ பஜனை பாடல்களையும் அவரவர்களது மாநில மொழியில் பாடிக்கொண்டிருந்ததையும் காண முடிந்தது. ஒரு சிலர் சிறு சிறு தொண்ணைகளில் தீபங்களை ஏற்றி பிரார்த்தனை செய்த வண்ணம் நதியில் அவற்றை மிதக்க விட்டு கொண்டிருந்தனர். அந்த தீபங்கள் அந்த இரவு நேரத்தில் நதியில் மிதந்து செல்லும் அழகு இருக்கின்றதே.. அதை என்னவென்று சொல்லுவது? ஆகா...மனத்தில் பக்தியும் ஆனந்தமும் ஏற்பட நாமும் ஒரு தீபமாவது ஏற்றி நதியில் விடமாட்டோமா என்ற ஆசை தோன்றுகிறது.

அந்த நேரத்திலும் ஒரு சிலர் குடும்பத்துடன் நதியில் இறங்கி ஸ்நானம் செய்யும் காட்சியும் தென்படுகின்றது. நேரம் ஆக ஆக ஜனங்கள் முட்டி மோதிக்கொண்டு ஆரத்தியை பார்ப்பதற்காக சௌகரியமான இடத்தை தேடிபிடிப்பதில் மும்முரமாக ஈடுபடும் காட்சியும் நம்மை வியப்பில் ஆழ்த்துகின்றது. இதில் வேடிக்கை என்னவென்றால் அந்த முட்டு மோதலில் நாமும் ஒருவராக நம்மை அறியாமலேயே ஈடுபட்டு விடுகின்றோம்.

கங்கா ஆரத்தி:

வினாடிகள் நகர நகர எல்லோரது எதிர்பார்ப்பும் உச்ச கட்டத்திற்கு செல்ல ஆரம்பித்துவிட்டது. ஏன், எனக்குள்ளும் ஆர்வம் அதிகமாகின்றதை என்னால் உணர முடிந்தது. ஒரு வழியாக குறிப்பிட்ட நேரம் வந்தவுடன், கிட்டத்தட்ட இரவு 7 மணி, அங்கு அந்த குறிப்பிட்ட படித்துறையில் ஆரத்தி துவங்குவதற்கான அறிகுறிகள் தென்படுகின்றன. கங்கா பூஜைக்கான சங்கல்பத்தை ஹரித்வார்வாழ் அந்தணர்கள் பொது மைக்கில் சொல்லத் துவங்குகின்றனர். மக்களிடம் உற்சாகம் பீறிட்டு வருகின்றது. குறிப்பிட்ட படித்துறையின் கடைசி படிக்கட்டில் நின்று கொண்டு சங்கல்பத்தை அடுத்து அந்த வேத விற்பணனர்கள் ஸ்ரீசூக்தம் முதலிய வேத மந்திரங்களை அவர்களது பாணியில் ஒதுவது காதில் விழுகிறது. ‘அவர்களது பாணியில்’ என்று ஏன் இங்கு குறிப்பிடுகிறேன் என்றால் வேத மந்திரத்தில் உள்ள ஸ்வரங்களுக்கு அவர்கள் அதிகம் முக்கியத்துவம் தருவதில்லையோ என்று எனக்கு தோன்றியது. ஸ்வர பேதம் உள்ளது; நிறைய வேறுபடுகின்றது.

சரி, விஷயத்திற்கு வருவோம். தொடர்ந்து மற்றுமொரு அறிவிப்பு மைக்கில்: ‘கங்கைக்கு இன்னும் ஓரிரு நிமிடங்களில் ஆரத்தி எடுக்கப்படும், பக்தர்கள் யாரும் அது சமயம் நதியில் இருக்கக்கூடாது. ஆதலால் ஸ்நானம் செய்து கொண்டிருப்பவர்கள் உடனே கரை ஏற வேண்டியது...’ என திருப்பித் திருப்பி மைக்கில் சொல்லப்படுகின்றது. அவர்கள் கரை ஏறி விடுகின்றனர். ஆனால் அங்கும் ஓரிரு ‘அசடுகள்’ இருக்கத்தான் செய்கின்றார்கள். அறிவிப்பை காதில் வாங்கியும் லக்ஷியம் செய்யாமல் உற்சாகமாக தங்களது நீராடுதலை தொடர்ந்து கொண்டிருந்தார்கள். அவர்கள் பலவந்தமாக கரையேற்றப்படுவதைப் பார்க்கும்போது சிரிப்புத்தான் வந்தது.

விசேஷ ஆரத்தி துவங்கியது. அதற்குண்டான இனிமையான ஸ்லோகத்துடன் ஆரத்தி ஆரம்பித்ததை பார்த்தேன். அதை கண்டவுடன் கூடியிருந்தவர்களில் எவராலும் பரவசமடையாமல் இருக்க முடியாது. என்னுடன் ரஷ்ய நாட்டை சேர்ந்த 5 பேர் கொண்ட குடும்பத்தினர் இருந்தனர். அவர்களுக்கு பாஷை புரியவில்லை; சடங்குகள் எல்லாம் வினோதமாகவும் புரியாத புதிராகவும் இருந்துள்ளது. இருப்பினும் அவர்களும் தங்களுக்குள் ஒரு புதிய ஆன்மிக உணர்வை தாங்கள் உணர்வதாக என்னிடம் சொல்லியபோது நான் வியப்படைந்தேன்.

ஹர் ஹர் கங்கே, கங்கா மாதாகீ ஜெய்:

சரி, மீண்டும் ஆரத்தி விஷயத்திற்கு வருவோம். அதே சமயம் சொல்லி வைத்தாற்போல் கூடியிருந்தோர் பலர் தங்கள் கையில் தயாராக வைத்திருந்த தொண்ணை தீபத்தை நதியில் ஆங்காங்கு மிதக்க விடுகின்றனர். படித்துறையில் எங்கு வேதம் ஓதப்பட்டதோ அந்த இடத்தில் பெரிய ஆரத்தி இனிமையான ஆரத்தி பாட்டுடன் நடக்கின்றது. மற்ற படித்துறைகளிலும் ஆங்காங்கு சிறிய சிறிய ஆரத்திகள் காண்பிக்கப்பட, மறுபக்கம் ஜலத்தில் சின்னச் சின்ன விளக்குகள் நூற்றுக்கணக்கில் மிதக்கவைக்கப்பட, சற்று கற்பனை செய்து பாருங்கள் அந்த காட்சியை, ஆகா, அது சமயம் அங்கு நிலவுகின்ற காட்சியை கண்டு யாரால் பிரமிப்பும் ஆனந்தமும் அடையாமல் இருக்க முடியும்? 'ஹர் ஹர் கங்கே', 'கங்கா மாதாகீ ஜெய்' போன்ற பல கோஷங்களும் வாணை முட்டுகின்றன. நம்மை அறியாமல் நாமும் கூட்டத்தோடு அந்த கோஷங்களை சொல்ல ஆரம்பித்துவிடுகின்றோம்.

சிறிது நேரம் அங்கு செலவழித்துவிட்டு தங்கும் இடத்திற்கு திரும்புகிறோம். நல்ல பசி. சுடச் சுட சப்பாத்தியும், தாலும் ஏதோ ஒரு ஸ்வீட்டும் பறிமார்ப்படுகின்றது. கூழ் மாதிரி பாலையும் சுவைத்தேன். வசதியான அறை. அருகே திரும்பி பார்த்தால் கங்கை அமைதியாக ஓடிகொண்டிருந்த காட்சி. ஆம் நாங்கள் தங்கிய இடம் கரையை ஒட்டியே இருந்தது. இரவு நேரம் கடந்தும் தூக்கம் வரவில்லை. ஜன்னல் ஓரம் நின்றுகொண்டே நதியின் ஓட்டத்தை பார்த்துக்கொண்டிருப்பதில் அலுப்பே தட்டவில்லை. பல சிந்தனைகள் மனதில் தோன்றியது. இந்த ஹரித்வார் சேஷத்திரத்தை பற்றி ஒரு வார்த்தை 'ஹர்-த்வார்' அல்லது 'ஹரி-த்வார்' எப்படிவேண்டுமானாலும் சொல்லுங்கள் - மொத்தத்தில் நமது ஆன்மிக பாதையில் இந்த இடம் ஒரு "த்வார்" (நுழைவாயில்) ஆகும்.

கும்ப மேளா: ஹரித்வாரின் மற்றொரு விசேஷம் என்னவென்றால் கும்ப மேளா. இது 12 வருஷத்திற்கு ஒருமுறை இங்கு பிரமாண்டமாக நடைபெறும். முன்பெல்லாம் பழைய காலத்தில் இந்த கும்பமேளாவானது மக்களின் ஆன்மிக வளர்ச்சிக்கு உதவுகிற வகையில் இருக்கும். குகைகளிலும், ஹிமாலய பர்வதத்திலும் தபஸில் ஈடுபட்டும், மௌன விரதத்திலும் காலத்தை செலவழித்து வரும் எண்ணற்ற சாதுக்களும், யோகிகளும், மகான்களும் இந்த கும்பமேளா நேரத்தில் இங்கு எழுந்தருளுவார்கள்; மக்களுக்கு நல் வழியை சந்தேக நிவர்த்திகளையும் போதிப்பார்கள். ஆன்மிக தாகத்தைத் தீர்ப்பார்கள். மக்களும் இதை உத்தேசித்துதான் இங்கு கூடுவார்கள். மக்கள் எப்படி வருவார்கள் தெரியுமா? ஊரிலிருந்து கிளம்பி வருவதற்கு முன்பு குறைந்தது ஒரு பக்ஷமாவது (15 நாட்கள்) விரதம் இருந்து ஜபம் செய்து விட்டுத்தான் கும்பமேளாவிற்கு வருவார்கள். ஏனோதானோவென்று வரமாட்டார்கள். ஆன்மிக தாகத்தைத் தீர்த்துக் கொள்ளுவதிலும், ஆன்மிக முன்னேற்றத்திலும் குறியாக இருப்பார்கள். அதுசமயம் இங்கு எழுந்தருளும் நாக சன்யாஸிகளுக்கும், சாதுக்களுக்கும், மகான்களுக்கும் மக்கள் சந்தோஷமாகவும் பக்தியுடனும் சேவை செய்வார்கள்.

அங்குமிங்கும் அனாவசியமாக அலைய மாட்டார்கள். தான தர்மங்களிலும், சாதனையிலும் ஈடுபடுவார்கள். நதியில் நீராடுவார்கள். ஆனால் காலம் மாற மாற இப்போதெல்லாம் இந்த கும்ப மேளாவானது ஒரு பக்தித் திருவிழாவாக மட்டும் உருவாகிவிட்டது. கூடும் மக்கள் எண்ணிக்கையும் பெரிய எண்ணிக்கையில் அதிகரித்து வருகின்றது.

கங்கா ஸ்நானம்: மறு நாள் காலை 5 மணி இருக்கும். கையில் மாற்று வஸ்திரம், விபூதி, பஞ்சபாத்ரம் ஆகியவைகளை ஒரு பையில் போட்டுக்கொண்டு தனியாக நதியை நோக்கி நடக்க ஆரம்பித்தேன். வழியில் நிறைய சாய் (1௨) கடைகள் ஆங்காங்கு கண்ணில் பட்டன. ஒரு கட்டத்தில் 'டெம்ப்டேஷன்' அதிகமாகி ஒரு கடையில் நின்றுவிட்டேன். அதிகாலை அல்லவா. சென்னையில் நம் ஆத்தில் எழுந்ததும் காபி சாப்பிடும் பழக்கம். சிறிய மண் சட்டியில் ஒரு கப் 'சாய்' பருகினேன். விலையும் அதிகம் இல்லை. ஆகா என்ன ருசி! நடையை தொடர்ந்தேன். அதிக தூரம் இருக்கவில்லை. கரையை அடைந்ததும் கங்கையில் ஸ்நானம் செய்யும் பாக்கியம் பெற்றேன். ஜல ஓட்டத்தின் வேகம் அதிகம் இருப்பதால் படிகளுடன் இணைக்கப்பட்ட பிடிபுடன் கூடிய சங்கிலிகள் விட்டு விட்டு ஆங்காங்கு நிறைய தொங்கவிடப்பட்டுள்ளன. நல்ல ஏற்பாடு. அவற்றை பிடித்துக்கொண்டு படிகளில் இறங்கி பயமில்லாமல் வயதானவர்கள் உள்பட சுலபமாக ஸ்நானம் செய்யமுடிகின்றது. காலை அனுஷ்டானங்களையும் கரையிலேயே எந்தவிதமான தொந்தரவுமில்லாமல் செய்யலாம். கூட்டமிருந்தாலும் யாரும் நம்மை கண்டு கொள்ளுவதில்லை. தங்கின இடத்திற்கு திரும்பினதும் சுடச்சுட டிபன் கிடைத்தது. சுமார் 11 மணி அளவில் நண்பர் குடும்பத்துடன் ஹரித்வாரிலிருந்து காரில் ரிஷிகேஷை நோக்கி பயணம். அதிக தூரமில்லை. 24 கிலோமீட்டர் தான். நல்ல தூக்கம். ஆனால் காரில் தூங்க முடியவில்லை. ஏனெனில் அதற்குள் ரிஷிகேஷ் வந்துவிட்டது.

ரிஷிகேஷ் - ரிஷிகேஷ் என்றதும் சாதாரணமாக நம் எல்லோருக்கும் சட்டென்று ஞாபகத்திற்கு வருவது மூன்று விஷயங்களாக இருக்கலாம். ஒன்று: ஹிமய மலை தொடர். இரண்டாவது: கங்கா நதி. தொங்கும் பாலமான லக்ஷ்மண ஜூலா மூன்றாவது. இரண்டு நாட்கள் ரிஷிகேஷில் தங்கியும்கூட அங்கிருந்து கிளம்பும்போது மனசு வராமல்தான் அந்த ஊரை விட்டு கிளம்பினேன். மற்ற ஊர்களை விட இங்கு என்னமோ தெரியவில்லை கங்கா நதியை எத்தனை முறை பார்த்துக் கொண்டிருந்தாலும் இன்னும் கொஞ்ச நேரம் பார்க்கலாமே என்று தோன்றுகிறது. ஸ்நானம் செய்தாலும் திருப்பி திருப்பி ஸ்நானம் செய்யமாட்டோமா என்று தோன்றுகிறது. கரையில் உட்காந்துகொண்டு சும்மா நதியை பார்த்து கொண்டிருக்கலாம் என மனசு சொல்லுகிறது; இடத்தை விட்டு கிளம்ப முடியவில்லை.

காலை சுமார் 5.30 மணி அளவில் நான் ரிஷிகேஷில் இருக்கும் 'த்ரிவேணி காட்' என்ற கங்கை படித்துறைக்கு ஸ்நானம் செய்ய தங்கின இடத்திலிருந்து தனியாக கிளம்பினேன். ஹரித்வார் மாதிரி இங்கு சாலைகள் சந்துபொந்தாக இல்லாமல் நன்கு அகலமாகவே உள்ளது. நிறைய ஆட்டோ ரிக்ஷாக்களும், ஷேர் ஆட்டோக்களும் கிடைக்கின்றன. மற்றுமொரு விஷயத்தையும் கவனித்தேன். ஹரித்வாரைவிட ரிஷிகேஷ் சற்று விரிந்து பரந்துள்ள நகரமாக தெரிந்தது. கங்கை கரையை 10 நிமிஷத்தில் ஆட்டோ மூலம் சென்றடைந்தேன். ஆனால் உடனே ஸ்நானம் செய்யாமல் அங்கு படித்துறையில் உட்கார்ந்தபடியே ஜீவந்தியை நேரம் போவது தெரியாமல் பார்த்துக்கொண்டே இருந்துவிட்டேன். சற்றும் அலுப்பு தட்டவில்லை. மனத்தில் சொல்ல தெரியாத ஆனந்தம். பரவசம். பல எண்ண ஓட்டங்கள். ஒரு குழந்தை வேடிக்கை பார்ப்பது போல் நான் கங்கையை பார்த்துக்கொண்டு எத்தனை நேரம் படிகளில் உட்கார்ந்தேன் என்று ஞாபகம் இல்லை.

எதிரே அழகான மலைச் சாரல்; நம் ஊரில் கொலுவில் பொம்மைகளை அழகாக அடுக்கி வைத்த மாதிரி மலைகளின் அருகாமையில் எண்ணற்ற மரங்களின் வரிசைகள் தொடர்ந்து காணப்படுகின்றது. அதை ஒட்டி கங்கையின் ஓட்டம். கங்கா மாவின் ப்ரவாஹமும், காடு, மலை, மேடு , பள்ளங்களில் அவள் குதித்து ஓடும் தெய்விக அழகும் என்றும் மனதை விட்டு அகலாது. யுகம் யுகங்களாக இந்த கங்கையானது வற்றாமல் ஓடிக்கொண்டிருக்கின்றது பிரமிப்பாக உள்ளது. நமது நாட்டின் வரலாற்றுக்கு சாட்சியாக அல்லவா அவள் இருக்கிறாள். தெய்விக தன்மையுடன், நமக்கு அருள் புரிய கங்கை அன்னையானவள் விச்சின்னமாக பூமியில் தனது பிரவாஹம் மூலம் தவழுகிறாள். கங்கையின் பிரவாஹத்தை பார்க்குபோது அது சனாதன தர்மத்தின் பிரதிபிம்பமாகவே எனக்கு தோன்றியது. அந்த ஓட்டத்தின் இறுதி கட்டத்தில் '...யதா கச்சதி சாகரம்...' என்ற வாக்கியத்தின்படி இந்த நதி சமுத்ரத்தை அடைகிறது என்ற உண்மையை நினைக்கும்போது நமது வாழ்க்கையும் அப்படித்தானே என்று தோன்றுகிறது. வாழ்க்கையின் ஓட்டம் முடிந்தவுடன் நாமும் அந்த பரம்பொருளை அடையத்தானே ஆசைப்படுகிறோம்.

கங்கை அன்னை இமயத்திலிருந்து பூமியை நோக்கி வரும்போது எத்தனை தடங்கள் அவளுக்கு? ஒன்றா, இரண்டா? எத்தனை உயரத்திலிருந்து பூமியை நோக்கி நமக்கு அருள் பாலிப்பதற்காக சிரமப்பட்டு வருகிறாள்! என்ன தயாள குணம்! பூமியனோக்கி மலைகளிலிருந்து கீழே வரும்போது எவ்வளவு சிரமங்கள். பெரிய பெரிய கற்கலின் குவியல்கள்; நதியின் பாதையை தடுத்து நிறுத்தும் வகையில் மரங்களின் கூட்டம், வழிநெடுக சிறுசிறு குன்றுகள், எத்தனை தூரம், அப்பப்பா எல்லாவற்றையும் தாண்டி வளைந்து நெளிந்து அல்லவா அன்னை நமக்கு அருள் புரிய இங்கு வந்ததிருக்கிறாள்? வாழ்க்கையில் எத்தனை தடங்கல்கள் இருப்பினும் நமது ஆன்மிக இலக்கை நோக்கி செல்லும் பாதையை நாம் கடந்து செல்ல முயற்சி செய்ய வேண்டும். இதைத்தானே கங்கை அன்னை தமது செய்கையின் மூலம் நமக்கு இங்கு போதிக்கின்றாள்.

நாம் ஏதாவது ஒரு வகையில் சமுதாய பொதுப் பணியில் ஈடுபட வேண்டாமா? அப்படி ஈடுபடும்போது தடங்கல்களை கண்டு அஞ்சலாமா? கூடாது. தளரவும் கூடாது; அவநம்பிக்கைக்கு சற்றும் இடமும் தரக்கூடாது. கங்கையின் ஓட்டம் இந்த அணுகுமுறையைத்தானே நமக்கு எடுத்து கூறுகின்றது. கடவுளின் ஆசியும் விடாப்பிடியும் இருந்தால் நாம் தேர்ந்தெடுத்த நமது பாதையில் நம்மால் நிச்சயம் செல்ல முடியும். விடாமுயற்சிக்கு கங்கையின் ஓட்டம் ஒரு கர்ம சாட்சி. யுகம் யுகங்களாக எண்ணற்ற முனிகளும், மகான்களும், ரிஷிகளும் தபஸ் செய்த புனித இடம் அல்லவா இந்த ரிஷிகேஷ் கங்கை கரை.

அமைதியாக தெய்விக அருளுடன் ஓடிக்கொண்டிருக்கும் கங்கையை பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்போது மற்றொரு தாபமும் என் மனத்தில் தோன்றியது. ஸ்வாமி கொடுத்த இந்த அருமையான ஜன்மாவை, ஸ்ரேஷ்டமான பிறவியை, நான் வீணடித்துவிட்டேனே; இன்னும் யதோக்தமாக வாழ்ந்திருக்கலாமே; இந்த ஜன்மாவை ஏன் சரியாக நான் உபயோகப்படுத்தி கொள்ளவில்லை என்று ஏங்கி தவித்தேன். ஏமாந்துவிட்டேன். இன்னும் நன்றாக சிறப்பாக இந்த ஜீவிதத்தை வாழ்ந்திருக்கலாமே என மனதிற்குள் என்னை நானே கடிந்துக்கொண்டேன்.. வாய்ப்பை தவறவிட்டதை நினைத்ததும் அழுகையும் வந்தது. வேறு என்ன செய்ய முடியும் என்னால் இப்போது? ரொம்ப 'லேட்'.

அங்கு ஸ்நானம் செய்பவர்களிடம், குறிப்பாக வட இந்தியர்களிடம், காணும் பக்தியை நம்மால் நேரில் பார்த்தால்தான் முழுமையாக அதை உணர முடியும். அளவில்லாத ஆழ்ந்த பக்தியை பார்க்க முடிகின்றது. அங்கு வருபவர்கள் யாருமே ஏதோ பொழுது போகாமல் வருவதில்லை. 'பிக்னிக் மென்டாலிட்டியை' நாம் அங்கு யாரிடமும் பார்க்க முடியாது. பக்தி ச்ரத்தையுடன் நீராடுகிறார்கள். ஸ்நானம் செய்வதற்கு முன்பு நதிக்கு மரியாதை தெரிவித்த பிறகே நீராடுகிறார்கள். ஸ்நானம் செய்து முடித்தவுடன், மடியாக, தாங்கள் கையுடன் கொண்டுவந்துள்ள புஷ்பங்களால் சிம்பிளாக கங்கைக்கு அர்ச்சனை செய்கின்ற காட்சியும் நம் கண்ணில் படுகின்றது. அந்த ஊர் வழக்கப்படி ஆண்கள், பெண்கள் அனைவரும் சொம்பில் கங்கையிலிருந்து ஜலத்தை மொண்டு கங்கைக்கே, நாம் அர்க்யம் விடுகிறமாதிரி, ஜலத்தை பக்தியுடன் நதியிலேயே சேர்த்துவிடும் காட்சியும் நன்றாகவே இருந்தது.

அவர்களது பக்தியை கண்டு பிரமிப்பு ஏற்படத்தான் செய்கின்றது. குடும்பத்துடன் வந்தவர்களும் அதிகம் வளவளவென்று பேசுவதில்லை. தங்களுக்கு தெரிந்த ஸ்லோகங்களையும் 'ஹர் ஹர் கங்கே' போன்ற கோஷங்களையும் சொல்லியபடி நீராடுதல் போன்ற கார்யங்களில் ஈடுபடுவதை நாம் பார்க்கலாம். அது மட்டுமல்ல. ரிஷிகேஷில் நதியின் புனிதத்தையும் சுத்தத்தையும் காப்பதில் கண்ணும் கருத்தாக இருக்கிறார்கள். அசுத்தப்படுத்துவதில்லை. நதியில் துணிமணிகளை சோப் போட்டு துவைப்பதில்லை. ஓத் பேஸ்ட் போன்றவற்றினால் பல் தேய்த்து நதியில் துப்புவதில்லை. குளிக்கும்போதும் உடம்புக்கு சோப் போன்ற பொருட்களை யாரும் உபயோகப்படுத்துவதில்லை.

நேரம் ஆகி விட்டதே என்று ஒரு கட்டத்தில் எனக்கு தோன்றவே ஸ்நானம் செய்துவிடலாம் என தீர்மானித்தேன். முதலில் கரையில் நின்றபடி ஆசமனம் செய்தபோது ஜலம் ஐஸ் மாதிரி ஜில்லென்று இருந்ததை உணர்ந்தேன். சங்கல்பம் செய்து கொண்டதும் நதியில் ஸ்நானம் செய்ய முற்பட்டேன். இந்த இடத்தில் ஒரு விஷயத்தை குறிப்பிடலாம் என நினக்கிறேன். பொதுவாக புண்ணிய சேஷத்ரங்களில் நாம் நீராடுவதற்கு முன்பு சங்கல்பம் செய்துகொள்ளுவது நம் சம்ப்ரதாயத்தில் உள்ளது. இங்கு மற்றொன்றையும் நான் கவனிக்கத் தவறவில்லை. காசி கயா போன்ற சேஷத்ரங்கள் மாதிரி இங்கு பண்டாக்கள் (உள்ளூர் புரோஹிதர்கள்) யாரும் படித்துறையில் இருப்பதில்லை. ரிஷிகேஷில் கங்கையில் பிரவாஹத்தின் வேகம் சற்றும் அதிகமாக உள்ளது. குளிக்கும்போது மிகவும் கவனம் தேவை. நான் குளிக்க முற்பட்டபோது யாரோ ஒரு வட இந்திய பெரியவர் ஓடிவந்து ஒரு சொம்பை என்னிடம் தந்து 'ஜலத்தில் பிரவாகத்தின் வேகம் அதிகம் உள்ளது. அதிக ஆழத்தில் இறங்க வேண்டாம். இந்த சொம்பை உபயோகப்படுத்தி ஸ்நானம் செய்யவும்' என்று ஹிந்தியில் அக்கறையுடன் சொன்ன அந்த அன்பை என்னவென்று சொல்லுவது?

ஸ்நானத்தை முடித்தவுடன் கையோடு ஏற்கனவே கொண்டுபோயிருந்த மடி வஸ்திரத்தை உடுத்தி கொண்டேன். நமது அனுஷ்டானங்களையும் படித்துறையிலேயே எந்தவிதமான தொந்தரவுமில்லாமல் நம்மால் செய்ய முடிகின்றது. படித்துறையிலிருந்து சற்று முன்னேறி வந்தவுடன் அங்கு மைதானத்தில் ஒரு பெரிய பந்தல் அமைத்து ஏதோ ஒரு ஆன்மிக நிகழ்ச்சி அங்கு நடப்பதை கண்டு அருகில் சென்றேன். பந்தல் உள்ளேயிலிருந்து காவி உடையில் ஒரு சாது வெளியே வந்து என்னை நோக்கி 'ஆப் அந்தர் ஆயியே' என்று வரவேற்க நானும் உள்ளே சென்றேன்.

கூட்டத்தோடு கூட்டமாக தரையில் அமர்ந்தேன். அங்கு மைக்கில் விஷ்ணு சஹஸ்ரநாமத்தை ஒருவர் பாராயணம் செய்துகொண்டிருக்க மற்றவர்கள் அதை பக்தியுடன் செவிமடுத்த வண்ணம் இருந்தனர். அந்த சஹஸ்ரநாமத்தையும் 'அவர்கள் பாணியில்' பாராயணம் செய்துகொண்டிருக்கவே, நான் அருகில் சென்று "சஹஸ்ரநாமத்தை மைக்கில் நான் சொல்லலாமா?" என்று ஹிந்தியில் கேட்க அவரும் உடனடியாக மகிழ்ச்சியுடன் மைக்கின் முன் என்னை நாற்காலில் அமர்த்தினார். ஸ்வாமி அருளால் அவர்கள் மத்தியில் விஷ்ணு சஹஸ்ரநாமத்தை பாராயணம் செய்யும் பாக்யம் பெற்றேன். கூடியிருந்தோருக்கு மிகுந்த மகிழ்ச்சி. அதை நன்கு வெளிப்படுத்தினர். தொடர்ந்து எனக்கு விசேஷ பிரசாதம் வழங்கப்பட்டது. இடத்தை விட்டு கிளம்பினேன். உடனே அங்கிருந்த பிரதான சாது என்னிடம் வந்து 'பண்டிட்ஜி, நாளையும் வருவீர்களா, தயவு செய்து வாருங்கள், நாளையும் நீங்கள் இங்கு பாராயணம் செய்யவேண்டும். இந்த விசேஷ ஹோமம், பாராயணங்கள் இன்னும் ஒரு வாரத்திற்கு இங்கு நடைபெறும்..' என்று சொல்ல நான் புன்சிரிப்புடன் விடை பெற்றுகொண்டேன்.

மதியம் சுமார் 1 மணி இருக்கும். தங்கின இடத்திற்கு வந்து சேர்ந்தேன். நல்ல பசி எடுப்பதை உணர்ந்தேன். வட இந்திய உணவுகள் அதிகம் அடங்கிய 'சௌத் இண்டியன் தாலியை' ஒரு பிடிப் பிடித்தேன். குட்டி தூக்கம். மதியம் 4 மணி அளவில் ஊரை சுற்றி பார்க்க நன்பர் குடும்பத்துடன் கிளம்பியதும் ஒரு கப் சாயாவை அளித்தார்கள். அதையும் விடவில்லை. லக்ஷமண் ஜூலா என்னும் தொங்கும் பாலத்தையும் சென்று ரசிக்க முடிந்தது. நிறைய குரங்குகள் அந்த தொங்கும் பாலத்தில் அங்குமிங்கும் நடமாடியபடி உள்ளன. ஆனால் அவை யாத்ரிகர்களை தொந்தரவு செய்வதில்லை. ரிஷிகேஷில் ராமரின் தம்பி லக்ஷமணன் சில காலம் தபஸ் செய்ததாக ஐதிகம்.

சிவானந்த ஆஸ்ரமம், தயானந்த ஆஸ்ரமம் உள்பட பல ஆஸ்ரமங்களுக்கும் செல்லும் வாய்ப்பு கிட்டியது. சிவானந்த ஆஸ்ரமம் சென்ற போது பழைய நினைவுகள் கண்முன் நடமாடியது. ஃப்ளாஷ் பேக் ஒன்று. என் அப்பா ப்ரஹ்மஸ்ரீ ஸ்ரீனிவாச சாஸ்திரிகள் என்னை 1963-ம் ஆண்டு இங்கு அழைத்து வந்தார். அப்போது ஸ்வாமி சிவானந்தரின் தர்ஸனம் எனக்கு கிட்டியது. ஒரு பெரிய மர ஈஸி சேரில் அமர்ந்திருந்தார் அந்த மகான். நன்கு ஞாபகம் உள்ளது. தமிழில் விசாரித்து ஆசியளித்தார். அவருக்கு நமஸ்காரம் செய்யும் பாக்கியம் அந்த சிறிய வயதில் எனக்கு கிடைத்துள்ளது. ஆஜானுபாவூவான சரீரம் அவருடையது. அவரது நூல்கள் பல என்னிடம் உள்ளன. ஆழ்ந்த ஆன்மிக கருத்துக்கள். எளிமையான நடையை அவரது நூலில் பார்க்கலாம். ஆழமான வேதாந்த கருத்துக்களை மிக சுலபமாக பாமரர்களுக்கும் போதிக்கும் திறமைபடைத்தவர் ஸ்வாமி சிவானந்த மகராஜ்.

எங்கு திரும்பினாலும்.....:யோகா!

ரிஷிகேஷில் திரும்பிய இடங்களில் எல்லாம் நம் கண்ணில் தவறாமல் படுவது "யோகா கற்று தருகிறோம்; யோக பயிற்சி முகாம்கள்; யோகா-சுலப வழிகள்" போன்ற விளம்பர பலகைகள்தாம். இதில் எவை உண்மையானவை, எவை 'ரூப்ளிகேட்டுகள்' என்று கண்டுபிடிப்பது மிகவும் கஷ்டம். முக்கால் வாசிக்குமேல், நான் நினக்கிறேன், இந்த விளம்பரங்கள் எல்லாம் வெளி நாட்டுக்காரர்களை உத்தேசித்துதான் செய்யப்படுகிறது என்று. யோகாவும் இன்று ஒரு 'கமெர்ஷியல் ப்ராடக்டாக்' மாறியுள்ளதை இங்கு கண்கூடாக பார்க்கலாம். யோகா என்பது வெறும் உடலை பற்றிய ஒரு 'எக்ஸர்ஸைஸ்' மட்டும் அல்ல. அது ஒரு ஆன்மிகம் கலந்த ஒரு அப்யாஸம் ஆகும்.

ஆன்மிகமும், ஆழ்ந்த தெய்விக த்யானமும் இல்லாத யோகாவை நம்மால் கற்பனை செய்ய முடியவில்லை. இங்கு பரவலாக கண்ணில் படும் 'யோகா செண்டர்கள்' எந்த அளவிற்கு உண்மையானவை என்பது ஒரு கேள்விகுறிதான். பல டிரிஸ்ட் 'ஸ்பாட்டுகள்' போல இங்கும் நிறையபேர் வெளிநாட்டுக்காரர்களை நாம் பார்க்க முடிகின்றது. அதில் பலரின் தேடல் உண்மையாக இருக்கும் என தோன்றுகிறது. ஒன்று நிச்சயம். :பேஷனுக்காக அல்லாமல், தேடலில் உண்மையும் விடாப்பிடியும் இருக்குமாயின், ஸ்வாமி கருணையால். யோகா கற்பிக்கும் நல்ல வாத்யார் எல்லோருக்கும் கிடைப்பார். எதற்கும் ப்ராப்தம் வேண்டும் என்பது வாஸ்தவம். மறுநாளும் தனியாக காலை 5 மணி அளவில் கரையை நோக்கி பயணம். ஆட்டொ ரிசூலா. கிடைக்கவில்லை. நடக்க துவங்கினேன்.. சிறிது தூரம் சென்றதும் ஒரு ஷேர் ஆட்டோ கிடைத்தது. 'த்ரிவேணி காட்' சென்றடைந்தேன். கரையில் கூட்டம் அதிகம் இருக்கவில்லை. ஸ்நானாதிகளை முடித்தேன்.

ரிஷிகேஷில் கங்கை கரையில் அனுஷ்டானங்களை செய்யும்போது நமக்கு ஏற்படுகின்ற அனுபவம் மிகவும் மகத்தானது. அங்கு சென்றவர்களுக்கு நன்கு தெரிந்திருக்கும். நான் அங்கு இரண்டு நாட்கள் தங்கியபோது ஸ்வாமி கிருபையால் அந்த இரண்டு நாட்களும் காலை வேலைகளில் கங்கை கரையில் நேரத்தை செலவழிக்க முடிந்தது. எங்க அப்பா அம்மா செய்த புண்ணியம். படித்துறையில் கடைசி படியில் உட்கார்ந்து சரணாகதியடைந்த ஒரு மாணவனாக, ஒரு குழந்தையாக, கங்கையை பார்த்து கொண்டிருந்தேன். கண் முன் மலைகளும் மரங்களும் முதலியவை மிக ரம்மியமாக இருந்தாலும் எனக்கு என்னமோ கங்கையை தவிர வேறு எதுவும் மனதில் நிற்கவில்லை. இயற்கையின் அழகை அப்போது ரசிக்க இயலவில்லை. அன்னை கங்கை மாத்திரம்தான் மனதை ஆட்கொண்டுள்ளாள். எவ்வளவு முனிகளும், ரிஷிகளும் தபஸ் செய்த இடம் இது ! நினைக்கும்போதே பரமானந்தமாக உள்ளது. அந்த மிக உயர்ந்த 'ட்ரெடிஷனுக்கு' சொந்தக்காரர்கள் அல்லவா நாம் ! கீழ்காணும் வேத வாக்கியமும் அப்போது என் மனதில் ஓடியது.

“..நமோ கங்கா-யமுநயோர்-மத்த்யே யே வஸந்தி தே மே ப்ரஸந்நாத்மாநஸ்-சிரஞ்ஜீவிதம்-வர்த்தயந்தி, நமோ கங்கா-யமுநயோர்-முநிப்யஸ்ச நமோ, நமோ கங்கா-யமுநயோர்-முநிப்யஸ்ச நம: ..”

யுகம் யுகங்களாக கங்கை தனது பிரவாஹத்தை சற்றும் நிறுத்தாமல், எவ்வளவு இடைஞ்சல்கள் இருப்பினும் எதையும் பொருட்படுத்தாமல், நமக்கு அருள் புரிவதற்காகாகவும், கருணையோடு நம்மை கரையேத்துவதற்காகத்தானே பூமியில் தவழ்ந்து வருகிறாள். நாமும் எத்தனை தடங்கல்கள் வந்தாலும், எந்த மாதிரியான 'டைவர்ஷன்ஸ்' ஏற்பட்டாலும், எல்லாவற்றையும் மீறி, நாம் நமது கர்மானுஷ்டானங்களை தொடர்ந்து செய்யவேண்டும் என்பதைத்தானே கங்கை அன்னை இந்த அவளது செய்கையால் நமக்கு அருள் பாவிக்கிறாள். இதுதானே உண்மை.

படியில் உட்கார்ந்த வண்ணம் கங்கையின் அந்த தெய்வீக ஓட்டத்தை பார்த்து கொண்டிருக்கும்போது வாழ்க்கையின் ஓட்டத்தையே கண்ணுற்ற மாதிரி எனக்கு தோன்றியது. கங்கையில் ஸ்நானம் செய்யும்போது ஒருவிதமான இன்பம் என்றால், கரையிலிருந்து அன்னை கங்கையை பார்த்து கொண்டிருக்கும்போது வேறு மாதிரி மனது ஆனந்தத்தில் ஆழ்கின்றது. பற்றற்ற மனோபாவமும், தெய்வீக அனுபவமும் கிடைக்கின்றது. நமது சனாதன தர்மத்தின் பெருமை மீண்டும் ஒருமுறை நம் நினைவுக்கு வருகின்றது.

நேரமாகவே தங்கின இடத்திற்கு செல்லலாம் என எழுந்தேன். வெயில் கொஞ்சம் கொஞ்சமாக அதிகமாவதை உணர் முடிந்தது. ஆட்டோவிற்காக அங்குமிங்கும் நடக்கும்போது வழியில் 'பண்டிட்ஜி சாய் ஸ்டால்' என்ற போர்டை பார்த்து உள்ளே நுழைந்தேன். ஏதாவது சாப்பிடலாம் போல தோன்றியது. கூடச் கூட பூரியுடன் தொட்டுக்க ஒரு தொன்னையில் தால் மற்றும் இன்னொரு தொன்னையில் உருளைகிழங்குடன் சில காய்கறி வகைகளையும் சேர்த்து செய்த கூட்டு மாதிரி ஒன்றையும் வழங்கினார்கள். சுத்தமாகவும் ருசியாகவும் இருந்தது.

சாப்பிட்டு முடித்ததும் பில்லை பார்த்து இன்ப அதிர்ச்சி அடைந்தேன். ஏனெனில் தொகை மிக சொல்பமாக இருந்ததுதான் காரணம். ஷேர் ஆட்டோ கிடைக்கவே தங்கின இடத்திற்கு 10 மணி அளவில் வர முடிந்தது.

சுமார் 11 மணி அளவில் நண்பர் ஏற்பாடு செய்த கார் மூலம் தனியாக ரிஷிகேஷிலிருந்து டெஹ்ராடூன் ஏர்போர்ட் வந்து சேர்ந்தேன். என்னுடன் சென்னையிலிருந்து வந்த குடும்பத்தினர் அங்கிருந்து ஷில்லாங் மற்றும் சில இடங்களுக்கு செல்ல திட்டமிட்டிருந்ததால் அவர்கள் என்னுடன் வரவில்லை. டெஹ்ராடூனிலிருந்து டில்லி வழியாக சாயம் சந்தியாவந்தனத்திற்குள் நம்ம ஊர் சென்னைக்குச் செளகரியமாக வந்து சேர்ந்து விட்டேன்.

GAYA SRAADDHA

Sri Sarma Sastrigal

கயா ச்ராத்தம்

கயா. இந்த பெயரை உச்சரித்த மாத்திரத்திலேயே நம்முள் ஒரு பக்தி கலந்த பெருமையுணர்வும், உத்வேகமும் ஏற்படுகின்றது என்றால் மிகையாகாது. தாய், தந்தை மறைந்த பிறகு, வாழ்க்கையில் ஒரு தடவையாவது, கயா சென்று ச்ராத்தாதிகளை செய்வது புத்ரனின் கடமை. கயா ச்ராத்தம் பித்ருகளுக்கு பேரானந்தத்தையும், திருப்தியும் அளிப்பது மட்டுமல்லாமல் ஈடுபடும் கர்த்தாவின் குடும்பத்திற்கும் ச்ரேயஸ் உண்டாகிறது.

ஜீவதோர் வாக்ய கரணாத்

ப்ராத்யாப்தம் பூரி போஜணாத்

கயாயாம் பிண்ட தாணாத்

த்ரிபி: புத்ரஸ்ய புத்ராய

புத்ரனின் கடமை என்னவென்று சாஸ்த்ரங்கள் கூறும் போது, தாய்தந்தை சொற்படி நட, அவர்கள் இறந்தபின் அவர்களுக்கு வருஷா வருஷம் குறிப்பிட்ட திதியில் ச்ராத்தம் (ப்ராத்யாப்திகம்) முறையாக செய், கயாவிற்கு சென்று அவர்களுக்கு பிண்ட ப்ரதானம் செய், இந்த மூன்றும் எவன் செய்கின்றானோ அவன்தான் புத்ரன் என்று வலியுறுத்துகின்றன. இந்த கயை எங்கே இருக்கிறது? பீகார் மாநிலத்தில் உள்ளது. விந்திய மலைச் சாரலுக்கு வடக்கே மகத நாட்டிலே சம்பகம் என்னும் பெயர் கொண்ட இன்பத் தேன் பாயும் மது வனத்திலே ஆனந்த மலையெனத் திகழும் கோலாகல பர்வத்திலே இந்தத் திருத்தலம் இருக்கிறது. இங்கே இறைவன் கதாதரராகத் கொலு வீற்றிருக்கிறார்.

கயா ச்ராத்தம் எனும் பொழுது அதில் என்னவெல்லாம் அடங்கும் என்னவெல்லாம் செய்ய வேண்டும் என்ற கேள்வி கணைகளும் ஆர்வமும் நமக்கு ஏற்படுவது இயற்கையே. கயாவில் குறைந்தது, இரண்டு ஹிரண்ய ச்ராத்தம், ஒரு பார்வண ச்ராத்தம் செய்ய வேண்டும். மேலே குறிப்பிட்ட முறையானது தற்காலத்தில் வழக்கத்தில் உள்ள முறை. மேலும் சாஸ்த்ரமாக செய்ய நினைப்போருக்கு வேறு விதி உள்ளது. அதற்கு குறைந்தது கயாவில் 6 நாட்களாவது தங்க நேரிடும்.

1. **பல்குனி நதி** : முதலில் இந்த நதிக்கரைக்குச் சென்று நதி நீரை எடுத்து வந்து கரையிலேயே நமது ஸ்திரீகள் ஹவிஸ் வைக்க வேண்டும். அதற்கு அங்கிருப்பவர்கள் நமக்கு உதவி புரிவார்கள். அந்த அன்னத்திலிருந்து ஒரு சிறிய பகுதியை எடுத்து மனைவி 17 பிண்டங்கள் பிடிக்க நதிக்கரையிலேயே சங்கல்ப மந்திரங்களுடன் பிண்ட பிரதானம் செய்ய வேண்டும். பிறகு அவற்றை யதாஸ்தானம் செய்துவிட்டு அந்த பிண்டங்களை அங்கேயே பசுமாட்டிற்கு அளிப்பது மரபு.
2. **விஷ்ணு பாதம்** : ஞாபகமிருக்கின்றதா இல்லத்தில் நாம் செய்யும் ச்ராத்தத்தில் ....விஷ்ணு பாதாதி சமஸ்த பாதேஷு தத்தம் என்று பிராம்மண போஜன சமயத்தில் வருகின்ற அந்த ச்ரேஷ்டமான விஷ்ணு பாதத்தில்தான் நாம் அடுத்து பிண்டபிரதானம் செய்கின்றோம். பல்குனி நதியில் சமைத்த ஹவிஸின் மீதி பகுதியில் இப்போது 64 பிண்டங்கள் பிடிக்க வேண்டும். சங்கல்ப மந்திரங்களுடன் பிண்ட பிரதானம்.

பிறகு இந்த பிண்டங்களை நாமே நமது கையால் எங்கு போடுகிறோம் தெரியுமா? நமது பாக்யம்; விஷ்ணு பாதத்தில் நேரிடையாக நாம் இந்த பிண்டங்களை சேர்க்கின்றோம். உடல், மனம் எல்லாம் ஒன்று சேர அப்போது நாம் அடைகின்ற மனதிருப்தி உள்ளதே அதை வார்த்தைகளால் வர்ணிக்க இயலாது.

3. **பார்வண ச்ராதம்** : விஷ்ணு பாத ஆலயத்தில் மேலே குறிப்பிட்ட காரியங்களை முடித்துக் கொண்டு நாம் தங்கியிருக்கும் இடத்திற்கு வருகிறோம். கயாவில் இந்த மாதிரி வசதியுள்ள இடங்கள் நிறைய உண்டு. நாங்கள் தங்கிய இடத்தின் பெயர் கர்நாடக பவன். 'கயாவாலி' ப்ராம்மணர்கள் - இந்த இடத்தில் ஒரு விஷயத்தை குறிப்பிட்டுத்தான் ஆக வேண்டும். நாம் செய்யும் ச்ராதத்தில் பங்கு பெற்று சாப்பிட வரும் கயாவாலி என்று அழைக்கப்படும் ப்ராம்மணர்கள் அனேகமாக நித்ய போக்தாக்கள் தான். (கயாவில் தினமும் ச்ராத போஜனம் சாப்பிடும் தோஷம் இல்லை). ஆனால் அவர்கள் முகத்தில் காணப்படும் தேஜஸ் இருக்கின்றதே அதை வார்த்தைகளால் வர்ணிக்க முடியாது. பார்த்துதான் அனுபவிக்க வேண்டும். ஆகா என்ன தேஜஸ் அவர்கள் முகத்தில்! அங்கு ஹோமத்துடன் கூடிய ச்ராதம் நடைபெறும். மொத்தம் 5 பிராம்மணாளை வரித்து ச்ராதம். ச்ராதம் முடிந்தவுடன் மீண்டும் 64 பிண்டங்களை ஹோமசேஷ அன்னத்தில் பிடிக்க வேண்டும். அதை எங்கு எடுத்துச் செல்ல வேண்டும் தெரியுமா? அக்ஷயவடத்திற்கு!

4. அக்ஷய வடம்: வருஷா வருஷம் நாம் செய்யும் ச்ராதத்தில் பிராம்மண போஜன நமஸ்கார கட்டத்தில் "அக்ஷய வடம், அக்ஷய வடம்" என்று கூறுவோம் அல்லவா? அந்த அக்ஷய வடத்திற்கு தான் நாம் 64 பிண்டங்களை எடுத்துச் செல்லுகிறோம்.

மாத்தரு ஷோடஸி ஸ்லோகமும் அர்த்தமும்

அக்ஷய வடம் என்பது ஒரு பிரமாண்டமான வருஷம். ஆல மரமாகும். இதன் நிழலில் நாம் பிண்ட பிரதானம் செய்கின்றோம். மிகவும் விசேஷம். 64 பிண்டங்களில் அம்மாவிடமிரு 16 பிண்டங்களை வைக்கிறோம். இதற்கு "மாத்தரு ஷோடஸி" என்றும் கூறுவர்.

இந்த 16 ஸ்லோகங்களைச் சொல்லி தனது தாயாருக்கு 16 பிண்ட பிரதானம் செய்ய வேண்டும். அந்த ஸ்லோகங்களையும், அதன் அர்த்தங்களையும் இப்போது இங்கு பார்ப்போம். (நன்றி : கீதா ப்ரஸ்)

கர்பஸ்ய உத்கமநே துகம் விஷமே பூமி வர்த்மநி |

தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்தருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 1 ||

என்னைக் கர்ப்பத்தில் தாங்கிய படி, மேடு பள்ளங்களில் ஏறி இறங்கும்போது என் தாய் வேதனைகளை அனுபவித் தாளே, அதனால் எனக்கு விளைந்த பாவத்திற்குப் பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

மாஸி மாஸி க்ருதம் கஷ்டம் வேதநா ப்ரஸவே ததா |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 2 ||

ஒவ்வொரு மாதத்திலும், பிரசவத்தின் போதும் என் தாய்க்கு என்னால் ஏற்பட்ட வேதனைகளை உண்டாக்கிய பாவத்திற்குப் பரிகாரமாக இப்பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

பத்ப்யாம் ப்ரஜாயதே புத்ரோ ஜநந்யா: பரிவேதநம் |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 3 ||

என் தாயின் வயிற்றில் நான் கால்களால் உதைத்து உண்டாக்கிய வேதனை எனக்குச் சேர்த்த பாவமூட்டைக்குப் பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

ஸம்பூர்ணே தசமே மாஸி சாத்யந்தம் மாத்ருபீடநம் |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 4 ||

நிறை கர்ப்பிணியாக என் தாய் என்னைச் சுமந்தபோது அவளுக்கு உண்டான வேதனைகள் எனக்குச் சேர்த்த பாவத்தைப் போக்க இப்பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

சைதில்யே ப்ரஸவே ப்ராப்தே மாத விந்ததி துஷ்க்ருதம் |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 5 ||

தாயின் கர்ப்ப காலத்தில் ஏற்பட்ட களைப்பு, மூர்ச்சை போன்றவற்றால் வந்த வேதனைகள் எனக்கு விளைவித்த பாவத்தைப் போக்க, பரிகாரமாக இப்பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

பிபேச்ச கடுத்ரவ்யாணி க்வாதாநி விவிதா நி ச|
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 6 ||

என்னை வியாதிகள் தாக்காமல் இருக்க, கசப்பான மருந்துகளைச் சாப்பிட்டாளே என் தாய், அவளுக்கு நான் செய்த இந்தக் கொடுமைகளினால் எனக்கு உண்டான பாவத்தைப் போக்க, பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

அக்நிநா சோஷயேத்தேஹம் தரிராத்ரோ போஷணேந |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 7 ||

நான் பிறந்த போது மூன்று நாட்கள் அன்ன ஆகாரமின்றி ஜடராக்னியின் (பசி என்னும் பெரு நெருப்பு) வெம்மையில் என் தாய் நொந்தாளே, அவளுக்கு என்னால் ஏற்பட்ட இந்த கொடுமை எனக்கு விளைவித்த பாவத்திற்குப் பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

ராத்ரௌ மூத்ரபுரீஷாப்யாம் க்லிந்ந: ஸ்யாந்மாத்ரு கர்பட |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 8 ||

இரவில் நான் என் தாயின் ஆடைகளை, மல மூத்திரத்தால் அசுத்தம் செய்த பாவத்திற்குப் பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

கூடியா விஹ்வலே புத்ரே மாதா ஹ்யந்தம் ப்ரயச்ச தி |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 9 ||

எனது பசி, தாகம் தீர்க்க (தனக்கு இல்லையென்றாலும்) அவ்வப்போது உணவும் நீரும் எனக்குத் தந்தாளே என் தாய், அவளை வருத்திய பாவத்தை நீக்கப் பரிகாரமாக இப்பிண்டத்தைத் தருகிறேன்.

திவாராத்ரௌ ஸதா மாதா ததாதி நிர்பரம் ஸ்தநம் |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 10 ||

அல்லும் பகலும் என் தாயின் முலைப் பால் அருந்தும் போது அவளை நான் துன்புறுத்தினேனே, அதனால் விளைந்த பாவத்திற்குப் பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகிறேன்.

மாகே மாஸி நிதாகே சசிரேத்யந்த து கிதா |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 11 ||

மாக மாதத்தில் சிசிர ருதுவில் கோடையில் என்னைக் காக்கத் தன் உடலை வருத்திக் கொண்டாளே என் தாய், அவளுக்கு நான் தந்த இந்தத் துன்பங்களால் விளைந்த பாபங்களைப் போக்கிக் கொள்ளப் பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

புத்ரே வ்யாதி ஸமாயுக்தே மாதா ஹா க்ரந்த காரிணி
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 12 ||

மகன் நோய்வாய்ப்பட்டானே என்று கவலையால் வாடி இருந்தாளே என் தாய், அவளுக்கு விளைவித்த அந்த மனத் துயருக்குப் பரிகாரமாக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

யமத்வாரே மஹாகாரே மாதா சோசதி ஸந்ததம் |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 13 ||

யமலோகம் செல்லும் என் தாய் கோரமானவற்றை யெல்லாம் கடந்து செல்வதற்குத் துணை நிற்பதற்காக இந்தப் பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

யாவத்புத்ரோ ந பவதி தாவந்மாதுச்ச சோசநம் |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 14 ||

என் தாய்க்கு நான் தந்த வேதனைகளுக்குப் பரிகாரமாக, அறிவுசால் புத்திரர்கள் அவர்களது தாய்க்குச் செய்வதை ஒப்ப, நானும் இப்பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

ஸ்வல்ப ஆஹாரஸ்ய கரணீ யாவத் புத்ரச்ச பாலக: |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 15 ||

நான் நன்கு வளர்வதற்காக, தனக்கு ஆகாரம் இல்லாமல் கூட கஷ்டப்பட்டாளே அந்தத் தாய்க்குத் நான் தந்த வேதனைகளுக்குப் பரிகாரமாக இப்பிண்டத்தைத் தருகிறேன்.

காத்ரபங்கா பவேந்மாதா ம்ருத்யு ஏவ ந ஸம்சய |
தஸ்ய நிஷ்க்ரமணார்தாய மாத்ருபிண்டம் ததாம்யஹம் || 16 ||

கர்ப்பத்திலும், சிசுவாக இருந்த போதும் மரண வேதனையை ஒத்த பல கஷ்டங்களை நான் என் தாய்க்குத் தந்தமைக்குப் பரிகாரமாக இந்த பிண்டத்தைத் தருகின்றேன்.

இந்த ஸ்லோகங்களை படித்து முன்பே பரிச்சயம் செய்து கொள்வதும், அவற்றின் பொருளை அறிந்து கொள்வதும், கர்த்தா மனம் ஒன்றித் தன் கடமையை ஆற்ற உதவும்.

அக்ஷய வடம் இருக்கும் இடத்திற்கு உள்ளே நுழையும் போதே நம்மை அறியாமலேயே அதிர்வலைகள் (ஸ்வீதீக்ஷணீவீஷீஸ்) நம்மை ஆட்கொள்வதை உணர முடிகின்றது. இந்த இடத்தில் ஒரு விசேஷம் என்னவென்றால், தங்களது முன்னோருக்கு மட்டுமல்லாமல், யாருக்கு வேண்டுமானாலும் பிண்டம் போட்டு அவர்கள் நற்கதி அடைய நாம் பிரார்த்திக்கலாம். உற்றார், உறவினர், நண்பர்கள் ஏன் நமது பகைவர்கள் என்று எல்லோருக்கும் மந்திர பூர்வமாக இந்த மரத்தின் நிழலில் பிண்டதானம் செய்யலாம் என்று சாஸ்திரங்கள் கூறுகின்றன. ஆதலால் நாம் கயா யாத்திரை திட்டமிடும் போதே இந்த விஷயத்தையும் மனதில் வைத்துக் கொண்டு ஒரு பட்டியலை தயார் செய்து எடுத்துச் செல்வது உத்தமம். பட்டியலில் கோத்ரம், பெயர், உறவு போன்றவைகள் இருக்க வேண்டும். அக்ஷய வடத்தின் பெருமை பற்றி நிறைய புராதன சம்பவங்கள் காணக் கிடைக்கின்றன. அதில் மிக பிரபலமான ஒன்றை இங்கு குறிப்பிட விரும்புகிறேன்.

இராமாயணம்: ராமரும் சீதையும் இந்த ஆல மரத்தின் நிழலில்தான் தசரதருக்கு ச்ராத்தமும், விசேஷ பிண்ட பிரதானமும் செய்ததாக இராமாயணம் கூறுகின்றது. அதே இடத்தில் நாமும் இன்று பிண்டதானம் செய்கிறோம். இது ஒன்று போதாதா அக்ஷயவடத்தின் மகிமையை புரிந்துக் கொள்வதற்கு! ராமரும், சீதையும் பிண்டதானம் செய்த இடத்தில் நாமும் பிண்டதானம் செய்கின்ற பாக்யம் பெற்றுள்ளோம் என்று நாம் நினைக்கும் போது நமது ஆனந்தமும், திருப்தியும் பல மடங்கு பெருகுகின்றது.

காய், கனி, இலை: கயா ச்ராத்தம் முடிந்து திரும்புவர்கள் அக்ஷய வடத்தின் நிழலில் ஏதாவது ஒரு கறிகாய், ஒரு பழம், ஒரு இலையை “இனி இந்த ஜன்மத்தில் உட்கொள்வதில்லை” என்று விரதம் மேற்கொள்ள வேண்டும். இந்த மூன்றையும் எவைகள் என்று நாம் தீர்மானித்து அங்கிருக்கும் புரோகிதரிடம் கூறியதும் நமக்கு அவர் அதற்கு தக சங்கல்பம் செய்து வைக்கிறார். அந்த சங்கல்ப முடிவில் கயாவாளி அந்தணர் ஒருவர் நாம் அளிக்கும் தீர்த்தத்தை தனது கைகளில் ஏந்தி நமது விரதத்தை ஆமோதிக்கும் வகையில் பிரதி வசனம் கூறுகிறார்.

இத்துடன் அக்ஷய வட காரியங்கள் முடிவடைகின்றன. அங்கிருந்து கிளம்பி ஏற்கனவே பார்வண ச்ராத்தம் நடை பெற்ற இடத்திற்கு மீண்டும் வருகின்றோம். ஆகா, இன்னும் நாம் சாப்பிட வில்லையே என்று நினைப்பு நமக்கு அப்போதுதான் ஏற்படுகின்றது. பித்ரு சேஷ போஜனத்தை உட்கொள்கிறோம். காலையில் துவங்கிய கர்மா இப்போது தான் முடிகின்றது. அது போதுதான் நாங்கள் கடிகாரத்தை பார்த்தோம். மாலை 5.20.

இதன் க்ஷேத்ர வரலாற்றை சற்று பார்ப்போம்.

ஹிரண்யாக்ஷன், ஹிரண்யகசிபன் போன்று கயாசுரனும் அரக்கர் குலத்து உதித்தவன் தான். அவன் தவம் மேற் கொண்டான் தேவலோகம் நடுங்கியது. ப்ரம்மாவிற்கு தம் படைப்பான கயாசுரனின் மனம் தெரிந்திருக்கிறது. அவனால் உங்களுக்கு ஒரு தீங்கும் நேராது என்று சொல்லிப் பார்த்தார். தேவர்கள் கேட்கவில்லை. அதனால் சிவபெருமானிடம் அழைத்துச் சென்றார். அவர் விஷ்ணுவைப் பாருங்கள் என்று கூறி விட்டார். விஷ்ணு பகவான் கயாசுரனை அணுகி “வேண்டிய வரம் கேள்!” என்றார். தேவர்களுக்கு வயிற்றில் புளியைக் கரைத்தது. “தேவர்கள், ரிஷிகள், மந்திரங்கள், துறவிகள் இவர்களைக் காட்டிலும் என் உடல் புனிதமாக வேண்டும். என்னைத் தொடு பவர்களுக்கும் புனிதம் ஏற வேண்டும்!” என்றான் கயாசுரன். விஷ்ணுவும் வரனை அளித்துவிட்டார். அவன் தனக்கு முக்தியே கேட்பான் என்றும் எண்ணினார். ஆனால் அவன் கேட்டது லோகக்ஷேமமான வரம் தான்.

“சூர்யனும், சந்திரனும், நட்சத்திரங்களும், பூவுலகமும் இருக்கும் வரை எல்லாத் தெய்வங்களும் உருவமாகவோ, அருவமாகவோ, இங்கேயே எண்ணி உறைய வேண்டும். இந்தக்ஷேத்ரம் என் பெயரால் கயை என்று என்றென்றும் விளங்க வேண்டும். இங்கு பிண்டம் போட்டு சிராத்தம் செய்பவர்களின் பித்ருக்கள் அனைவருக்கும் பிரம்ம லோகம் சித்திக்க வேண்டும். அவர்களை எந்த வகைப் பாவமும் தீண்டக் கூடாது”. கயாசுரன் கேட்ட வரம் தேவர்களை மெய் சிலிர்க்க வைத்தது. இப்படி ஒரு தியாகமா? என்று வியந்தனர்.

பிறகுதான் வரத்தின் விபரீதத்தை தேவர்கள் புரிந்து கொண்டனர். நரக வேதனை அனுபவிக்கும் படியாகி விட்டால் என்ன செய்வது? என்று ஓர் அச்சம் இருப்பதனால் தானே மக்களின் நாட்டம் நல் வினையில் செல்கிறது. அந்தக் குளிர் விட்டுப் போய்விட்டால் அப்புறம் நல்ல காரியங்களைச் செய்யும் எண்ணமே ஏற்படாது. தீ வினை செய்தாலும் கயாசுரனின் ஸ்பரிசத்தினால் கடைத்தேறி விடலாம் என்ற தைரியமும் ஏற்பட்டு விட்டால் அப்புறம் வேறு வினையே வேண்டாம். சிருஷ்டியின் நியதியே குளறுபடி ஆகி விடும் என தேவர்கள் யோசித்தனர்.

மீண்டும் விஷ்ணுவை அணுகி தேவர்கள் இதற்கு வழி காணும்படி வேண்டினர். விஷ்ணு பகவான் கயாசுரனிடம் விஷயத்தை ஒளிவு மறைவின்றிக் கூறி யாகம் செய்ய அவன் உடலைத் தானம் கேட்டார். ஒரு நல்ல காரியத்துக்கு என் உடல் பயன்படுமானால் அதை காட்டிலும் வேறு மகிழ்ச்சி எனக்கில்லை என்று கூறித் தன் உடலைக் கீழே கிடத்தினான். அவன் படுத்த இடம் மகத தேசத்தைச் சேர்ந்த சம்பகாரண்யம் என்ற மதுவனம், கோலாகலம் என்ற மலையைத் தலைக்கு உயரமாகக் கொண்டு அவன் வேள்விக்குத் தன்னை அர்ப்பித்த இடமே கயை என்னும் கதாதரக்ஷேத்திரமாகியது.

பிரயாகை

த்ரேதாக்கனி & ப்ரயாகை: ப்ரயாகை என்று இந்நகருக்கு எப்படி பெயர் வந்தது தெரியுமா? கங்கைக்கு மேற்கு, யமுனைக்கு வடக்கு, அக்ஷயவடம் என்ற இடத்திற்குக் கிழக்கு, இதற்கிடையேயுள்ள நகரம்தான் பிரயாகை.

கிழக்கே ஆஹவனீயம், மேற்கே கார்ஹபத்யம், தெற்கே தக்ஷிணாக்கனி என்ற மூன்று அக்னிகளைக் கொண்டு பிரம்மா இங்கு யாகம் செய்திருக்கிறார். மிக பிரம்மாண்டமான யாகம் அது. “ப்ர” என்றால் பெரிய என்று பொருள். பெரிய யாகம் “ப்ரயாகம்”. அது “ப்ரயாகை” ஆயிற்று. ரிக்வேதத்தில் இதன் மகிமை: பகீரதனின் முயற்சியால் கங்கை பூமிக்கு எழுந்தருளினாள். கங்கையின் கருணையால் பகீரதனின் பித்ருக்கள் மட்டுமா நற்கதி பெற்றார்கள்? அன்று முதல் இன்று வரை கங்கையின் கருணையால் நற்கதிப் பெற்றவர்கள் எத்தனை பேரோ? சிவன் சிரஸிலிருந்து பெருகிய கங்கை, யமுனையுடன் சேரும் இத்திரிவேணி சங்கமத்தை பற்றி ரிக் வேதத்தில் சில “ரிக்கு”களைக் காணும் போது இந்தக்ஷேத்திரத்தின் மகிமையின் ச்லாக்யத்தை நாம் மேலும் உணர முடிகின்றது.

தக்ஷிண பிரதேசத்திலிருந்து செல்லுபவர்கள் நேராக அலஹாபாத் ரயிலடியில் இறங்கி பிரயாகையில் செய்ய வேண்டிய காரியங்களை முடித்துக் கொண்டு பிறகு காசி சென்றடைவது வழக்கம். நாங்கள் நேராக சென்னையிலிருந்து காசி சென்று விட்டோம். அங்கிருந்து கார் மூலம் பிரயாகை பயணம் ஏற்பாடு செய்யப்பட்டிருந்தது. காசியிலிருந்து கார் மூலம் சுமார் 3 மணி நேரம் பயணம் பிரயாகை.

பிரயாகையில் கங்கை, யமுனை, சரஸ்வதி ஆகிய மூன்று நதிகளும் சங்கமிக்கின்றன. கங்கை மற்றும் யமுனை நதிகள் இரண்டு மட்டும் இங்கு நமது கண்களுக்குத் தெரிகின்றது. மூன்றாவது நதியான சரஸ்வதி நம் கண்களுக்குத் தெரிவதில்லை. அந்தர்வாஹினியாக அதாவது உள்ளோட்டமாக ஓடுகின்றது.

பிரயாகையில் ஆண்கள் கூடிவரம் செய்துக் கொண்டு திரிவேணியில் நீராடி ஹிரண்ய ச்ராத்தம் செய்யவேண்டும் என்பது விதி. ப்ரயாகையில் முன்பே குறிப்பிட்ட மாதிரி தம்பதிகளாக வழிபாடு செய்வது உசிதம். இருவரும் சங்கமத்துக்குச் சென்று, பண்டாவின் உதவியுடன் திரிவேணிக்குப் பூஜை செய்ய வேண்டும். அங்கு மனைவி, தன் புருஷனை மாதவனாகக் கருதி அவனுக்குப் பூஜை செய்ய வேண்டும். புருஷன் தன் மனைவியை வேணியாகக் கருதிப் பூஜிப்பான். பின்னர் கணவன், மனைவியின் தலையை வாரிப் பின்னல் போட்டு, மலர் வைத்து, நுனி முடியில் இரண்டு அங்குலம் கத்தரித்து குங்குமம், சந்தனம், அட்சதையுடன் பண்டாவிடம் அளிக்க அவர் அதை நீரில் போட்டு விடுவார். நதியில் போடப்படும் கூந்தலை தவிர மற்றவையெல்லாம் மிதக்கின்றன. கூந்தல் விரரென்று நதியில் மூழ்கி அந்தர்த்யானமாகி விடுகின்றது.

வேணி என்றால் நதி, மூன்று நதிகள் கூடுவதால் திரிவேணி சங்கமம் ஆயிற்று. வேணி என்றால் தலைப் பின்னல் என்ற ஒரு பொருளும் உண்டு. தலைப் பின்னலில் இரண்டு கால்கள் வெளியே தெரியும். ஒரு கால் உள்ளே மறைந்து இருக்கும். அதைப் போன்று திரிவேணியில் கங்கையும் யமுனையும் வெளியே தெரிய, சரஸ்வதி உள்ளுக்குள்ளே இருக்கிறது.

த்ரிவேணி சங்கமத்தில் ஸ்நானம்: இது ஒரு புது அனுபவம் தான். படகுத்துறையை நோக்கி நடக்க ஆரம்பித்தவுடனே நம் மனது தெய்வீகச் சக்தியை உணர ஆரம்பிக்கின்றது. படகில் ஏறியதும் காசியிலிருந்து எங்களுடன் அனுப்பி வைத்த நபர் மூலம் ஏற்பாடு செய்த பண்டாவும் நம்முடன் படகில் ஏறுகிறார். படகிலேயே சங்கல்பமும் அவன் செய்து வைக்க யமுனையில் படகு சென்றுக் கொண்டிருக்கின்றது. ஆண்களுக்கு வபனம் இங்கு விசேஷமாக சொல்லியிருப்பதால் நாவிதனும் படகில் நம்முடன் பயணித்து நமக்கு உதவி புரிகிறார். அதற்குள் நதியில் சங்கமம் ஆகும் இடம் வந்து விடு கின்றது. படகுக்காரர்கள் சங்கமத்தருகில் படகை நிறுத்தி விடுகிறார்கள். சுற்றிலும் தண்ணீர். நமது படகு நிற்கும் இடத்தில் ஆழம் அதிகமில்லை. மண்தரை. அதில் நடப்பட்டிருக்கும் மூங்கில் கம்புகளில் படகுகள் நகராத வகையில் கட்டி விடுகிறார்கள். மூங்கில்களால் அங்கு ஜலத்தில் மேடையும் அமைக்கப்பட்டுள்ளது. நாம் படகிலிருந்து இறங்கி அந்த மேடையில் நின்றுக் கொண்டு ஸ்நானம் செய்யலாம்.

சங்கமத்தில் ஸ்நானம் செய்து விட்டு படகில் ஏறி சற்று தூரம் சென்று கங்கை நீரை, நாம் முன்னதாக கையுடன் எடுத்துச் சென்ற டின்களிலும், குடங்களிலும், கேன்களிலும் நிரப்பிக் கொள்ள படகு கரையை நோக்கி பயணமாகின்றது. த்ரிவேணி ஸ்நானத்திற்கு பின் கணவன், மனைவி இருவரும் தாம் உடுத்தியிருந்த வேஷ்டி, புடவை, ரவிக்கையை அங்கேயே விட்டுவிட வேண்டும் என்பது ஐதீகம்.

கங்கை (சொம்பு) ஜலம் : பூஜைக்காக நம் இல்லங்களுக்கு எடுத்துவரும் கங்கை ஜலம் இங்கிருந்துதான் எடுப்பது சம்பிரதாயம். காசியில் அல்ல. இங்கு எல்லாவிதமான அளவுகளிலும் சொம்புகள், பிளாஸ்டிக் கேன்கள் கிடைக்கின்றன. நாம் ஜலத்தை நதியிலிருந்து கொண்டு வந்துக் கொடுத்தால் கடைக்காரர்களே சீல் வைத்துத் தருகின்றனர்.

சேஷத்ர மகிமை : பிரயாகையின் மஹாத்மியம் என்று அழைக்கப்படும் இந்த சேஷத்ர வரலாறும் சுவாரசியமிக்கது. இதோ அதன் சுருக்கம் பாரதப் போர் முடிந்த பிறகு வெற்றி கண்ட யதிஷ்டிரர் பாவ புண்ணியக் கணக்கு பார்க்கின்றார். எத்தனை படை வீரர்களைக் கொன்று குவித்து விட்டோம்? ரத்த சம்பந்தம் கொண்ட துரியோதனன் முதலானவர்களை ஒழித்து விட்டோம் என்று எண்ணும் பொழுது பாவம் மலையாக அவருக்கு தோன்றுகிறது.

பாப விமோசனத்துக்கு மார்க்கண்டேயரிடம் உபாயம் கேட்கிறார். மார்க்கண்டேயர் வேள்வியினால் புனிதமடைந்த பிரயாகையைப் பற்றி கூறி, பிரம்மா, விஷ்ணு, சிவன் போன்ற தெய்வங்களும், தேவர்களும் அறிவில் சிறந்த முனிவர்களும் கூடி சாஸ்திர விசாரம் செய்து ஒரு முடிவுக்கு வந்திருக்கிறார்கள். பிரயாகைக்குத் தீர்த்த ராஜன் என்ற பெயரும் உண்டு. அங்கு சென்றால் அஞ்ஞானம் அனைத்தும் அகலும். பாவங்கள் அனைத்தும் விலகும். அங்கு உள்ள ஒவ்வொரு அடி மண்ணும் அஸ்வமேத யாகத்தின் பலனைத் தரும் என்று விளக்கியிருக்கிறார். அம்மண்ணை மிதித்து அஸ்வமேத யாக பலனை பெற்றது மட்டுமின்றி ராஜசூயம் போன்ற யாகங்களையும் செய்து யதிஷ்டிரர் தர்ம ராஜராகி இருக்கிறார்.

மேலும் ஒரு சில விபரங்கள் : கங்கை, யமுனை, சரஸ்வதி ஆகிய மூன்று நதிகளும் கூடி இந்தத் தலத்துக்குத் திரிவேணி என்ற பெயரையும் வாங்கித் தருகின்றன. பூமியைக் கண்ட கங்கைக்கு ஒரே பூரிப்பு, கலகலவென்று நகைத்துக் கும்மாளம் போட்டுக் கொண்டு பிரயாகையை அடைகிறாள்.

“கங்கையே சற்று நில், நானும் உன்னோடு வருகிறேன்” என்கிறாள் யமுனை.

“நிற்பதா? பகீரதன் எத்தனை தவமிருந்து என்னைப் பூமிக்கு வரவழைத்திருக்கிறான் தெரியுமா? அவன் எண்ணத்தை நிறைவேற்ற நான் செல்ல வேண்டும். என் புத்திரர்களை கரையேற்ற வேண்டும்”.

“நானும் கூடி வருகிறேனே”

“நானும், நீயும் கூடி விட்டால் அப்புறம் என் பெயர் என்ன ஆவது”?

“எனக்கென்று தனிப் பெயர் வேண்டாம் அம்மா, பெயரெல்லாம் உனக்கே இருக்கட்டும். நானும் உன்னைப் போல வானுலகைச் சேர்ந்தவள்தான். சூரியனின் மகள். பகீரதன் உன்னை அழைத்தது போல என்னை யாரும் வருந்தி அழைக்கவில்லை. சூரிய மண்டலத்திலிருந்து நானாகவே மக்களின் நலனை உத்தேசித்து இறங்கி வந்திருக்கிறேன். நாம் இருவரும் கூடி இயங்கினால் பிறவிப் பயனை நாமும் பெறுவோம்”.

யமுனையின் தியாகத்தையும், வினயத்தையும் கண்டு கங்கை அக்கா என்று அழைத்து யமுனையை ஆரத் தழுவி கொண்ட பொழுது இருவர் உள்ளத்திலும் ஏதோ ஒன்று சில்லென்று பாய்ந்தது. இருவரும் உள்ளத்து உணர்ச்சியைப் பரிமாறிக் கொண்டபொழுது அங்கு அந்தர்வாகினியாக, உள்ளோட்டமாகப் பிரவேசித்த சரஸ்வதி கூறினாள்.

“உங்கள் இருவரிடமும் அறிவையும், உணர்ச்சியையும் பின்னவிட்டவள் நான். என்னைச் சேர்த்துக் கொண்டால் தான் நீங்கள் திரிவேணியாக முடியும்”.

கங்கை ஸ்படிக வெள்ளை நிறம் படைத்தவள், களங்கமில்லாத உருவம் படைத்தவள். யமுனை சூரியச் சாயை படுபவள். ஆதலால் கறுப்பு நிறமானவள். ஆனால் வெள்ளை மனம் கொண்டவள். சரஸ்வதி கம்பீரம் மிக்கவள். நிறம் என்னவென்று கூற முடியாதவள். மூவரும் கூடிப் பிரயாகையைத் திரிவேணியாகப் புகழ் பெறச் செய்தார்கள்.

கும்பமேளா : ப்ரயாகையில் மற்றொரு விசேஷம் மகா கும்பமேளா. கும்பமேளா பன்னிரண்டு வருஷங்களுக்கு ஒரு முறை & கிரகங்களின் சேர்க்கைக்கு ஏற்ப & இங்கு நடைபெறும். நாசிக், உஜ்ஜயினி, ஹரித்வார் முதலிய மூன்று இடங்களிலும் கும்பமேளா நடைபெறுகிறது. இதன் புராண வரலாறும் கேட்பதற்கு சுவாரசியமாக உள்ளது. தேவர்களும், அசுரர்களும் பாற்கடலைக் கடைந்த போது உள்ளிருந்து இறுதியாக அமிருத கும்பத்துடன் தன்வந்திரி தோன்றினார். அப்போது தேவர்களும், அசுரர்களும் அதற்காகப் போட்டி போட்டனர். அசுரர்கள் அமிருத கும்பத்தை தேவர்களிடமிருந்து எப்படியோ பறித்து விட்டனர். அதைக் கண்ட கருடன் (பிரஹஸ்பதி என்று கூறுவோரும் உண்டு) கும்பத்தை எடுத்துக் கொண்டு, சுவர்க்கத்திற்கு பறந்தார். அசுரர்கள் துரத்திச் சென்றனர். செல்லும் வழியில் மேற்கண்ட நான்கு இடங்களிலும் அமிருதத் துளிகள் விழுந்து, அங்குள்ள தீர்த்தங்கள் சிறப்புமிகு புனிதம் பெற்றவையாகி விட்டனவாம். அந்த நிகழ்ச்சியைக் கொண்டாடவும், அத்தீர்த்தங்களில் ஸ்நானம் செய்து முக்தி பெறவும் மக்கள் பன்னிரண்டு ஆண்டுகளுக்கு ஒருமுறை அங்கு கூடுகிறார்கள். இதுதான் கும்பமேளா திருவிழா.

மகாபாரதம் : பாரதத்தில் புலஸ்திய மகரிஷி தீர்த்தங்களின் மகிமைகளைப் பற்றிக் கூறும்போது,

“திரிவேணி சங்கமத்தில் ஸ்நானம் செய்கிறவன், தன்னுடைய குடும்பத்தைச் சேர்ந்த அனைவருக்கும் நற்கதியைத் தேடித் தருகிறான்” என்று கூறுகிறார்.

மகாபாரதத்தில் மற்றும் ஓரிரு இடங்களில் திரிவேணி சங்கமப் பெருமை பேசப்படுகின்றது.

நமக்கு நேரம் இருக்குமாயின் ப்ரயாகையில் கீழ்க்கண்ட இடங்களையும் தர்சிக்கலாம்

1. பரத்வாஜ ஆஸ்ரமம்
2. வேணி மாதவ ஆலயம்
3. அக்ஷய வடம்
4. ஆதி சங்கர ஆலயம் (காஞ்சி மடம்)
5. ஹனுமார் ஆலயம்

காசி
(வாராணசி)

காசி (வாராணசி)

காசி என்று உச்சரிக்கும் போதே புனித கங்கை நதி நம் மனதில் தோன்றாமல் இருப்பதில்லை. புனித கங்கை பல சேஷத்திரங்களில் முக்யத்துவம் பெற்றிருந்தாலும் கங்கா ஸ்நானம் என்றால் காசியில் தான் விசேஷம்.

காசியில் நாம் செய்ய வேண்டிய வைதிக கர்மாக்களில் பிரதானம் என்று மூன்றை கூறலாம் என்று தோன்றுகிறது. அவைகள்:

1. கங்கா ஸ்நானம்
2. தீர்த்த ச்ராதம்
3. அன்னபூர்ணா விசாலாசுதி ஸமேத விஸ்வநாத மற்றும் கால பைரவர் தர்ஸனம்

கங்கா ஸ்நானம்: கங்கையில் எவ்வளவு தடவை ஸ்நானம் செய்தாலும் த்ருப்தியாகாது. ஒவ்வொரு தடவை கங்கையில் மூழ்கி எழுந்து கரை சேர்ந்தவுடன் மீண்டும் கங்கையில் நீராட மனது துடிக்கும். காசியில் எவ்வளவு நாட்கள் வேண்டுமானாலும் தங்கி தினமும் ஸ்நானம் செய்யலாம். ஆனால் யாத்திரையின் போது முதன் முதலில் ஸ்நானம் செய்யும் நேரத்தில் யதோக்தமாக சாஸ்திரிகள் மூலம் பவித்ர பாணியாக சங்கல்பம் செய்து கொண்ட பிறகே ஸ்நானம் செய்வது உத்தமம்.

நமது புண்ணிய பாரத பூமியில் பரவி வாழும் மக்கள் ஒருமுறையாவது வாழ்க்கையில் “காசி வந்து கங்கையில் ஸ்நானம் செய்ய மாட்டோமா” என்று ஏங்கி, அந்த வாய்ப்பு கிடைத்ததும், இங்கு எந்த அசௌகரியத்தையும் பெரிதுப்படுத்தாமல் கங்கையில் மூழ்கி எழுகின்றபோது ஏற்படுகின்ற அனுபவம் விவரிக்க முடியாத ஒன்றாகும்.

சிறிய சந்து பொந்துகளில் மூக்கைத் துளைக்க வீசும் தூர்நாற்றத்தையும் பொருட்படுத்தாமல் ஜன நெரிசலில் இடிபட்டுக் கொண்டு மக்கள் கூட்டம் கூட்டமாக கங்கைக் கரையில் வந்து கூடும் காட்சியை பார்ப்பதே பெரும் புண்ணியமாகத் தோன்றும். பல மாநிலங்களிலிருந்து வந்திருக்கும் பலவிதமான மொழி பேசும் மக்கள், மாறுப்பட்ட பழக்க வழக்கங்கள், பல இனத்தவர்கள் என்று இருப்பினும் எல்லோருடைய மனதிலும் ஓடும் ஒட்டம் ஒன்றே & ஆழ்ந்த பக்தியுடன் கங்கா ஸ்நானம் செய்வதே அது!

ஜீவநதியாக என்றென்றும் ஓடிக்கொண்டிருக்கும் கங்கை அனைவரையும் புனிதப்படுத்துகின்றது. பாவங்களை அகற்று கின்றது. புண்ணியம் தேடி வரும் கோடானு கோடி மக்களின் தூய உள்ளங்களை மேலும் புனிதப்படுத்தும் கங்கையின் மகிமைதான் என்ன? பாவ மூட்டைகளின் சுமைகளை நாம் இறக்கி வைக்கத்தானே நம்மில் பலர் இங்கு வருகின்றோம். “நான்” எனும் நமது அகங்கார உணர்வும் நம்மிடமிருந்து அகல வேண்டுமல்லவா. அதற்கும் வழி கங்கா தர்ஸனம் தான். கங்கையின் தர்ஸனத்தினத்தினால் நாம் புனிதமடைகிறோம். ஆன்மிக சிந்தனை மேலும் நமது வாழ்வில் பிரகாசிக்க நமக்கு இங்கு அனுக்ரஹம் கிடைக்கின்றது.

நாங்களும் சங்கல்பத்தை செய்து கொண்டு தம்பதி சகிதமாக கங்கை கேதார்காட்டில் கங்கா ஸ்நானம் செய்தோம். அன்றே நாங்கள் தொடர்ந்து தீர்த்த ச்ராத்தம் செய்ய முடிவு செய்திருந்தப்படியால் நதியிலிருந்து மடியாக கங்கா ஜலத்தை குடத்தில் நிரப்பிக் கொண்டு தங்கியிருந்த வீட்டிற்கு வந்தோம்.

தீர்த்த ச்ராத்தம் : நமது இல்லங்களில் செய்யும் ச்ராத்தம் மாதிரிதான் இது நடைபெறுகிறது. சாப்பிடும் ப்ராம்மணர்கள் எண்ணிக்கை இங்கு 5 பேர். சங்கல்பமும் சற்று மாறுபடுகின்றது. மற்றபடி ப்ரத்யாப்திக ச்ராத்தம் மாதிரிதான் நடைபெறுகின்றது.

பஞ்ச கங்கா ச்ராத்தம் : ஐந்து குறிப்பிட்ட காட்களில் படகு மூலம் ப்ரயாணம் செய்து படகிலிருந்தபடியே ஒவ்வொன்றிலும் 17 பிண்டங்கள் வைத்து பிண்ட பிரதானம் சங்கல்பத்துடன் செய்வதே இது. ஒவ்வொரு இடத்திலும் உபய வம்ஸ பித்ருக்களுக்கு தில தர்ப்பணமும் உண்டு. ஆனால் நாங்கள் சென்றபோது அமைதியாக ஓடிக்கொண்டிருந்த கங்கை திடீரென்று மறுநாள் நதியில் வெள்ளம் வந்துவிடவே படகு செல்வதற்கு காவல் துறை தடைவிதித்துவிட்டது. அதனால் ஒரு ஆட்டோ ரிக்ஷாவை ஏற்பாடு செய்துக் கொண்டு நான் எனது மனைவி மற்றும் அந்த ஊர் சாஸ்திரிகள் மேலே குறிப்பிட்ட ஐந்து கரைகளுக்கும் (காட்களுக்கும்) சென்று பிண்ட பிரதானத்தையும், தர்ப்பணாதிகளையும் அந்தந்தக் கரையிலேயே செய்து முடித்தோம். கங்கையில் படகு பிரயாணம்:

படகில் அமர்ந்து கங்கையில் செல்வது ஒரு இனிய ஆன்மீக அனுபவம். மனதில் ஜாலியும், உல்லாசமும் தோன்றுவதில்லை. பக்தியும் பரவசமும்தான் நம்மை ஆட்கொள்கின்றது. கரையிலிருந்து கிட்டத்தட்ட 100 அடித் தொலைவில் எல்லா தீர்த்த கட்டங்களையும் பரமானந்தமாக தரிசித்துக் கொண்டே நீரில் பயணித்தோம். அஸி காட்டில் துவங்கிய எங்கள் படகு பயணம் மெதுவாக நகர்ந்த வண்ணம் முன்னேறியது. எல்லா நீராடுத் துறைகளையும் பார்த்துக் கொண்டே சென்றோம். ஒவ்வொரு 'காட்'ிற்கும் ஒவ்வொரு தனிப் பெயர். மொத்தம் 64 'காட்'கள். படகுக்காரருக்கு அத்தனை பெயர்களும் மனப்பாடம்.

இதோ சில பெயர்கள்: அஸி காட், துளசி காட், ரீவா காட், சேஸிங் காட், ஆனந்தமயிகாட், ஹனுமான்காட், விஜயநகர் காட், கேதார் காட், செளகி காட், சேஷமேச்வர் காட், மானஸரோவர் காட், நாரதா காட், பாண்டியா காட், தர்பங்கா காட், முன்ஷி காட், அகல்யாபாய் காட், சீதளா காட், தசாச்வமேத காட், பிரயாக் காட், மான்மந்திர் காட், திரிபுரா பைரவி காட், மீர் காட், லலிதா காட், மணிகர்ணிகா காட், துர்கா காட், பிரும்மா காட், லால் காட், திரிலோசன் காட், நயா காட், பிரஹ்லாத காட், ராஜ் காட்.... அப்பாடி, மூச்சு வாங்குகின்றது கேட்கும் நமக்கே...

அனேகமாக அனைத்துத் துறைகளையொட்டியும் பெரிய கட்டிடங்களும், பல்வேறு ஆலயங்களும் கட்டப் பட்டுள்ளதை காணுகின்றோம். பண்டாக்கள் என அழைக்கப்படும் புரோகிதர்கள் யாத்ரிகனுக்கு சங்கல்பம் போன்றவைகளை செய்விப்பதையும் காணுகின்றோம். பல விதமான மக்கள் நீராடுவதும், த்யானத்தில் ஆழ்ந்திருப்பதும், குதுகலமாக பேசிக் கொண்டிருப்பதும் போன்ற காட்சிகள் தென்படுகின்றன. வெளிநாட்டினரையும் ஆங்காங்கு பார்க்க முடிகின்றது.

மணிகர்ணிகா காட்: இந்த நீராடுத்துறையின் பெயரை மேலே படித்தோம் அல்லவா. இதை பற்றி ஒரு சில வார்த்தைகள். காசியில் மரணமடைந்தவர்களின் சடலங்களை இந்த இடத்திற்கு (மணிகர்ணிகா காட்) தூக்கி வருகிறார்கள். அது சமயம் அவலமான ஓலமும், அழுகுரலும் அங்கு கேட்பதுமில்லை. பகவந் நாமாதான் காதில் ஒலிக்கின்றது. மிக பக்தியுடன் “ராம் நாம் சத்ய ஹை” “மகாதேவ்” போன்ற சப்தத்துடன் பிணங்கள் இந்த கரைக்கு ஈமக் கிரியைகளுக்காக வந்து சேர்வதை பார்க்கின்றோம். சடலம் வந்து சேர்ந்ததும் கங்கையில் முதலில் முக்கி எடுக்கிறார்கள். ஈரம் காய்ந்தவுடன் பண்டாக்கள் மந்திரங்கள் ஓத தகனம் செய்பவர் தகனம் முடித்தவுடன் சிறிது நேரத்தில் சடலம் ஒரு பிடி சாம்பலாகி விடுகின்றது. சாம்பல் அங்கேயே & கங்கையிலேயே கரைக்கப்படுகின்றது. ஹரிச்சந்திரா காட் என்று மற்றொரு தகன காட்டும் இங்குள்ளது. இங்கேயும் தகனம் நடைபெறுகின்றதை காணலாம்.

கங்கையில் படகில் செல்லும் போதும், அல்லது கரையோரமாக நடந்துச் செல்லும் போதும் இவையெல்லாம் நம் கண்ணில் படத்தான் செய்கின்றது. ஆனால் நமக்கு இங்கு மரண பயம் தோன்றுவதில்லை. மனம் அமைதியாகத்தான் இருக்கின்றது. உடல் சாஸ்வதமில்லை எனும் வாழ்க்கை தத்துவம் நமக்கு இங்கு நன்கு புரிகின்றது. சத்தியத்தை உணர்கின்றோம். படகில் பயணம் செய்யும்போது நமது மனதில் பக்தி கலந்த அனுபவம் ஏற்படத்தான் செய்கின்றது. காசி சேஷத்ரத்தினால் கங்கைக்கு மேலும் புனிதம் சேருகின்றதா, அல்லது உத்தரவாஹினியாக ப்ரவாஹித்து கொண்டிருக்கும் கங்கை நதியினால் காசி சேஷத்ரம் மேலும் புண்ணிய பூமியாக திகழுகின்றதா, நமக்கு தெரியவில்லை. ஆனால் ஒன்று மட்டும் நிச்சயம். காசி என்றால் கங்கை. கங்கை என்றால் காசி. இந்த உணர்வு நம் மனதில் ஆழமாக பதிந்து விடுகின்றது.

படகில் செல்லும் போது நம் கண்ணில்படும் காட்சிகள் ஒன்றா, இரண்டா! ஒரு பக்கம் பக்தி பூர்வமாக மக்கள் ஹாரத்தி, பூஜை முதலியவைகளைச் செய்து மங்கள த்ரவியங்களை நதியில் சேர்க்கின்றனர். இன்னொரு பக்கம் சடலங்களை எரித்து அதன் சாம்பலை நீரில் கலக்குகின்றனர். மற்றொரு ‘காட்’டில் நகரத்திலிருந்து வரும் கழிவு நீரும் நதியில் கலக்குகின்றது. பெரும்பாலான துறைகளில் மக்கள் நீராடி வருகின்ற காட்சியும் சர்வ சாதாரணம். இதையெல்லாம் பார்த்துக் கொண்டு படகில் வந்துக் கொண்டிருந்த என் மனைவி கேட்ட கேள்வி.... “இவ்வளவு அசுத்தங்கள்” கங்கையில் 24 மணி நேரமும் கலக்கின்றனவே, இருப்பினும் இந்நீர் அசுத்தமாக மாறாமல் இருக்கின்றதே, இதில் நீராடுபவர்களுக்கும் எந்த இன்பசூனும் ஏற்படுவதில்லை, என்ன ஆச்சரியம்?” ஆம் இந்த கேள்வி அனேகமாக எல்லோர் மனதிலும் தோன்றுவது இயற்கை. இதுதான் கங்கை.

கங்கா ஹாரத்தி : தினந்தோறும் இரவு 7.00 மணி அளவில் மணிகர்ணிகா காட்டில் கங்கா ஹாரத்தி நிகழ்ச்சி கங்கை கரையில் கோலாகலமாக நடைபெறுகின்றது. இதை பார்ப்பது கண்கொள்ளா காட்சியாகும். காசியில் நாம் தங்கும் நாட்களில் ஒரு நாளாவது இந்த ஹாரத்தி நிகழ்ச்சியை பார்க்கத் திட்டமிடுவது நல்லது.

தம்பதி பூஜையும் விசேஷமாக சொல்லி இருக்கின்ற படியால், காசியை விட்டு கிளம்புவதற்கு முன்பு தம்பதி பூஜை செய்யலாம்.

ஆலய தர்ஸனமும், காசி மஹாத்தியமும் : காசி நகரத்தின் வடக்கில் வருணா நதியும், தெற்கில் அசி நதியும், கங்கை நதியில் கலக்கிறதனால் காசி நகரம் ஆதி காலத்தில் இருந்து அதாவது சத் யுகத்திலிருந்து வாரணாசி என்று அழைக்கப்பட்டு வருகிறது. காசி ஹிந்துக்களின் புகழ் பெற்ற தீர்த்த ஸ்தலமாக உள்ளது. சாஸ்திர பூர்வமாக தெரிய வந்தது என்னவென்றால், பகவான் மகாதேவ் தன்னுடைய திரிதூலத்தின் மேல் கால்களை வைத்து நின்று இந்த காசி நகரத்தைப் படைத்தார் என்றும் பகவான் சிவன் இந்த காசி நகரத்தில் வசித்து வருகிறார் என்றும் நம்பப்படுகிறது. ஆகையால் எந்த ஜீவனும் தன்னுடைய சரீரத்தை இங்கு தியாகம் செய்தால் மோட்சம் அடைந்து சிவலோகம் செல்வதாக ஐதீகம். ஆகையால் சிலர் காசியிலே இறந்து விட தங்கள் கடைசி காலத்தையே இங்கேயே கழிக்கின்றனர்.

காசி விஸ்வநாதர் ஆலயம்: ஏழு முக்தி ஸ்தலங்களில் ஒன்றெனப் போற்றப்படும் காசியில் ஜோதிர்லிங்கங்களில் ஒன்றான ஸ்ரீ விஸ்வநாதர் தர்ஸனம் நம்மை பாவனமாக்குகின்றது. இந்த லிங்கத்தை ஒரு தடவையாவது வாழ்க்கையில் தரிசிக்க மாட்டோமா என்று ஏங்குபவர்கள் நமது நாட்டில் ஏராளம். பக்தியின் அடிப்படையிலும், கலாச்சார அடிப்படையிலும் நம் பாரதம் ஒன்றாக இணந்துள்ள பெருமை இந்த ஆலய தர்ஸனத்தின்போது நமது உள்ளத்தை மேலும் பூரிக்கச் செய்கின்றது. ஏழை, பணக்காரர், வயோதிகர், இளைஞர், ஆண், பெண், பல மாநிலத்தினர் போன்ற வேற்றுமைகள் ஏதும் அங்கு கண்களில் படவில்லை. கோவிலுக்குச் செல்லும் சாலை, சாரி, சந்து, மிக குறுகலாய்வுள்ளது. இதை “விஸ்வநாத கல்லி” என்று அழைக்கின்றார்கள். போதா குறைக்கு இரு மருங்கிலும் கடைகள் வேறு. ஒரு வழி பாதையும் அல்ல. கோவிலுக்குச் செல்லுபவர்கள், தரிஸனம் முடித்து திரும்புவவர்கள் எல்லோரும் அதே பாதையில் தான் திரும்ப வேண்டும். ஒருவருடன் மற்றவர் இடித்துக் கொண்டு செல்ல வேண்டிய சூழ்நிலை. ஆனால் எல்லோர் மனதிலும் ஒரே எண்ணம், ஒரே பக்தி. ஆகா, என்ன ஆன்மீக ஒற்றுமை!

முஸ்லிம்களின் படையெடுப்பு: கோவிலும் சிறியது தான். ஆனால் புராதன விஸ்வநாத கோவில் சிறியது அல்ல. மிக பிரமாண்டமாக இருந்துள்ளது. இங்கு சற்று நமது வரலாற்றை பார்ப்போமா? கி.பி. 1193ல் முகம்மது கோரியின் தளபதி குத்பதீன் நமது கோவிலை இடித்து, தரமட்டமாக்கி செல்வங்களை கொள்ளையடித்து சென்றுள்ளான். படையெடுப்பின் போது காப்பற்றப்பட்டு, அங்கிருந்து அகற்றப்பட்ட விஸ்வநாத லிங்கம் ரகசியமாக வேறிடத்தில் தொடர்ந்து பூஜை செய்யப்பட்டு வந்துள்ளது. கி.பி. 1585ல் ராஜா தோடர்மாலின் உதவியுடன் புதிய கோயில் கட்டப்பட்டது. அந்த கோவிலும், கி.பி. 1669ல் ஒளரங்கசீப் படையெடுப்பின்போது தரை மட்டமாக்கப்பட்டது. அவமானத்திலும் அவமானம். பிறகு இடிக்கப்பட்ட அந்த கோயில் மசூதியாக மாற்றப்பட்டது. இன்றும் அந்த மசூதியை நாம் காணலாம். ஆம் பழைய பெரிய விஸ்வநாதர் ஆலயம் இன்று மசூதியாக திகழுகின்றது. என்ன செய்ய?

சரி, அப்போ விஸ்வநாதர் ஆலயம் எங்கே என்று கேட்கின்றீர்களா? ஒளரங்கசீப் கெள்ளையடித்துச் சென்றதும், மசூதியின் பக்கத்திலேயே, ஸ்ரீ விஸ்வநாத லிங்கம் பிரதிஷ்டை செய்யப்பட்டு ஒரு சிறிய கோவிலும் கட்டப்பட்டது. இதுதான் இன்று நாம் வழிபடும் ஆலயம். எது எப்படி ஆயினும், கோவில் சிறியதாக இருந்தாலும், ஸ்ரீ விஸ்வநாத லிங்கத்தின் தெய்வீக மகிமை சற்றும் குறையவில்லை. எண்ணற்ற பக்தர்கள் அனுதினமும் பக்தியுடன் வழிபட்டு வருகின்றார்கள். பக்கத்திலிருக்கும் மசூதியை சட்டை செய்வதேயில்லை. எண்ணம் முழுவதும் ஸ்ரீ விஸ்வநாதரிடம் மட்டும் தான்.

ஸ்ரீ அன்னபூரணி : காசி மாநகரில் நாம் அடுத்து அவசியம் தரிசிக்க வேண்டிய ஆலயம் ஸ்ரீ அன்னபூரணி ஆலயமாகும். ஸ்ரீ விஸ்வேசுவரர் கோயிலில் அமைந்திருக்கும் குறுகிய சந்நிதியிலேயே தகூறின திசையில் சுமார் 200 அடி தூரத்தில் அன்னப்பூரணியின் ஆலயம் இருக்கிறது. ஆதிசங்கரர் அருளிய அன்னபூர்ணாஷ்டகம் நமக்கு இங்கு ஞாபகத்தில் வருவது இயற்கைதான். அன்னபூர்ணேஸ்வரி பரிபூரணப் பிரகாசத்துடன் ஜகஜ்ஜோதி யாகக் காட்சித் தருகிறாள். அங்கு திரைக்குப் பின்னால் அமர்ந்திருக்கும் ஸ்வர்ண அன்னபூரணியையும் நாம் தர்ஸனம் செய்கிறோம்.

ஸ்ரீ கால பைரவர்: காசி கயிறு என்று கேள்விப்பட்டிருப்போம். கறுப்பு கலரில் இருக்கும் அந்த கயிறு இந்த கோவிலில்தான் விற்கப்படுகின்றது. தோஷங்கள் அகல இந்த கயிறு உபயோகப்படுகின்றது எனும் நம்பிக்கையுள்ளது. இதை ஆண்கள் வலது கையிலும், பெண்கள் இடது கையிலும் கட்டிக் கொள்கின்றனர். மயில் இறகினால் அங்கிருக்கும் பாண்டா ஒருவர் நம் முதுகில் லேசாக தட்டுகிறார். தோஷங்கள் நீங்குகிறதாம்.

இராமேஸ்வரம் : முதலில் இராமேஸ்வரம் சென்று அங்கிருந்து எடுத்து வரும் மணலை பிரயாகை த்ரிவேணி சங்கமத்தில் கரைத்து அங்கிருந்து சேகரித்த கங்கா ஜலத்தை மீண்டும் இராமேஸ்வரம் சென்று இராமநாத ஸ்வாமிக்கு அபிஷேகம் செய்வது ச்லாக்யம். இப்படி யாத்திரையை பூர்த்தி செய்வது ப்ராசீன சம்ப்ரதாயம்.

சில குறிப்புகள்

காசியை மையமாக வைத்து கயா பிரயாகை முதலிய சேஷத்ர பிரயாணம் இருப்பதால் காசியில் தங்குமிடத்தை தீர்மானிப்பது அவசியம். அதே மாதிரி வைதிக காரியங்களை செய்து வைக்க நம் சக்திக்கு தகுந்தவாறு முன் கூட்டியே இங்கிருந்தே அங்கிருப்பவர்களிடம் தொடர்பு கொண்டு றிணீரீரீரீரீரீ மாதிரி பேசிக் கொள்வது நல்லது. காசி, கயா ஆகிய இடங்களில் பார்வண ச்ராத்தம் நடைபெறும். அது சமயத்தில் பிராம்ணாளுக்கு வஸ்த்ரம் (9 லு 5 வேஷ்டி) நம் ஊரிலிருந்தே எடுத்து செல்வது நல்லது. இரண்டு இடங்களுக்கும் சேர்த்து 12 வேஷ்டிகள் தேவைப்படும். பஞ்ச பாத்திரம் முதலியவைகளும் தானமாக அளிக்கலாம்.

காசியில் தம்பதி பூஜை செய்யும் பழக்கம் உண்டு. அதற்காக திருமாங்கல்யம், மெட்டி, புடவை, ரவிக்கை, மங்கள த்ரவியங்கள், வேஷ்டி முதலியவைகளை நம் ஊரிலிருந்தே எடுத்துச் செல்லலாம். அல்லது அதன் நிமித்தம் பணமாகவும் அளிக்கலாம். வழி காட்டுவதற்காக சிலர் ஆத்து சாஸ்திரிகளை தங்களுடன் ஊரிலிருந்து அழைத்துச் செல்லுகிறார்கள். திரும்பி வந்ததும் அவர்களுக்கு உரிய சம்பாவனையும் அளிக்கின்றார்கள். இதில் தவறில்லை. ஆனால் எல்லா சேஷத்திரங்களிலும் அங்கிருக்கும் சேஷத்ர புரோகிதர்கள் மூலம்தான் கர்மாக்களை செய்ய வேண்டும்.

இந்த யாத்திரையின் போது கவனிக்கப்பட வேண்டிய மற்றொரு விஷயம். வரிசை க்ரமம். முதலில் பிரயாகை, தொடர்ந்து கயா, பிறகு காசி. இது ஒரு சம்ப்ரதாயம். இந்த யாத்திரை முடிப்பதற்கு எவ்வளவு நாட்கள் மொத்தத்தில் தேவை என்ற கேள்வி எழுவது நியாயமே. காசியை மையமாக வைத்து பிரயாகை, கயா, காசி ஆகிய யாத்திரையை முடிப்பதற்கு குறைந்தது 5, 6 நாட்கள் தேவைப்படுகின்றன. இதில் பிரயான நாட்களை சேர்க்கவில்லை.

நாம் சேஷத்ரங்களில் இருக்கும் ஒரு சில புரோகிதர்களிடம் அல்லது அந்தந்த உள்ளூர் வாசிகளிடம் கர்மாவை நடத்தி தர பொறுப்பை ஒப்படைகின்றோம். அனேகமாக நன்றாகத்தான் நடத்தித் தருகின்றார்கள். ஒருவேளை ஏதாவது ஒரு சில குறைகள் அப்படி இப்படி இருக்குமென்றால் நாம் துள்ளி குதிக்காமலும், அவற்றை பெரிசுப்படுத்தாமலும் இருப்பது நமக்கு நல்லது. அதனால் மன நிறைவு கிடைப்பது மட்டுமல்லாமல், யாத்திரை நிர்விக்னமாக நடைபெற சூழ்நிலை உருவாகும். அவரவர் கர்மா அவரவர்களுடையது. என்ற மனோபாவத்துடன் நாம் இருந்து விட்டால் யாத்திரை சுமுகமாக நடைபெறும். யாரையும் நாம் குற்றம் சொல்ல வேண்டாமே! தோஷத்தை சேர்த்துக் கொள்ள வேண்டாமே...

குறைந்த பட்ச சாமான்களை (Less Luggage) நம்முடன் எடுத்துச் செல்வது நல்லது. குறிப்பாக கயா, ப்ரயாகையில் மடி, ஆசாரம் (நம் ஊரில் நாம் கடைப்பிடிக்கும் வகையில்) முழுமையாக பார்க்க இயலவில்லை. ஆகார விஷயத்திலும் அப்படித்தான். அதற்காக கவலைப்பட வேண்டாம். ஓரளவிற்கு பார்த்தால் போதுமானது. அதே மாதிரிதான் நேரம். இங்கு நேர நிபந்தனையும் கிடையாது. மாத்யாஹ்னத்திற்கு பிறகு கூட பிண்ட பிரதானம் செய்யப்படுகின்றது.

இல்லத்தில் நம் ஊரில் சமாராதனை: இல்லம் திரும்பியவுடன் கங்கா, பாகிரதி, விஸ்வநாதர் முதலிய அஷ்டோத்ரங்களுடன் பூஜை அர்ச்சனை செய்து சமாராதனை பூர்வமாக, பிராம்மண போஜனமும் செய்விப்பது உசிதம். அது சமயம் கங்கை சொம்புகளையும், காசி கயறு போன்றவைகளையும் உறவினர்களுக்கும், நண்பர்களுக்கும் அளிப்பதும் வழக்கத்தில் உள்ளது.

சுபமஸ்து

PROFILE OF SARMA SASTRIGAL

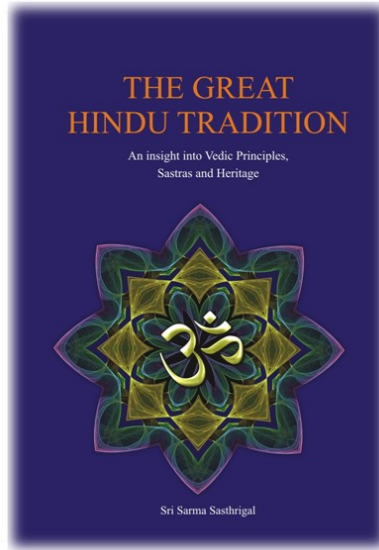
Sri Sarma Sastrigal has written many books on the performance of Vedic rituals. His book titled “**The Great Hindu Tradition**” published in English in November 2010 aims to address today’s generation who are more comfortable with English than their mother tongue. This book is considered by many as an encyclopedia on how to lead life as prescribed in our shastras. The same book was published in Tamil in December 2012 as Vedamum Panpadum. Both the English and Tamil versions of the book have seen multiple editions already, something quite uncommon in the publishing industry in general and religious books in particular.

S. Swaminatha Sarma popularly known as **Sarma Sastrigal** hails from the temple town of the South, Kumbakonam. He learnt Veda from his father Brahmasri Srinivasa Sastrigal. In the later part, he learnt from Sriman Sankarji, his spiritual Guru, who guided him to understand our age-old tradition and the fundamentals of our Dharma Sastras.

Sri Sarma Sastrigal before he settled to a Vedic way of life, was an active social worker. He was a full time RSS worker between 1969 and 1975. Later he was a founder secretary of **VIGIL**, a public opinion forum with which he was associated closely for over 15 years.

Sarma Sastrigal resides in Chennai and devotes his full time in the noble pursuit of disseminating the knowledge of our scriptures.

Apart from performing various Vedic rites, he currently teaches philosophical concepts as well as practical aspects of our scriptures to several groups of interested people.

“**The Great Hindu Tradition**” written by this author is a veritable encyclopedia on our Sanatana Dharma. The book, released and blessed by **Pujya Swami Dayananda Saraswati**, guides the reader on the what, why and how of our Sastras. Well written, the book demystifies Hindu Philosophies and Rituals and presents them in a simple, easy to understand manner.

Excerpts from the Srimukham, Kanchi Kamakoti Mutt

“Brahmashri Sarma Sastrigal, an ardent devotee of our Srimatam, has written many books in Tamil on the performance of Vedic rituals. His latest book, ‘The Great Hindu Tradition’ in English seems to be an encyclopedia on the rituals of our Sanatana Dharma.

It is observed that he has taken great strain in bringing out this book only to make the younger generation of the Hindu community to realize the intricacies of the Vedic way of life. This book will certainly help us know about our hoary heritage”

